

CUPRINS

Capitolul 1. Coordonate ale construcției bugetare pe anul 2013	Obiectivele bugetului pe anul 2013 Principalele masuri bugetare noi
Capitolul 2	Coordonate ale cadrului general extern si intern al politicii fiscal bugetare in anul 2013
Capitolul 3	Evoluții macroeconomice si bugetare 2.1.Execuția bugetară 2012 2.2.Intarirea disciplinei bugetare prin reducerea risipei in cheltuirea banului public 2.3 Evoluții și tendințe macroeconomice interne 2012-2016
Capitolul 4	Politica fiscal bugetara si de administrare fiscala 4.1 Politica fiscala si bugetara 4.2Politica de administrare fiscala
Capitolul 5	Domenii prioritare finanțate prin proiectul de buget in anul 2013
Capitolul 6	Datoria publică, finanțarea deficitului bugetar și acordarea de garanții
Capitolul 7	Active financiare si nefinanciare ale Guvernului României
Capitolul 8	Perspective bugetare pentru perioada 2014-2016 Politica fiscal bugetară pe termen mediu Finanțări de la Uniunea Europeana Contribuția României la bugetul UE și poziția financiară netă

I. PRINCIPALELE OBIECTIVE – SINTEZĂ

1. Asigurarea resurselor pentru dezvoltarea economică sustenabilă prin creșterea cu 15,4 miliarde lei a cheltuielilor bugetului general consolidat.
2. Continuarea procesului de consolidare fiscală prin creșterea veniturilor într-un ritm mai rapid decât creșterea cheltuielilor, în urma introducerii unui pachet de măsuri fiscale orientate către lărgirea bazei de impozitare și aplicarea principiului solidarității.
3. Întărirea disciplinei bugetare prin reducerea risipei în cheltuielile aparatului central, și prin plata arieratelor în sanătate, în infrastructura de transport și în administrația locală.
4. Reforma investițiilor publice prin creșterea substanțială a fondurilor alocate cofințării proiectelor europene și finanțarea cu prioritate, din resurse proprii, în 2013, doar a acelor investiții care au grad ridicat de execuție și care pot fi finalizate până în 2014.
5. Îmbunătățirea planificării bugetare multianuale pentru perioada 2014-2016.
6. Transparență în utilizarea banului public și bune practici de raportare bugetară.
7. Managementul adecvat al datoriei publice.

II. PRINCIPALII INDICATORI MACROECONOMICI - SINTEZA

INDICATORI MACROECONOMICI AI CONSTRUCTIEI BUGETARE

Indicatori	An 2013
PIB - milioane lei	623.314,0
Crestere economica %	1,6
Inflatia medie anuala %	4,3
Curs mediu lei/euro	4,5
Venituri BGC - milioane lei	209.285,0
Ponderea veniturilor totale in PIB	33,6
Cheltuieli BGC - milioane lei	222.679,0
Ponderea cheltuielilor totale in PIB	35,7
Deficit - milioane lei	-13.394,0
Deficit - pondere in PIB	-2,1
Someri (numar total persoane)	465.000 *)
Angajati total (numar persoane)	4.485.000,0
Angajati sector bugetar	1.187.000,0
Pensionari (numar total persoane)	5.452.390
Castig salarial net lei lunar	1.615,0

*) cuprinde si 599,8 mii pensionari agricultori platiti din bugetul de stat

III. FUNDAMENTAREA OBIECTIVELOR SI INDICATORILOR MACROECONOMICI

1. Asigurarea resurselor pentru dezvoltarea economică sustenabilă prin creșterea cu 15,4 miliarde lei a cheltuielilor bugetului general consolidat

Creșterea economică pentru anul 2013 este estimată conservator la 1,6%, pentru a reduce riscul unei rectificări bugetare negative în cazul unor turbulente pe piețele internaționale.

Sursele creșterii economice pe anul 2013

Contribuția elementelor de utilizare la creșterea reală a PIB		
	- procente -	
	2012	2013
Produsul intern brut	0,2	1,6
Cererea internă	0,9	2,5
- Consum final	0,1	1,7
-- Cheltuieli cu consumul privat	0,5	1,5
-- Cheltuieli cu consumul guvernamental	-0,4	0,2
- Formarea brută de capital	0,8	0,8
-- Formarea brută de capital fix	1,6	1,0
-- Modificarea stocurilor	-0,8	-0,2
Exportul net	-0,7	-0,9
- Exportul de bunuri și servicii	-0,7	0,4
- Importul de bunuri și servicii	0,0	1,3

Contribuția ramurilor la creșterea reală a PIB		
	- procente -	
	2012	2013
Industrie	0,1	0,2
Agricultură, silvicultură, pescuit	-1,5	0,4
Construcții	0,2	0,3
Total servicii	0,8	0,5
Impozite nete pe produs	0,6	0,2

PRODUS INTERN BRUT	0,2	1,6
---------------------------	------------	------------

Tabel: Privind creșterea nominală a cheltuielilor bugetare în anul 2013 față de preliminarul pe 2012

	Crestere nominala 2013 fata de 2012 - mld. Lei -	Explicatii
Cheltuieli totale, din care:	15,4	
Cheltuieli de personal, din care:	5,4	Pentru anul 2013 s-a avut în vedere menținerea drepturilor salariale la nivelul lunii decembrie 2012, drepturi care includ și majorarea de 7,4% asigurându-se astfel recuperarea integrală a reducerii salariale de 25%.
- reintregire salarii reduse cu 25%;	4,5	În ceea ce privește politica privind ocuparea posturilor vacante din instituții și autorități publice, aceasta se menține în continuarea restrictivă, în sensul că se poate ocupa numai un post din șapte care se vacantează.
- acordarea transei a doua din titlurile executorii	0,9	În cheltuielile de personal aferente bugetului general consolidat pe anul 2013 este inclusă și suma de 0,9 miliarde lei, reprezentând transa de 10% din titlurile executorii obținute de personalul din sectorul bugetar , având ca obiect drepturi de natură salarială. Astfel, pentru anul 2013, s-a avut în vedere finanțarea unui număr maxim de posturi în sectorul bugetar de 1.870.000. Neacordarea de tichete de masa , tichete de vacanta si tichete cadou la personalul din sectorul bugetar
Bunuri si servicii	3,1	Aceasta crestere este datorata sumelor destinate platii de arierate in sectorul de sanatate ca urmare a implementarii Directivei nr.7 a Parlamentului European si a Consiliului pentru combaterea intarzierii efectuării platilor in tranzactiile comerciale
Asistenta sociala	2,9	Majorarea valorii punctului de pensie cu 4%
Cofinantarea nationala	4,0	Cresterea se datoreaza sustinerii proiectelor de investitii cu finantare europeana care altfel ar fi fost sustinute din fonduri bugetare proprii marind efortul bugetar in conditiile constrangerilor care actioneaza in economie

Măsuri pentru stimularea creșterii:

- Creșterea veniturilor disponibile ale populației prin: indexarea pensiilor cu 4%; intrarea în plată a creșterii de 7,4% bugetari; creșterea salariului minim la 750 lei de la 1 februarie 2013 și la 800 lei de la 1 iunie 2013.
- Creșterea eficienței investițiilor prin reorientarea finanțării acestora cu preponderență către fonduri primite de la UE;
- Crearea de locuri de muncă: creștere netă de 55 mii de locuri de muncă prevăzute prin proiectul de buget pe anul 2013.
- Plată arieratelor: eliberează resurse în sectorul privat și redă încrederea în mecanismele pieței, contribuie la creșterea lichidităților în economie.
- Continuarea acordării de ajutoare de stat în vederea realizării de investiții în economie:

- Schema de ajutor de stat pentru stimularea creșterii economice prin sprijinirea realizării de investiții;
- Schema de ajutor de stat privind asigurarea dezvoltării economice durabile. Se aplică atât întreprinderilor mari, cât și IMM-urilor care fac investiții;
- Schemă de ajutor pentru sprijinirea investițiilor care promovează dezvoltarea regională prin utilizarea tehnologiilor noi și crearea de locuri de muncă;

2. Continuarea procesului de consolidare fiscală prin creșterea veniturilor într-un ritm mai rapid decât creșterea cheltuielilor, în urma introducerii unui pachet de măsuri fiscale orientate către largirea bazei de impozitare și aplicarea principiului solidarității.

România își propune în 2013 continuarea reducerii deficitului bugetar la 2,1% din PIB pe metodologia cash, respectiv la 2,4% din PIB pe metodologia ESA.

Deficite bugetare	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Deficit ESA	-5,7	-9,0	-6,8	-5,5	-2,8*)	-2,4
Deficit Structural	-8,3	-9,6	-6,1	-3,2	-1,8	-1,4

*) estimat

Reducerea deficitului bugetar nu este un scop în sine ci un mijloc de stimulare a activității economice, prin faptul că statul are astfel o nevoie mai redusă de finanțare a deficitului, permițând bancilor să crească nivelul creditării pentru firmele din sectorul privat.

Reducerea deficitului bugetar după 2008 a fost necesară, dar mijloacele alese în perioada 2010-2011 au implicat costuri sociale dureroase și au influențat negativ potențialul de creștere economică.

În 2013 consolidarea fiscală se bazează pe o nouă viziune bugetară, în care ritmul de creștere al veniturilor devansează ritmul de creștere al cheltuielilor bugetare ca urmare a introducerii pachetului de consolidare fiscală.

În acest context, Guvernul a urmărit ca pachetul de consolidare fiscală să se realizeze preponderent prin creșterea veniturilor bugetare, aflate oricum la cel mai scăzut nivel din UE, ca pondere în PIB.

Noul pachet de măsuri fiscale pe care se sprijină această construcție bugetară aduce un plus de 2,9 miliarde lei, din care 1,8 miliarde lei au fost alocate pentru creșterea cheltuielilor de investiții și 1,1 miliarde lei au fost folosite pentru reducerea deficitului bugetar estimat pentru anul 2013.

Se estimează că în anul 2013 România să aibă un deficit structural de 1,4% din PIB față de 3,2% din PIB în anul 2011 și 1,8 % din PIB în anul 2012. Pentru 2014 se estimează să se îndeplinească obiectivul bugetar pe termen mediu (MTO), respectiv un deficit structural de 1 % din PIB.

Limitarea deficitului structural promovată prin Tratatul privind stabilitatea, coordonarea și guvernarea în cadrul Uniunii Economice și Monetare semnat și de România la 2 martie 2012 va conduce la o disciplină fiscală pronunțată, cheltuirea responsabilă a banilor publici, ceea ce pentru o țară ca România, dată fiind experiența istorică negativă, poate fi un avantaj semnificativ.

Mutarea accentului în cadrul politicii fiscale, după anul 2012, pe ținerea echilibrului structural va permite acestuia să joace un rol de stabilizator pe întregul ciclu economic, aspect posibil prin instalarea cadrului instituțional impus de Noul Tratat Fiscal - instrument important pentru întărirea disciplinei fiscale și a elaborării politicilor.

Compactul fiscal permite statelor semnatare cu niveluri reduse ale datoriei publice și care nu se confruntă cu probleme severe de sustenabilitate pe termen lung a finanțelor publice (costul îmbătrânirii populației) stabilirea

unui obiectiv pe termen mediu superior reperului de 0,5% din PIB pentru deficitul bugetar structural, dar nu mai mare de 1% din PIB.

3. *Intărirea disciplinei bugetare prin reducerea risipei în cheltuielile aparatului central, și prin plata arieratelor în sanatate, în infrastructura de transport, și în administrația locală.*

Parlament	Scăderea sumelor alocate pentru fiecare parlamentar, astfel că bugetul autorității legislative nu va crește;
Guvern	Reducerea numărului de consilieri, a celor angajați în ministere, reducerea funcțiilor de conducere din aparatul central; Modificarea Ordonanței Guvernului nr. 32/1998 privind organizarea cabinetului demnitarului din administrația publică centrală, cu următoarele măsuri: ✓ pentru cabinetul viceprim-ministrului cu portofoliu, ministrului de stat se reduce numărul cu 3 posturi, respectiv de la 15 posturi la 12 posturi; ✓ pentru cabinetul ministrului, ministrului delegat și secretarului general al Guvernului se reduce numărul cu 5 posturi, respectiv de la 13 posturi la 8 posturi; ✓ pentru cabinetul secretarului general adjunct al Guvernului, secretarului de stat și asimilatul acestuia din cadrul ministerelor, Secretariatului general al Guvernului și Departamentului pentru Relația cu Parlamentul se reduce numărul cu 1 post, respectiv de la 5 posturi la 4 posturi; ✓ pentru cabinetul conducătorului de organ de specialitate al administrației publice centrale, cu rang de secretar de stat, se reduce numărul cu 1 post, respectiv de la 4 posturi la 3 posturi.
Arierate	• Ordonatorii de credite ai bugetelor locale ale unităților subdiviziunilor administrativ-teritoriale care înregistrează arierate au obligația să diminueze lunar volumul <u>acestora cu cel puțin 5%</u>, calculat la soldul lunii anterioare. • Ordonatorii de credite ai instituțiilor publice de subordonare locală, finanțate integral din venituri proprii, care înregistrează arierate au obligația să <u>diminueze lunar volumul acestora cu cel puțin 3%</u>, calculat la soldul lunii anterioare • În cazul nerespectării prevederilor de mai sus, <u>directorii direcțiilor generale ale finanțelor publice județene, respectiv Direcției Generale a Finanțelor Publice a Municipiului București, sistează alimentarea atât cu cote, defalcate din impozitul pe venit, cât și cu sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrarea bugetelor locale.</u> • Ordonatorii de credite pot face noi angajamente legale, în limita prevederilor bugetare aprobate, <u>numai după stingerea plăților restante înregistrate la finele anului anterior, respectiv a arieratelor din execuția anului curent</u>, cu excepția celor provenite din neacordarea sumelor convenite conform contractelor de finanțare a proiectelor derulate prin programe naționale. • S-a constituit cadrul legal prin care ordonatorii de credite au obligația ca în execuție să asigure achitarea plăților restante înregistrate la finele anului anterior, precum și plăți restante rezultate în cursul anului curent; • Ordonatorii de credite pot face noi angajamente legale, în limita prevederilor bugetare aprobate, numai după stingerea plăților restante înregistrate la finele anului anterior, respectiv a arieratelor din execuția anului curent, cu excepția angajamentelor noi pentru proiecte/programe finanțate din fonduri externe nerambursabile;

4. *Reforma investițiilor publice prin creșterea substanțială a fondurilor alocate cofinantării proiectelor europene și finanțarea cu prioritate, din resurse proprii, în 2013, doar a acelor investiții care au grad ridicat de execuție și care pot fi finalizate până în 2014.*

Acordarea unei atenții deosebite în domeniul proiectelor de infrastructură prioritare în sensul asigurării condițiilor financiare, procedurale și contractuale adecvate demarării și finalizării cât mai rapide a acelor investiții majore care au un impact economic și social imediat și care rezolvă probleme acute ce au în prezent un impact negativ semnificativ asupra calității vieții cetățenilor și asupra capacității de a face afaceri a firmelor din România.

- ✓ Cheltuielile de investiții pentru anul 2013 sunt în sumă de 36,9 miliarde lei, 5,9 % din PIB, dar pe orizontul 2014-2016 reprezintă 6,5-7,8 % din PIB față de 6,5-6,0 % din PIB cât s-a prevăzut pentru perioada 2010-2012.
- ✓ Pentru anul 2013 cheltuielile de investiții reprezintă 16,6% din totalul cheltuielilor bugetare, fiind bugetizate pe criteriul eficienței, urmând ca în anul 2016 să ajunga la 21,8%
- ✓ Un aspect relevant în cadrul acestor cheltuieli îl reprezintă analiza eficienței cheltuielilor de capital, prioritizarea acestora pe criterii de eficiență, și diminuarea sau eliminarea alocațiilor bugetare pentru investiții cu potențial economico-financiar redus.

Principalele proiecte de infrastructură finanțate în anul 2013, cu prioritate din fonduri externe nerambursabile sunt:

Principalele proiecte de infrastructură finanțate în anul 2013:

- ✓ *Reabilitarea liniei de cale ferată Brașov - Simeria, componentă a Coridorului IV paneuropean, pentru circulația trenurilor cu viteză maximă de 160 km/h, secțiunea Coșlariu – Sighișoara:* pentru acest obiectiv se alocă în anul 2013 suma de 1.008.829 mii lei, integral din fonduri externe nerambursabile postaderare.
- ✓ *Autostrada Orăștie – Sibiu:* pentru acest obiectiv se alocă în anul 2013 suma de 699.069 mii lei, integral din fonduri externe nerambursabile postaderare.
- ✓ *Proiect reabilitare drumuri naționale Etapa a VI-A (1112 KM):* pentru acest obiectiv se alocă în anul 2013 suma de 546.704 mii lei, integral din fonduri externe rambursabile.
- ✓ *Proiectul ELI (EXTREME LIGHT INFRASTRUCTURE - NUCLEAR PHYSICS):* pentru acest obiectiv se alocă în anul 2013 suma de 519.719 mii lei, integral din fonduri externe nerambursabile postaderare.
- ✓ *Autostrada Cernavodă – Constanța:* pentru acest obiectiv se alocă în anul 2013 suma de 435.448 mii lei, din care 9.844 mii lei din fonduri externe nerambursabile postaderare și 425.604 mii lei din fonduri externe rambursabile.
- ✓ *Autostrada Lugoj – Deva:* pentru acest obiectiv se alocă în anul 2013 suma de 430.091 mii lei, integral din fonduri externe nerambursabile postaderare.
- ✓ *Reabilitarea liniei de cale ferată Frontieră – Curtici - Simeria, parte componentă a Coridorului IV paneuropean pentru circulația trenurilor cu viteză maximă de 160 km/h, secțiunea: Frontieră – Curtici – Arad - km 614 (tronsonul 1):* pentru acest obiectiv se alocă în anul 2013 suma de 413.414 mii lei, integral din fonduri externe nerambursabile.
- ✓ *Autostrada București – Brașov:* pentru acest obiectiv se alocă în anul 2013 suma de 369.078 mii lei, integral din bugetul de stat.
- ✓ *Construcția variantei de ocolire a orașelor Deva – Orăștie la standard de autostradă:* pentru acest obiectiv se alocă în anul 2013 suma de 324.466 mii lei, integral din bugetul de stat – cheltuieli neeligibile ISPA.
- ✓ *Reabilitarea liniei de cale ferată Brașov - Simeria, componentă a Coridorului IV paneuropean, pentru circulația trenurilor cu viteză maximă de 160 km/h, secțiunea Coșlariu – Simeria:* pentru acest obiectiv se alocă în anul 2013 suma de 255.935 mii lei, integral din fonduri externe nerambursabile.
- ✓ *Autostrada Arad – Timișoara și By-pass Arad:* pentru acest obiectiv se alocă în anul 2013 suma de 250.709 mii lei, din care 18.723 mii lei din fonduri externe nerambursabile postaderare și 231.986 mii lei din fonduri externe rambursabile.
- ✓ *Varianta de ocolire a municipiului Constanța:* pentru acest obiectiv se alocă în anul 2013 suma de 246.166 mii lei, din care 71.804 mii lei din fonduri externe nerambursabile postaderare și 174.362 mii lei din fonduri externe rambursabile.

- ✓ *Autostrada Braşov – Cluj – Borş*: pentru acest obiectiv se alocă în anul 2013 suma de 188.368 mii lei, integral din bugetul de stat.
- ✓ *Autostrada Nădlac - Arad*: pentru acest obiectiv se alocă în anul 2013 suma de 170.003 mii lei, integral din fonduri externe nerambursabile postaderare.

Îmbunătăţirea substanţială a ratei de absorbţie a fondurilor structurale

Acestea reprezintă un instrument de protejare a nivelului cheltuielilor publice, în condiţiile creşterii efectului de antrenare a acestora, care devine crucial în contextul constrângerii legate de politica fiscală discreţionară impusă de noul pact fiscal şi de dimensiunea redusă a stabilizatorilor automaţi.

- ✓ asigurarea cofinanţării crescute pentru fondurile europene faţă de anul 2012;
- ✓ Provocare majoră – atingerea la o rată de absorbţie a fondurilor structurale şi de coeziune nerambursabile până la sfârşitul lui 2015, în intervalul 50%-80% bani europeni utilizaţi şi returnaţi de Comisia Europeană.
- ✓ obiectivul major al României este obţinerea, la viitoarele negocieri a unor alocări financiare pentru politica de coeziune superioare celor acordate pentru perioada actuală.

Fondurile externe nerambursabile din bugetul general consolidat pe anul 2013 în comparaţie cu 2012

	2012 estimat	2013	Crestere 2013 fata de 2012
Venituri fonduri nerambursabile postaderare (mld le	8,1	11,2	3,1
% din PIB	1,4	1,8	0,4
Cheltuieli proiecte cu finantare din fonduri externe nerambursabile postaderare	17,6	21,0	3,4
% din PIB	3,0	3,4	0,4

5. Îmbunătăţirea planificării multianuale pentru perioada 2014-2016

- ✓ Elaborarea unor cadre bugetare naţionale bine concepute prin consolidarea planificării multianuale şi a cadrului de cheltuieli pe termen mediu deja instituit prin Legea responsabilităţii fiscal bugetare nr. 69/2010 sunt cerinţe ale Directivei 2011/85/UE a Consiliului din 8 noiembrie 2011 privind cerinţele referitoare la cadrele bugetare ale statelor membre.

6. Transparenţă în utilizarea banului public şi bune practici

Acest obiectiv va asigura stabilitate, predictibilitate şi transparenţa politicii fiscale bugetare.

- ✓ Tranparenţa utilizării banului public îşi va găsi expresia în anul 2013 în elaborarea „**Ghidului cetăţeanului despre buget.**” care a fost publicat;
- ✓ **Publicarea online** a datelor privind indicatorii bugetari din bugetul României şi indicatorilor macroeconomici;

7. Managementul adecvat al datoriei publice

- ✓ Nivelul estimat al datoriei guvernamentale brute conform metodologiei UE pentru sfârşitul anului 2012 este de 38,1% din PIB, în timp ce datoria guvernamentală netă, reprezentând datoria guvernamentală brută diminuată

cu rezerva în valută la dispoziția Trezoreriei Statului este estimată la 35,5 % din PIB. Pentru sfârșitul anului 2013, pe fondul unui deficit bugetar sub 3 % din PIB se estimează că nivelul datoriei guvernamentale brute va fi de 38,7% din PIB, iar datoria guvernamentală netă de 36,2 % din PIB.

- ✓ La nivelul țărilor membre ale Uniunii Europene, atât la sfârșitul anului 2011 cât și la sfârșitul semestrului I 2012 România se situează pe locul 4 între statele UE cu cel mai scăzut nivel de îndatorare după Estonia (7,31%), Bulgaria (16,52%) și Luxemburg (20,93%). Statele membre UE cu cel mai ridicat nivel de îndatorare la sfârșitul semestrului I 2012 sunt: Grecia (150,3%), Italia (126,1%), Portugalia (117,5%), Irlanda (111,5).
- Procesul de consolidare fiscală și îndeplinirea obiectivului pe termen mediu privind deficitul structural (1,0% din PIB) corespunzător Tratatului privind stabilitatea, coordonarea și guvernarea în cadrul UEM, semnat de România în martie 2012, va determina un trend descrescător al necesităților de finanțare a deficitului bugetar în termenii cash. Strategia de finanțare a deficitului bugetar pentru anul 2013 prevede finanțarea în proporție echilibrată din surse interne și externe.

	2012	2013
Finanțare deficit bugetar, din care:	100,0 %	100,0 %
surse interne	34,3 %	49,3 %
surse externe	65,7 %	50,3 %
alte surse (sume încasate din privatizare)	0,02 %	0,4 %

- În anul 2013 ponderea cheltuielilor cu dobânzile din bugetul general consolidat în PIB se va menține la nivelul de 1,8 % din PIB înregistrat în anul 2012. După alegerile parlamentare din decembrie 2012, pe fondul creșterii cererii investitorilor, îndeosebi a celor nerezidenți, randamentele titlurilor de stat cu scadență la 3 ani au scăzut la 6,14%. În luna ianuarie 2013, tendința de scădere a titlurilor de stat s-a accentuat și mai mult urmare anunțului făcut de JPM de includere a României în indexul GBI-EM Index Series începând cu 1 martie 2013 și interesului investitorilor nerezidenți pentru titlurile de stat emise în lei. În aceste condiții, randamentul titlurilor de stat cu scadență la 5 ani a scăzut cu 117 bps până la 5,4% față de luna decembrie, iar randamentul titlurilor cu scadență la 1 an a scăzut cu 39 bps până la 5,85%. Includerea titlurilor de stat în indicii de referință ai Barclays și JPM reprezintă un semnal foarte pozitiv pentru dezvoltarea pe termen mediu a pieței interne a titlurilor de stat și va contribui la reducerea graduală a costurilor de finanțare pentru Ministerul Finanțelor Publice pe termen mediu și la extinderea maturității titlurilor de stat emise pe această piață.

¹ date la 30.06.2012.

² idem 6.

³ idem 6.

Masuri fiscale intreprinse in anul 2013

CONȚINUTUL PROPUNERII	An 2013 impact fiscal (mil. lei)
TOTAL IMPACT MASURI FISCALE PROPUSE	2.978,5
I. CODUL FISCAL	
Impozitul pe profit	
1. Majorarea plafonului de deducere fiscală suplimentară pentru cheltuielile de cercetare – dezvoltare de la 20% la 50%, pentru stimularea acestora și pentru menținerea competiției cu statele membre care au majorat stimulentele pentru cercetare dezvoltare.	
2. Limitarea unor cheltuieli care se consideră că nu sunt direct conexe activității desfășurate: - Nededucerea cheltuielilor de amortizare a autoturismelor destinate transportului de persoane pentru partea din valoare care depășește a 18.000 lei/an amortizare pentru fiecare autoturism.	
3. Impozit simplificat 3% pentru contribuabilii a căror cifră de afaceri < 65.000 euro	
Impozitul pe venit	
1. Impozitarea indemnizației (diurnei) primite de angajați (inclusiv pentru angajații contribuabililor care desfășoară activități independente) pe perioada delegării-detașării pentru partea care depășește 2,5 ori nivelul stabilit pentru personalul instituțiilor publice, la nivelul tuturor angajaților.	
2. Revizuirea bazei de impunere a veniturilor din activități agricole prin stabilirea unor norme de venit.	
Accize și alte taxe speciale	
1. Ajustarea nivelului unor accize la alcool și băuturi alcoolice A. Majorarea nivelului accizelor pentru bere cu 10%, respectiv: - de la 0,748 la 0,8228 euro/hl de produs/grad Plato; - pentru micii producători de bere - de la 0,43 la 0,473 euro/hl de produs/grad Plato	
B. Corelarea cotelor de accize pentru bere și băuturi fermentate, altele decât bere și vin, cu conținutul de alcool și materiile prime utilizate în procesul de producție. Astfel, pentru berea/baza de bere utilizată în amestecul cu băuturi nealcoolice la care ponderea gradelor Plato provenite din malț, cereale malțificabile și nemalțificabile este mai mică de 30% din numărul total de grade Plato, se va percepe o acciză suplimentară de 10 euro/hl de produs. În același timp, pentru băuturile fermentate, altele decât bere și vinuri, la care ponderea de alcool absolut (100%) provenită din fermentarea exclusivă a fructelor, sucurilor de fructe și sucurilor concentrate de fructe este mai mică de 50% se va percepe o acciză suplimentară de 25 euro/hl de produs.	
2. Devansarea cu 3 luni a calendarului de creștere a accizei la țigarete	
Contribuții sociale obligatorii	
1. Se includ în baza de calcul a contribuțiilor sociale, indemnizațiile primite pe perioada delegării și detașării în altă localitate, în țară și în străinătate, pentru partea care depășește limita a de 2,5 ori nivelul stabilit prin hotărâre de guvern pentru personalul din instituțiile publice.	
Impozite si taxe locale	
Se stabilește faptul că trebuiesc îndeplinite doua condiții de către autoritățile administrației publice locale ca să se poată aplica prevederile alin. 1 din Ordonanța Guvernului 1/2013: - să nu aibă înregistrate în evidențele fiscale locale, la data de 31 decembrie 2012 , arierate;	
II. Contribuția (impozit) asupra veniturilor suplimentare rezultate din dereglementarea prețului gazelor naturale.	
Dereglementare pret energie electrică	
III. Taxă specială temporară (2 ani) pentru exploatarea resurselor naturale (altele decât gazele naturale). (Taxa reprezintă 0,5% din cifra de afaceri)	
IV. Taxa specială asupra transportului de energie electrică și gaze naturale (Transelectrica, Transgaz 1leu/MW transportat).	
V. Cresterea salariului minim	
SUME ALOCATE PENTRU INVESTITII	1.856,3
SUME PENTRU DIMINUAREA DEFICITULUI BUGETAR	1.122,2

Capitolul 2. Coordonate ale cadrului general extern și intern al politicii fiscal bugetare în anul 2013

Contextul internațional

Dinamica PIB-ului real mondial (exceptând zona euro) este proiectată să se accelereze treptat

Dinamica PIB-ului real mondial (exceptând zona euro) este proiectată să se accelereze treptat, de la 3,7% în anul 2012 la 3,8% în anul 2013 și la 4,5% în anul 2014.

- ✓ Pe termen mediu, se preconizează că ritmul de creștere a economiei mondiale va fi temperat de reechilibrări sectoriale limitate la nivelul economiilor dezvoltate și de necesitatea de a continua procesul de remediere a bilanțurilor atât în sectorul public, cât și în cel privat din respectivele economii.
- ✓ În pofida progreselor înregistrate în unele sectoare, în special pe piața imobiliară din SUA, nivelurile datoriei se mențin ridicate în mai multe economii dezvoltate importante.
- ✓ Pe piețele emergente, ritmul de creștere economică s-a moderat, ca urmare a cererii externe mai scăzute și a efectelor exercitate de înăsprirea anterioară a politicilor.
- ✓ Pe termen scurt, se anticipează că schimburile comerciale internaționale vor fi reduse, urmând a se intensifica treptat pe parcursul anului următor.

Zona Euro

PIB-ul real va înregistra în zona EURO o creștere medie cuprinsă între -0,9% și 0,3% în anul 2013 și între 0,2% și 2,2% în anul 2014.

În termeni anuali, se anticipează că PIB-ul real în zona euro va înregistra o creștere medie cuprinsă între -0,6% și -0,4% în anul 2012, între -0,9% și 0,3% în anul 2013 și între 0,2% și 2,2% în anul 2014.

- ✓ În anul 2013, se estimează că intensificarea progresivă a dinamicii exporturilor, susținută de evoluția cererii externe și de un nivel îmbunătățit al competitivității, să asigure o contribuție pozitivă la creșterea PIB-ului real.
- ✓ De asemenea, se preconizează că redresarea PIB-ului real va fi susținută de impactul favorabil exercitat de orientarea acomodativă a politicii monetare asupra cererii interne private, precum și de cel exercitat de scăderea ratelor inflației, pe fondul prețurilor mai scăzute ale alimentelor și materiilor prime, asupra venitului disponibil real.
- ✓ Pe parcursul anului 2013, se anticipează o stabilizare a consumului privat, reflectând redresarea moderată a venitului disponibil real, în contextul estompării treptate a efectelor nefavorabile exercitate de consolidarea fiscală și de măsurile de reducere a numărului de angajați;
- ✓ Proiecțiile privind consumul administrațiilor publice indică scăderi ale acestuia în anii 2012 și 2013, având în vedere eforturile de consolidare fiscală, urmate de o creștere modestă în anul 2014.

Evoluții fiscale⁴

Consolidarea bugetară continuă să progreseze

- ✓ Consolidarea bugetară continuă să progreseze.
- ✓ Informațiile disponibile cu privire la bugetele pentru 2013 indică o consolidare continuă, deși destul de lentă, iar deficitele publice ar urma

⁴ Previiziunile ale Comisiei Europene

să atingă 3,2% din PIB în uniune și 2,6% în zona euro.

- ✓ Datoria publică pentru 2013, se estimează că va crește la 95% din PIB în zona euro și la 89% în uniune, dar că se va stabili ulterior.

Măsurile strategice puternice luate la nivel național și la nivelul UE, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește reformarea cadrului instituțional al UEM au redus riscurile de deteriorare care amenințau perspectivele de creștere.

Constrângeri externe și interne

- ✓ Pe plan extern, o eventuală deteriorare a coordonatelor mediului economic din Uniunea Europeană ar urma să se repercuteze asupra activității economice interne, în principal prin ajustarea cererii de bunuri de export.

O posibilă agravare a tensiunilor de pe piețele financiare internaționale determinată de persistența incertitudinilor privind sustenabilitatea datoriilor suverane ale unor țări membre ale zonei euro continuă să rămână preocupantă prin prisma potențialului de propagare asupra economiei românești.

Execuția bugetului general consolidat, în perioada 1 ianuarie – 30 noiembrie, s-a încheiat cu un deficit de 10,8 miliarde lei, respectiv 1,8% din PIB, față de un deficit anual prevăzut de 13,7 miliarde lei.

În ceea ce privește potențialele riscuri la adresa perspectivei inflației induse de alți factori, precum prețurile internaționale ale materiilor prime energetice, inclusiv cel al petrolului, și prețurile administrate, balanța acestora pare a rămâne echilibrată, cel puțin pe termen scurt.

- ✓ Stabilitate politică;
- ✓ Relansarea economiei;
- ✓ Încredere mai mare a investitorilor;
- ✓ În anul 2012 s-a avut în vedere o reducere substanțială a deficitului bugetar față de anul 2011, chiar într-un an electoral

Pe plan intern asistăm la asigurarea stabilității politice la finalul anului electoral, care s-a revăzut și în stabilizarea cursului de schimb leu-euro, relansarea economiei, și o încredere mai mare a investitorilor.

În anul 2012 s-a avut în vedere o reducere substanțială a deficitului bugetar față de anul 2011, *chiar într-un an electoral*, România având șanse foarte mari de a ieși din procedura de deficit excesiv

Coordonate ale construcției bugetare pe anul 2013

Viziunea fiscal-bugetară este destinată să susțină mediul de afaceri și investițiile, să crească baza de impozitare în condițiile unei poveri fiscale competitive și să dinamizeze inclusiv reformele din sectorul companiilor de stat.

Disciplină bugetară și reducerea risipei, pentru a atrage resurse suplimentare inclusiv pentru nevoi sociale;

Programare bugetară multianuală pe perioada 2014-2016 pentru a asigura predictibilitate și stabilitate cadrului fiscal bugetar;

Transparență în utilizarea banului public;

2.1. Execuția bugetară

Politica fiscală

Construcția bugetară pe anul 2012 a fost realizată într-un context internațional dificil, marcat de criza datoriilor suverane și încetinirea creșterii economice la nivel mondial.

În anul 2012, politica fiscal-bugetară a fost orientată pe reînstituirea unor finanțe publice sănătoase, fiind o politică prudentă, echilibrată, cu obiective și priorități bine ținute și caracter bine definit.

Obiectivele politicii fiscal bugetare în anul 2012 au fost: continuarea consolidării fiscale pentru asigurarea unor ținte sustenabile de deficit bugetar circumscris cadrului de cheltuieli pe termen mediu; menținerea datoriei guvernamentale la un nivel sustenabil pe termen lung; stabilitatea, predictibilitatea și simplificarea sistemului fiscal; continuarea politicii de reducere și de prevenire a apariției de arierate.

Bugetul pe anul 2012 a avut ca punct de plecare previziunile macroeconomice de la sfârșitul anului 2011, convergente cu proiecțiile organismelor internaționale, conform cărora se anticipa o creștere, în termeni reali, a PIB în intervalul 1,8%-2,3%, urmărind o politică prudentă, stabilind o reducere a deficitului de la 4,3% din PIB în 2011, la 1,9% din PIB în anul 2012.

Ținând cont de evoluția economică, precum și de măsurile de restructurare stabilite prin scrisorile de intenție, în partea a doua a anului 2012 au fost adoptate măsuri care au avut ca efect ajustări importante ale politicii fiscal-bugetare.

Aceste măsuri au fost reflectate din punct de vedere financiar în Ordonanța Guvernului nr.13 și Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.61 privind rectificarea bugetului de stat pe anul 2012, precum și în Ordonanța Guvernului nr.14 și Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.62, privind rectificarea bugetul asigurărilor sociale pe anul 2012.

În urma acestor măsuri, deficitul bugetar a fost majorat de la 1,9% din PIB la 2,2% din PIB.

I. Execuția bugetară

Conform datelor preliminare, execuția bugetului general consolidat, în perioada 1 ianuarie – 30 noiembrie, s-a încheiat cu un deficit de 10,8 miliarde lei, respectiv 1,8% din PIB, față de un deficit anual prevăzut de 13,7 miliarde lei.

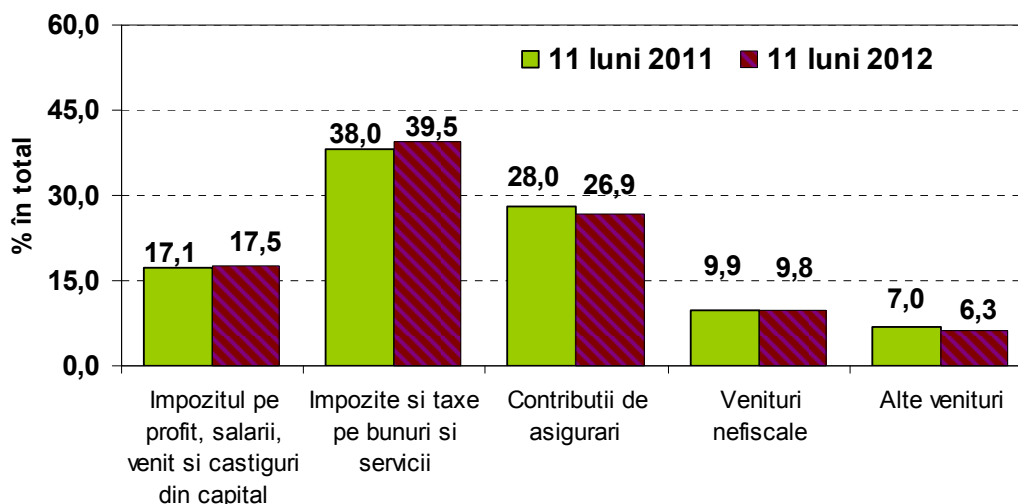
Veniturile bugetului general consolidat în primele 11 luni ale anului 2012 au totalizat 175,4 miliarde lei, reprezentând 29,7% pondere în PIB și un grad de realizare față de estimările anuale de 88,2%.

Din punct de vedere al gradului de realizare al programului anual de încasări, principalele venituri bugetare au înregistrat în primele 11 luni următoarele evoluții: **impozitul pe profit 97,4%, impozitul pe venit 90,1%; taxa pe valoarea adăugată 87,9%, accize 91,3%, contribuții de asigurări 92,1% și veniturile nefiscale 92,3%.**

Evoluții mai puțin favorabile față de nivelul anual programat al veniturilor s-au înregistrat în cazul **sumelor rambursate de Uniunea Europeană în contul plăților efectuate**, unde gradul de realizare a fost de 49,1%.

Încasările bugetare au fost influențate atât de evoluțiile economice, cât și de deciziile de politică fiscală adoptate, cum ar fi: creșterea salariului minim, majorarea salariilor în sectorul bugetar, modificarea bazei de calcul în cazul contribuției de asigurări sociale de sănătate datorată de pensionari, modificarea cuantumului accizelor.

STRUCTURA VENITURILOR BUGETARE

Din punct de vedere al ponderii principalelor categorii de impozite în total venituri încasate, s-au înregistrat creșteri în cazul **impozitelor pe profit, salarii, venit și câștiguri de capital** cu 0,4 pp, ca urmare a creșterii ponderii încasărilor din **impozitul pe venit** cu 0,4 pp, dar și în cazul **impozitelor și taxelor pe bunuri și servicii** cu 1,5 pp, ca urmare a creșterii ponderii **veniturilor din impozite și taxe pe bunuri și servicii** cu 1 pp și a **taxelor pe utilizarea bunurilor** cu 0,5 pp. În paralel, s-au înregistrat și diminuări în cazul **contribuțiilor de asigurări** cu 1,1 pp și a **veniturilor nefiscale** cu 0,1 pp.

Comparativ cu anul anterior, **veniturile bugetului general consolidat** în primele 11 luni ale anului 2012 au avut o evoluție pozitivă, creșterea nominală înregistrată fiind de 7,6%, iar ca procent în PIB au crescut cu 0,4 pp de la 29,3% în 2011, la 29,7% în 2012.

Creșterea nominală a veniturilor față de anul 2011 a fost determinată, în principal, la încasările din impozitul pe profit (+5,8%), impozitul pe salarii și venit (+11,6%), TVA (+ 7,6%), accize (+7,3%), contribuții de asigurări (+3,1%), venituri nefiscale (+6,3%).

Evoluții sub nivelul încasărilor anului 2011 s-au înregistrat în principal în cazul veniturilor din capital (-8,4%).

Încasările din **impozitul pe venit** au crescut ca urmare a majorării numărului de salariați și a câștigului salarial mediu brut, a creșterii salariului minim, precum și modificării bazei de calcul a contribuțiilor de asigurări sociale de sănătate datorate de pensionari.

Încasările din **accize** au înregistrat o creștere cu 7,6% datorată majorării nivelului accizelor la motorină (4,5%), la țigarete (3,4%), precum și majorării cursului de schimb cu 5,2%.

Încasările în cazul veniturilor din **alte impozite și taxe pe bunuri și servicii** în primele 11 luni ale anului 2012 au înregistrat o creștere semnificativă față de încasările anului anterior datorită virării începând cu anul 2012 a contribuției trimestriale pentru finanțarea unor cheltuieli în domeniu sănătății.

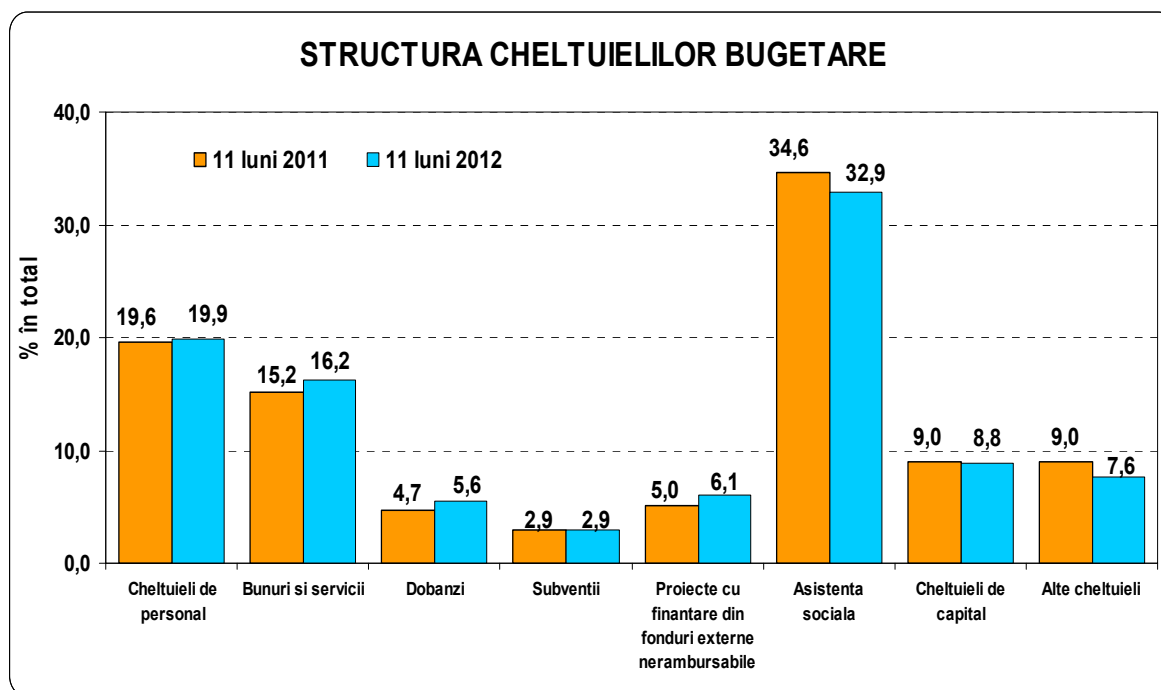
Încasările din **contribuțiile de asigurări** au crescut cu 3,1%, ca urmare a influenței rezultate din creșterea numărului de salariați și a câștigului salarial mediu brut, precum și creșterii salariului minim..

Sume primite de la Uniunea Europeană în contul plăților efectuate au fost în sumă de 5,5 miliarde lei, în creștere cu 9,5% și au reprezentat 0,9% din PIB

Cheltuielile bugetului general consolidat au totalizat în primele 11 luni ale anului 2012 **186,2 miliarde lei**, ceea ce reprezintă 31,6% ca pondere în PIB și un grad de realizare față de nivelul prevăzut, de 87,6%.

Din punct de vedere al gradului de realizare al programului anual, principalele categorii de cheltuieli bugetare au înregistrat în primele 11 luni următoarele evoluții: **cheltuielile de personal 90,4%**, **cheltuielile cu bunuri și servicii 88%**, **cheltuielile cu dobânzile 96,9%**, **cheltuieli cu subvențiile 96,1%**,

cheltuielile cu asistență socială 90,8%, cheltuielile aferente programelor cu finanțare rambursabilă 79,9%.

Din punct de vedere al ponderii în total cheltuieli, se observă o creștere a cheltuielilor de personal cu 0,3 pp, a cheltuielilor cu bunurile și serviciile cu 1 pp, a celor cu dobânzi cu 0,9 pp și a cheltuielilor cu proiectele cu finanțare din fonduri externe nerambursabile cu 1,1 pp.

Diminuări ale ponderii s-au înregistrat în cazul cheltuielilor aferente programelor cu finanțare rambursabilă cu 0,2 pp și a cheltuielilor cu asistență socială cu 1,7 pp.

Comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior, **cheltuielile bugetului general consolidat** au înregistrat o creștere nominală de 3,8%, dar, ca procent în PIB, acestea s-au diminuat cu 0,6 pp, de la 32,2% în 2011 la 31,6% în 2012.

În primele 11 luni ale anului 2012, s-au înregistrat diminuări ale cheltuielilor bugetare față de aceeași perioadă a anului precedent în cazul cheltuielilor cu proiectele cu finanțare din fonduri externe nerambursabile, cu 15,4%, dar și în cazul celor cu asistență socială, cu 1,3%.

Cheltuielile de personal ale bugetului general consolidat în primele 11 luni ale anului 2012 au crescut cu 5,7% față de aceeași perioadă a anului precedent, ca urmare a majorării salariilor în sectorul bugetar, precum și acordării unor drepturi salariale în urma unor hotărâri judecătorești.

În anul 2012, s-au menținut restricțiile cu privire la angajările din sistemul bugetar, precum și cele cu privire la acordarea anumitor sporuri personalului bugetar.

Cheltuielile cu bunuri și servicii au înregistrat o creștere nominală de 10,8% față de anul precedent, iar ca pondere în PIB au crescut cu 0,2 pp. Creșterile au fost înregistrate, în principal, la administrațiile locale, precum și la fondul național de sănătate ca urmare a plăților făcute pentru servicii medicale și medicamente.

Cheltuielile cu dobânzile au înregistrat o creștere cu 22% față de anul precedent, ca rezultat al majorării deficitelor bugetare acumulate din anii precedenți și angajării împrumuturilor pentru acoperirea acestora, înregistrându-se astfel, un efort suplimentar în ceea ce privește plata ratelor de capital și a dobânzilor.

Cheltuielile pentru investiții care includ cheltuielile de capital, precum și cele aferente programelor de dezvoltare finanțate din surse interne și externe, au fost de 30,2 miliarde lei (5,2% din PIB), crescând în termeni nominali cu 5,5% față de aceeași perioadă a anului precedent.

EXECUȚIA BUGETULUI GENERAL CONSOLIDAT
01 Ianuarie - 30 noiembrie

	Program anual 2012 actualizat			11 luni 2011			11 luni 2012			Diferențe 11 luni 2012 față de program anual		Evoluții 11 luni 2012 față de 2011	
	mil.lei	% din PIB	% din total	mil.lei	% din PIB	% din total	mil.lei	% din PIB	% din total	mil.lei	(%)	mil.lei	(%)
PIB	607.300			556.700			590.100						
VENITURI TOTALE	198.866	32,7	100,0	163.086	29,3	100,0	175.413	29,7	100,0	-23.453	-11,8%	12.327	7,6%
Venituri curente	185.850	30,6	93,5	156.444	28,1	95,9	169.215	28,7	96,5	-16.635	-9,0%	12.771	8,2%
Venituri fiscale	116.193	19,1	58,4	94.650	17,0	58,0	104.994	17,8	59,9	-11.199	-9,6%	10.345	10,9%
Impozitul pe profit, salarii, venit si castiguri din capital	33.247	5,5	16,7	27.935	5,0	17,1	30.785	5,2	17,5	-2.462	-7,4%	2.850	10,2%
Impozitul pe profit	10.986	1,8	5,5	10.122	1,8	6,2	10.705	1,8	6,1	-281	-2,6%	583	5,8%
Impozitul pe salarii si venit	21.268	3,5	10,7	17.179	3,1	10,5	19.171	3,2	10,9	-2.097	-9,9%	1.992	11,6%
Alte impozite pe venit, profit si castiguri din capital	994	0,2	0,5	634	0,1	0,4	909	0,2	0,5	-85	-8,5%	275	43,4%
Impozite si taxe pe proprietate	4.159	0,7	2,1	3.772	0,7	2,3	3.890	0,7	2,2	-269	-6,5%	118	3,1%
Impozite si taxe pe bunuri si servicii	77.647	12,8	39,0	62.014	11,1	38,0	69.309	11,7	39,5	-8.338	-10,7%	7.295	11,8%
TVA	51.781	8,5	26,0	42.297	7,6	25,9	45.504	7,7	25,9	-6.276	-12,1%	3.207	7,6%
Accize	20.593	3,4	10,4	17.523	3,1	10,7	18.806	3,2	10,7	-1.787	-8,7%	1.283	7,3%
Alte impozite si taxe pe bunuri si servicii	2.051	0,3	1,0	213	0,0	0,1	1.970	0,3	1,1	-81	-3,9%	1.757	823,2%
Taxa pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizarii bunurilor sau pe desfasurarea de activitati	3.223	0,5	1,6	1.980	0,4	1,2	3.029	0,5	1,7	-194	-6,0%	1.048	52,9%
Impozitul pe comertul exterior si tranzactiile internationale (taxe vamale)	750	0,1	0,4	600	0,1	0,4	675	0,1	0,4	-75	-10,0%	75	12,5%
Alte impozite si taxe fiscale	390	0,1	0,2	329	0,1	0,2	336	0,1	0,2	-54	-13,9%	7	2,0%
Contributii de asigurari	51.116	8,4	25,7	45.695	8,2	28,0	47.099	8,0	26,9	-4.017	-7,9%	1.404	3,1%
Venituri nefiscale	18.542	3,1	9,3	16.100	2,9	9,9	17.122	2,9	9,8	-1.420	-7,7%	1.022	6,3%
Venituri din capital	808	0,1	0,4	671	0,1	0,4	615	0,1	0,4	-193	-23,9%	-56	-8,4%
Donatii	1.082	0,2	0,5	589	0,1	0,4	335	0,1	0,2	-748	-69,1%	-254	-43,1%
Sume primite de la UE in contul platilor efectuate si Prefinantare	11.126	1,8	5,6	4.993	0,9	3,1	5.467	0,9	3,1	-5.659	-50,9%	473	9,5%
Sume incasate in contul unic (bugetul de stat)				389	0,1	0,2	-218	0,0	-0,1	-218		-607	-156,0%
CHELTUIELI TOTALE	212.526	35,0	100,0	179.416	32,2	100,0	186.202	31,6	100,0	-26.325	-12,4%	6.785	3,8%
Cheltuieli curente	191.833	31,6	90,3	163.757	29,4	91,3	170.277	28,9	91,4	-21.556	-11,2%	6.520	4,0%
Cheltuieli de personal	41.021	6,8	19,3	35.093	6,3	19,6	37.082	6,3	19,9	-3.938	-9,6%	1.989	5,7%
Bunuri si servicii	34.338	5,7	16,2	27.259	4,9	15,2	30.215	5,1	16,2	-4.123	-12,0%	2.956	10,8%
Dobanzi	10.690	1,8	5,0	8.493	1,5	4,7	10.361	1,8	5,6	-329	-3,1%	1.868	22,0%
Subventii	5.635	0,9	2,7	5.213	0,9	2,9	5.416	0,9	2,9	-219	-3,9%	203	3,9%
Transferuri - Total	97.459	16,0	45,9	85.937	15,4	47,9	85.713	14,5	46,0	-11.746	-12,1%	-224	-0,3%
Transferuri intre unitati ale administratiei publice	1.592	0,3	0,7	307	0,1	0,2	880	0,1	0,5	-712	-44,7%	574	187,2%
Alte transferuri	11.451	1,9	5,4	11.669	2,1	6,5	9.618	1,6	5,2	-1.832	-16,0%	-2.051	-17,6%
Proiecte cu finantare din fonduri externe nerambursabile	14.275	2,4	6,7	9.060	1,6	5,0	11.349	1,9	6,1	-2.926	-20,5%	2.290	25,3%
Asistenta sociala	67.449	11,1	31,7	62.089	11,2	34,6	61.263	10,4	32,9	-6.186	-9,2%	-826	-1,3%
Alte cheltuieli	2.693	0,4	1,3	2.813	0,5	1,6	2.603	0,4	1,4	-90	-3,3%	-210	-7,5%
Cheltuieli aferente programelor cu finantare rambursabila	1.865	0,3	0,9	1.761	0,3	1,0	1.489	0,3	0,8	-376	-20,1%	-272	-15,4%
Fond rezerva	825	0,1	0,4							-825			
Cheltuieli de capital	20.694	3,4	9,7	16.101	2,9	9,0	16.391	2,8	8,8	-4.303	-20,8%	290	1,8%
Plati efectuate in anii precedenti si recuperate in anul curent **)				-442	-0,1	-0,2	-466	-0,1	-0,3	-466		-24	5,5%
EXCEDENT(+) / DEFICIT(-)	-13.660	-2,2	-6,4	-16.330	-2,9	-9,1	-10.788	-1,8	-5,8	2.872	-21,0%	5.541	-33,9%

2.2.Masuri de combaterea risipei resurselor bugetare

Deși a trebuit să rezolve multe dintre problemele rămase necorectate de fostele guverne (nemulțumirile legate de tăierile de venituri, risipa și jaful din bugetul public, energie și altele) Guvernul USL a reușit să realizeze un compromis **corect între austeritate și relansare economică**, între economic și social, între nevoia unui stat puternic și reducerea risipei.

Pe partea de **cheltuieli bugetare**, Guvernul USL a operat două rațiuni fundamentale legate de creșterea eficienței acestora:

- **diminuarea risipei**, care va fi un obiectiv permanent al execuției bugetare
- **eliberarea de resurse** pentru alte nevoi, inclusiv de ordin social.

CHELTUIELI - BUGET DE STAT

- mii lei -

Cod ind.	Denumire indicator	Program initial 2012 comparabil	Executie preliminara 2012 comparabil	Propuneri 2013	Creștere / descreștere 2013/2012 Program initial	Creștere / descreștere 2013/2012 Executie preliminara	EXPLICATII CRESTERI FATA DE EXECUTIE PRELIMINATA
B	A	1	2	3	4=3/1	5=3/2	6
	TOTAL BUGET DE STAT	112.918.678	105.293.580	116.359.363	3,05	10,51	
01	Administratia Prezidentiala	27.256	22.457	26.009	-4,58	15,82	Creșterea se datorează în principal majorării salariilor aprobate în anul 2012 prin OUG nr.19/2012 ceea ce presupune reîntregirea la nivelul anului 2013 a creșterii de 8% acordată în 2012 din luna iunie și 7,4% care se acorda din luna decembrie 2012, pentru personalul din aparatul propriu cat si pentru personalul din cadrul Muzeului National Cotroceni-institutie subventionata.
02	Senatul Romaniei	85.140	83.903	85.140		1,47	S-au asigurat fondurile la nivelul aprobat initial prin Legea bugetului de stat pe anul 2012.
03	Camera Deputatilor	198.291	184.438	198.291		7,51	S-au asigurat fondurile la nivelul aprobat initial prin Legea bugetului de stat pe anul 2012.
04	Inalta Curte de Casatie si Justitie	62.725	57.331	61.110	-2,57	6,59	Creșterea se datorează în principal majorării salariilor aprobate în anul 2012 prin OUG nr.19/2012 ceea ce presupune reîntregirea la nivelul anului 2013 a creșterii de 8% acordată în 2012 din luna iunie și 7,4% care se acorda din luna decembrie 2012.
05	Curtea Constitutionala	13.913	12.850	15.260	9,68	18,75	Creșterea se datorează în principal majorării salariilor aprobate în anul 2012 prin OUG nr.19/2012 ceea ce presupune reîntregirea la nivelul anului 2013 a creșterii de 8% acordată în 2012 din luna iunie și 7,4% care se acorda din luna decembrie 2012. Conform Legii nr.47/1992 bugetul acestei institutii se aproba de catre Plenul Curtii Constitutionale si se inainteaza Guvernului pentru a fi inclus in bugetul de stat.
06	Consiliul Legislativ	4.956	4.856	5.301	6,96	9,16	Creșterea se datorează în principal majorării salariilor aprobate în anul 2012 prin OUG nr.19/2012 ceea ce presupune reîntregirea la nivelul anului 2013 a creșterii de 8% acordată în 2012 din luna iunie și 7,4% care se acorda din luna decembrie 2012.
07	Curtea de Conturi	185.830	165.940	195.705	5,31	17,94	Creșterea se datorează în principal majorării salariilor aprobate în anul 2012 prin OUG nr.19/2012 ceea ce presupune reîntregirea la nivelul anului 2013 a creșterii de 8% acordată în 2012 din luna iunie și 7,4% care se acorda din luna decembrie 2012. De asemenea s-au alocat fonduri suplimentare fata de anul 2012 pentru proiecte finantate din fonduri externe nerambursabile (FEN).
08	Consiliul Concurentei	41.439	37.581	63.646	53,59	69,36	S-au alocat fonduri suplimentare fata de anul 2012 pentru proiecte finantate din fonduri externe nerambursabile (FEN). La cheltuieli de personal s-au alocat fonduri pentru acoperirea majorarii salariilor aprobate in anul 2012 prin OUG nr.19/2012 ceea ce presupune reîntregirea la nivelul anului 2013 a creșterii de 8% acordată în 2012 din luna iunie și 7,4% care se acorda din luna decembrie 2012.
09	Avocatul Poporului	5.056	5.120	5.623	11,21	9,82	Creșterea se datorează în principal majorării salariilor aprobate în anul 2012 prin OUG nr.19/2012 ceea ce presupune reîntregirea la nivelul anului 2013 a creșterii de 8% acordată în 2012 din luna iunie și 7,4% care se acorda din luna decembrie 2012.
10	Consiliul National pentru Studierea Arhivelor Securitatii	10.994	10.951	12.185	10,83	11,27	Creșterea se datorează în principal majorării salariilor aprobate în anul 2012 prin OUG nr.19/2012 ceea ce presupune reîntregirea la nivelul anului 2013 a creșterii de 8% acordată în 2012 din luna iunie și 7,4% care se acorda din luna decembrie 2012.

Cod ind.	Denumire indicator	Program initial 2012 comparabil	Executie preliminara 2012 comparabil	Propuneri 2013	Crestere / descrestere 2013/2012 Program initial	Crestere / descrestere 2013/2012 Executie preliminara	EXPLICATII CRESTERI FATA DE EXECUTIE PRELIMINATA
B	A	1	2	3	4=3/1	5=3/2	6
11	Consiliul National al Audiovizualului	7.112	7.337	8.451	18,83	15,18	Cresterea se datoreaza in principal majorarii salariilor aprobate in anul 2012 prin OUG nr.19/2012 ceea ce presupune reintregirea la nivelul anului 2013 a cresterii de 8% acordata in 2012 din luna iunie și 7,4% care se acorda din luna decembrie 2012. De asemenea s-au asigurat fondurile pentru achizitionarea de sisteme de monitorizare a posturilor de radio si TV locale.
13	Secretariatul General al Guvernului	9.021.318	7.425.974	7.339.476	-18,64	-1,16	
14	Ministerul Afacerilor Externe	570.406	560.929	564.842	-0,98	0,70	
15	Ministerul Dezvoltarii Regionale si Administratiei Publice	2.520.255	2.047.380	2.172.910	-13,78	6,13	S-au asigurat fonduri suplimentare fata de 2012 la subventii pentru plata "primei de economisire in sistem colectiv, in domeniul locativ", precum si pentru proiecte finantate din fonduri externe nerambursabile (FEN).
16	Ministerul Finantelor Publice	2.440.346	2.387.659	2.801.351	14,79	17,33	S-a asigurat suma aferenta majorarii capitalului detinut de tara noastra la BEI (52,4 milioane euro). De asemenea s-au majorat sumele pentru proiecte finantate din fonduri externe nerambursabile (FEN), precum si pentru plata salariilor majorate conform OUG nr.19/2012.
17	Ministerul Justitiei	2.119.883	2.365.144	2.291.551	8,10	-3,11	S-au diminuat sumele alocate la proiecte cu finantare rambursabila, PHARE datorita finalizarii unor proiecte.
18	Ministerul Apararii Nationale	4.815.130	4.797.271	5.194.905	7,89	8,29	Cresterea se datoreaza in principal majorarii salariilor aprobate in anul 2012 prin OUG nr.19/2012 ceea ce presupune reintregirea la nivelul anului 2013 a cresterii de 8% acordata in 2012 din luna iunie și 7,4% care se acorda din luna decembrie 2012.
19	Ministerul Afacerilor Interne	7.180.954	7.967.289	7.972.817	11,03	0,07	Reducerea cheltuielilor pentru anul 2013 se datoreaza finantarii in anul 2012 alegerilor parlamentare si referendumului, reducerea fondurilor pentru achizitionarea stocurilor pentru rezerva de stat, diminuarea sumelor alocate la proiecte cu finantare rambursabila conform graficului de implementare a proiectelor.
20	Ministerul Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice	31.936.727	31.038.098	30.440.524	-4,68	-1,93	Cheltuielile pentru anul 2013 se diminueaza ca urmare a reducerii transferurilor de echilibrare catre bugetele de asigurari sociale.
21	Ministerul Tineretului si Sportului	316.537	300.200	302.374	-4,47	0,72	
22	Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale	5.189.090	5.516.497	5.562.740	7,20	0,84	
23	Ministerul Mediului si Schimbarilor Climatice	2.775.846	1.972.501	2.084.271	-24,91	5,67	Cresterea se datoreaza in principal majorarii sumelor aferente proiectelor finantate din fonduri externe nerambursabile (FEN).
24	Ministerul Transporturilor	6.899.033	5.186.814	7.291.157	5,68	40,57	Cresterea se datoreaza in principal majorarii sumelor aferente proiectelor finantate din fonduri externe nerambursabile (FEN).
25	Ministerul Educatiei Nationale	5.332.399	4.820.441	5.298.804	-0,63	9,92	Cresterea se datoreaza in principal majorarii sumelor aferente proiectelor finantate din fonduri externe nerambursabile (FEN), respectiv proiectul ELI-NP megainfrastructura de cercetare.
26	Ministerul Sanatatii	3.622.748	3.086.451	7.221.673	99,34	133,98	Cresterea se datoreaza majorarii transferurilor catre bugetul Fondului National Unic de Asigurari de Sanatate.
27	Ministerul Culturii	690.545	570.110	546.064	-20,92	-4,22	Diminuarea se datoreaza in principal reducerii transferurilor catre institutiile finantate partial din venituri proprii din subordine, ca urmare a majorarii veniturilor proprii ale acestora.
28	Ministerul pentru Societatea Informationala	266.112	195.865	199.186	-25,15	1,70	
29	Ministerul Public	594.932	641.729	651.144	9,45	1,47	

Cod ind.	Denumire indicator	Program initial 2012 comparabil	Executie preliminara 2012 comparabil	Propuneri 2013	Crestere / descrestere 2013/2012 Program initial	Crestere / descrestere 2013/2012 Executie preliminara	EXPLICATII CRESTERI FATA DE EXECUTIE PRELIMINATA
B	A	1	2	3	4=3/1	5=3/2	6
30	Agentia Nationala de Integritate	42.930	30.489	27.195	-36,65	-10,80	Diminuarea se datoreaza in principal faptului ca in anul 2012 au fost utilizate fonduri pentru achizitionarea serviciilor de arhivare electronica a declaratiilor de avere si interese, iar in anul 2013 in bugetul institutiei nu se mai regasesc fonduri cu aceasta destinatie.
31	Serviciul Roman de Informatii	978.116	1.021.142	1.031.598	5,47	1,02	
32	Serviciul de Informatii Externe	193.946	196.073	180.615	-6,87	-7,88	Diminuarea se datoreaza reducerilor de cheltuieli cu investitiile.
33	Serviciul de Protectie si Paza	132.168	133.999	191.278	44,72	42,75	S-a alocat fonduri suplimentare la cheltuieli de capital pentru lucrarile de constructie la noul sediu al institutiei (obiectiv demarat in anul 2009).
34	Serviciul de Telecomunicatii Speciale	250.418	260.308	248.424	-0,80	-4,57	Diminuarea se datoreaza reducerilor de cheltuieli cu investitiile.
35	Ministerul Economiei	1.661.034	1.216.000	1.164.991	-29,86	-4,19	Diminuarea se datoreaza finalizarii proiectului de inchidere a minelor si refacerea mediului finantat din cheltuieli rambursabile, precum si reducerea cheltuielilor pentru turism prin prioritizarea proiectelor din acest domeniu.
37	Academia Romana	252.541	275.767	252.602	0,02	-8,40	Diminuarea se datoreaza in principal finalizarii proiectelor finantate din fonduri externe nerambursabile (FEN).
38	Autoritatea Nationala Sanitar-Veterinara si pentru Siguranta Alimentelor	504.838	461.848	448.087	-11,24	-2,98	
39	Secretariatul de Stat pentru Problemele Revolutionarilor din decembrie 1989	2.528	1.812	2.109	-16,57	16,39	Cresterea se datoreaza in principal majorarii salariilor aprobate in anul 2012 prin OUG nr.19/2012 ceea ce presupune reintregirea la nivelul anului 2013 a cresterii de 8% acordata in 2012 din luna iunie si 7,4% care se acorda din luna decembrie 2012.
40	Oficiul National de Prevenire si Combaterea Spalarii Banilor	9.320	8.883	14.787	58,66	66,46	S-au alocat fonduri suplimentare fata de anul 2012 pentru proiecte finantate din fonduri externe nerambursabile (FEN)
41	Oficiul Registrului National al Informatiilor Secrete de Stat	9.008	8.658	9.427	4,65	8,88	Cresterea se datoreaza in principal majorarii salariilor aprobate in anul 2012 prin OUG nr.19/2012 ceea ce presupune reintregirea la nivelul anului 2013 a cresterii de 8% acordata in 2012 din luna iunie si 7,4% care se acorda din luna decembrie 2012.
42	Consiliul National pentru Combaterea Discriminarii	4.182	3.708	4.419	5,67	19,17	Cresterea se datoreaza in principal majorarii salariilor aprobate in anul 2012 prin OUG nr.19/2012 ceea ce presupune reintregirea la nivelul anului 2013 a cresterii de 8% acordata in 2012 din luna iunie si 7,4% care se acorda din luna decembrie 2012. De asemenea au fost majorate sumele pentru programele pentru prevenirea si combaterea discriminarii.
43	Agentia Nationala de Presa AGERPRES	15.504	12.118	13.504	-12,90	11,44	Cresterea se datoreaza in principal majorarii salariilor aprobate in anul 2012 prin OUG nr.19/2012 ceea ce presupune reintregirea la nivelul anului 2013 a cresterii de 8% acordata in 2012 din luna iunie si 7,4% care se acorda din luna decembrie 2012.
44	Institutul Cultural Roman	43.000	28.631	29.116	-32,29	1,69	
45	Societatea Romana de Radiodifuziune	159.133	205.426	186.094	16,94	-9,41	Diminuarea se datoreaza faptului ca in anul 2012 au fost achitate datoriile pentru utilizarea statiilor si circuitelor de emisie.
46	Societatea Romana de Televiziune	150.182	213.127	174.217	16,00	-18,26	Diminuarea se datoreaza faptului ca in anul 2012 au fost achitate datoriile pentru utilizarea statiilor si circuitelor de emisie.

Cod ind.	Denumire indicator	Program initial 2012 comparabil	Executie preliminara 2012 comparabil	Propuneri 2013	Crestere / descrestere 2013/2012 Program initial	Crestere / descrestere 2013/2012 Executie preliminara	EXPLICATII CRESTERI FATA DE EXECUTIE PRELIMINATA
B	A	1	2	3	4=3/1	5=3/2	6
47	Consiliul Superior al Magistraturii	67.013	69.877	75.552	12,74	8,12	Cresterea se datoreaza in principal majorarii salariilor aprobate in anul 2012 prin OUG nr.19/2012 ceea ce presupune reîntregirea la nivelul anului 2013 a creşterii de 8% acordata in 2012 din luna iunie şi 7,4% care se acorda din luna decembrie 2012.
48	Autoritatea Electorala Permanenta	15.382	47.245	14.368	-6,59	-69,59	In anul 2012 s-au finantat alegerile parlamentare si referendumul.
50	Autoritatea Nationala de Supraveghere a Prelucrarii Datelor cu Caracter Personal	3.344	3.296	3.460	3,47	4,98	Cresterea se datoreaza in principal majorarii salariilor aprobate in anul 2012 prin OUG nr.19/2012 ceea ce presupune reîntregirea la nivelul anului 2013 a creşterii de 8% acordata in 2012 din luna iunie şi 7,4% care se acorda din luna decembrie 2012.
51	Consiliul Economic si Social	2.622	2.219	2.757	5,15	24,25	Cresterea se datoreaza majorarilor salariale aprobate conform OUG nr.19/2012, precum si sumelor suplimentare alocate in vederea executarii lucrarilor de reamenajare si redimensionare a salilor aferente lucrarilor Plenumului CES si comisiilor de specialitate.
52	Consiliul National de Solutionare a Contestatiilor	9.113	8.654	9.942	9,10	14,88	Cresterea se datoreaza in principal majorarilor salariale aprobate conform OUG nr.19/2012.
53	Autoritatea pentru Administrarea Activelor Statului	20.789	22.414	20.825	0,17	-7,09	In anul 2012 au fost alocate sume din Fondul de rezerva bugetara la dispozitia Guvernului pentru reprezentarea Romaniei la Curtea internationala de arbitraj, sume care nu se regasesc in proiectul de buget pe anul 2013
54	Ministerul Fondurilor Europene	74.941	38.413	172.886	130,70	350,07	Cresterea se datoreaza in principal majorarii sumelor aferente proiectelor finantate din fonduri externe nerambursabile (FEN).
65	Ministerul Finantelor Publice-Actiuni Generale	21.381.653	19.550.357	23.468.600	9,76	20,04	

➤ **Principalele măsuri care s-au avut în vedere:**

Emiterea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 26 din mai 2012 prin care s-au redus substanțial o serie de cheltuieli bugetare ineficiente și inoportune constând în:

- interzicerea achiziționării de servicii juridice de consultanță, asistență și/sau reprezentare de către autoritățile și instituțiile publice ale administrației publice centrale și locale, indiferent de modul de finanțare și subordonare, societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și regiile autonome care au în structura organizatorică personal propriu de specialitate juridică;
- diminuarea cu 30% a cheltuielilor de protocol și a cheltuielilor cu deplasările în străinătate efectuate de către autoritățile și instituțiile publice ale administrației publice centrale și locale, indiferent de modul de finanțare și subordonare, în semestrul II al anului 2012, față de cheltuielile de această natură efectuate în semestrul II al anului 2011;
- interzicerea achiziționării din fonduri publice de tipărituri și alte bunuri pentru acțiunile de reprezentare și protocol, precum și pentru zile festive, inclusiv zile aniversare;
- instituirea unor reguli de disciplină bugetară în ce privește efectuarea de cheltuieli pentru achiziționarea și/sau elaborarea studiilor de fezabilitate, a studiilor de fezabilitate, a altor studii aferente obiectivelor de investiții, restricționând pe cele pentru care nu poate fi asigurată finanțarea;
- abrogarea prevederilor din Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern, referitoare la posibilitatea externalizării serviciilor de audit public intern de către entitățile locale;
- Ordonatorii de credite ai bugetelor locale ale unitatilor subdiviziunilor administrativ-teritoriale care înregistrează arierate au obligația sa diminueze lunar volumul acestora cu cel puțin 5%, calculat la soldul lunii anterioare.
- Ordonatorii de credite ai instituțiilor publice de subordonare locala, finanțate integral din venituri proprii, care înregistrează arierate au obligația sa diminueze lunar volumul acestora cu cel puțin 3%, calculat la soldul lunii anterioare
- În cazul nerespectării prevederilor de mai sus, directorii direcțiilor generale ale finanțelor publice județene, respectiv Direcției Generale a Finanțelor Publice a Municipiului București, sisteaza alimentarea atat cu cote, defalcate din impozitul pe venit, cat si cu sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrarea bugetelor locale.
- Ordonatorii de credite pot face noi angajamente legale, in limita prevederilor bugetare aprobate, numai dupa stingerea platilor restante înregistrate la finele anului anterior, respectiv a arieratelor din execuția anului curent, cu excepția celor provenite din neacordarea sumelor cuvenite conform contractelor de finanțare a proiectelor derulate prin programe naționale.
- S-a constituit cadrul legal prin care ordonatorii de credite au obligația ca în execuție să asigure achitarea plăților restante

Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 47/2012 pentru modificarea și completarea unor acte normative și reglementarea unor măsuri fiscal - bugetare

- înregistrate la finele anului anterior, precum și plăți restante rezultate în cursul anului current;
- Ordonatorii de credite pot face noi angajamente legale, în limita prevederilor bugetare aprobate, numai după stingerea plăților restante înregistrate la finele anului anterior, respectiv a arieratelor din execuția anului curent, cu excepția angajamentelor noi pentru proiecte/programe finanțate din fonduri externe nerambursabile;

Reduceri de cheltuieli pentru anul 2013

Reducerea risipei în cazul companiilor/regiilor la care statul deține participații majoritare

Limitarea cheltuielilor cu salariile la companiile/regiile la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale dețin participații majoritare, după cum urmează:

- operatorii economici care au înregistrat **pierderi** în anul precedent sau care primesc subvenții sau transferuri de la bugetul de stat și bugetul local pentru activitatea de exploatare **nu pot depăși nivelul cheltuielilor cu salariile realizate în anul precedent**, cu încadrarea în nivelul aprobat prin bugetele de venituri și cheltuieli ale anului precedent;
- operatorii economici care au înregistrat **profit** în anul precedent pot majora cheltuielile cu salariile doar cu indicele mediu de creștere al prețurilor prognozat pentru anul 2013.
- creșterile salariale vor fi corelate cu creșterea productivității muncii, conform prevederilor OUG 79/2008, privind măsuri economico-financiare la nivelul unor operatori economici, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 203/2009, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, acești operatori economici nu pot majora numărul prognozat de personal la finele anului, aprobat prin bugetul de venituri și cheltuieli pentru anul 2012, decât în cazuri temeinic justificate, respectiv în condițiile extinderii activității, cu aprobarea Guvernului, Consiliului local, județean, ori Consiliului General al Municipiului București, după caz.

Limitarea cheltuielilor Parlamentului și aparatului central al Guvernului și ministerelor.

Parlament

Scăderea sumelor alocate pentru fiecare parlamentar, astfel ca bugetul autorității legislative nu va crește;

Guvern

Reducerea numărului de consilieri, a celor angajați în ministere, reducerea funcțiilor de conducere din aparatul central;

Modificarea Ordonanței Guvernului nr. 32/1998 privind organizarea cabinetului demnitarului din administrația publică centrală, cu următoarele măsuri:

- ✓ pentru cabinetul viceprim-ministrului cu portofoliu, ministrului de stat **se reduce numărul cu 3 posturi**, respectiv de la 15 posturi la 12 posturi;
- ✓ pentru cabinetul ministrului, ministrului delegat și secretarului general al Guvernului **se reduce numărul cu 5 posturi**, respectiv de la 13 posturi la 8 posturi;
- ✓ pentru cabinetul secretarului general adjunct al Guvernului, secretarului de stat și asimilatul acestuia din cadrul ministerelor, Secretariatului general al Guvernului și Departamentului pentru Relația cu Parlamentul **se reduce numărul cu 1 post, respectiv de la 5 posturi la 4 posturi;**

pentru cabinetul conducătorului de organ de specialitate al administrației publice centrale, cu rang de secretar de stat, se reduce numărul cu 1 post, respectiv de la 4 posturi la 3 posturi. Impactul acestor măsuri este estimat la 7,8 miliarde lei

Cadrul macroeconomic

1. Evoluții macroeconomice în anul 2012

Creșterea economică în primele 9 luni 2012 a fost modestă

Anul 2012 a fost afectat, pe de o parte, de seceta severă cu efecte nefavorabile asupra producției agricole, și pe de altă parte de recesiunea din zona euro care a redus cererea externă. Creșterea produsului intern brut cumulat pe primele 3 trimestre a fost de 0,2% față de aceeași perioadă din 2011. Caracteristicile generale ale evoluției trimestriale sunt:

- formarea brută de capital fix a înregistrat creșteri semnificative (în medie de 13%, cu un vârf de 15,5% în trimestrul II)
- consumul privat a înregistrat evoluții pozitive în primele două trimestre, după care în trimestrul III s-a redus pe fondul reducerii ofertei interne
- consumul guvernamental, care include consumul individual și consumul colectiv al administrației publice, a înregistrat reduceri în primele două trimestre, urmate de o majorare în trimestrul III
- scăderea economică din trimestrul III a fost determinată în principal de reducerea semnificativă a valorii adăugate brute din agricultură (-29,8%) ca urmare a secetei puternice și prelungite

- modificări procentuale față de perioada corespunzătoare a anului precedent, % -

Evoluția trimestrială a produsului intern brut în 2012

	Trim. I	Trim. II	Trim. III
Cererea internă, din care:	1,2	1,3	0,4
- Cheltuielile cu consumul privat	0,5	2,2	-1,3
- Cheltuielile cu consumul guvernamental	-1,2	-2,4	2,0
- Formarea brută de capital fix	12,2	15,5	11,7
Exportul de bunuri și servicii	-2,2	-0,5	-5,2
Importul de bunuri și servicii	-0,3	0,2	-2,3
Produsul intern brut	0,3	1,1	-0,5
Industrie	-0,2	0,3	-0,5
Agricultură, silvicultură, pescuit	4,0	-1,6	-29,8
Construcții	0,0	3,6	-1,0
Servicii	-1,3	0,1	5,0

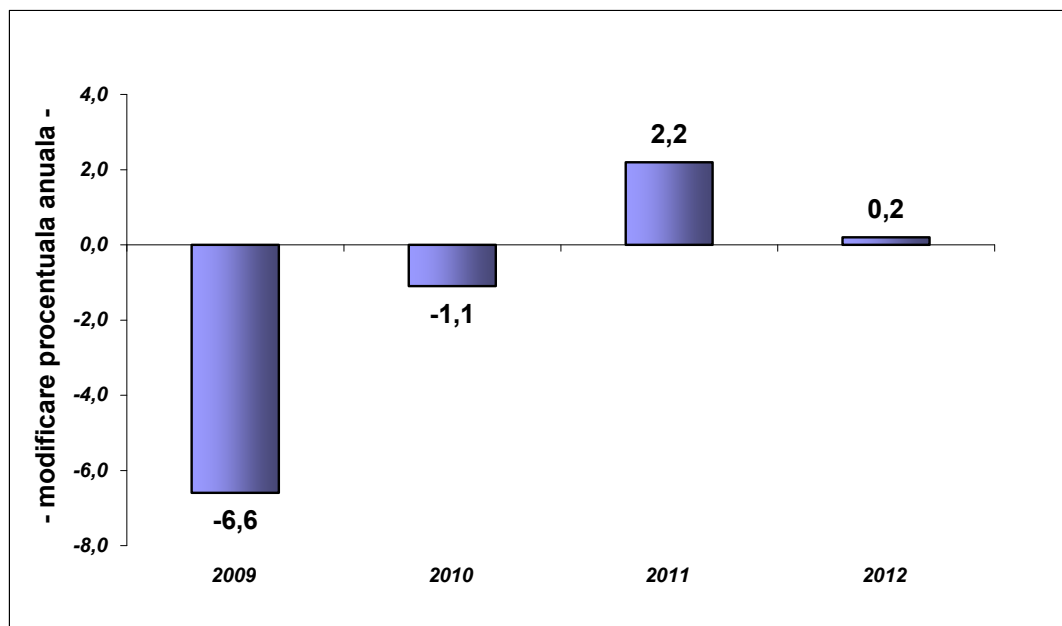
O evoluție bună a economiei este așteptată în trimestrul IV 2012

Se așteaptă o majorare a cererii interne în condițiile creșterii veniturilor populației în urma aplicării măsurii de reîntregire a salariilor în sectorul bugetar.

Creșterea economică a încetinit în anul 2012

Având în vedere seceta severă care a afectat semnificativ producția agricolă și, implicit, valoarea adăugată brută din acest sector, precum și absorbția redusă a fondurilor structurale, ca urmare a întreruperii unor programe, pentru anul 2012 se estimează o creștere a produsului intern brut de 0,2%.

Evoluția în termeni reali a produsului intern brut

Inflația anuală s-a majorat în a doua parte a anului 2012

În luna decembrie 2012, creșterea prețurilor de consum a fost de 4,95% față de decembrie 2011, cu 1,81 puncte procentuale peste cea din perioada corespunzătoare a anului precedent

- Majorarea ratei inflației a fost determinată, în principal, de creșterile de preț la produsele agroalimentare, pe plan intern și internațional, dar și de deprecierea leului față de moneda europeană

În anul 2012 inflația medie anuală a fost de 3,33% cu 2,46 puncte procentuale sub cea din anul 2011.

2. Cadrul macroeconomic în 2013 și pe termen mediu

Indicatori	UM	Estimări 2013
Produsul intern brut, prețuri curente	mld lei	623,3
- creșterea reală	%	1,6
Creșterea medie a prețurilor de consum (IPC)	%	4,3
Numărul de șomeri înregistrați la sfârșitul anului	mii pers	465
- rata șomajului înregistrat	%	5,2
Câștigul salarial mediu brut	lei/ luna	2.223
Soldul contului curent	% PIB	-4,2

Creșterea economică prognozată va fi de 1,6 % în anul 2013

Având în vedere contextul economic internațional și evoluția economică și financiară din zona euro, pentru anul 2013, scenariul de prognoză prevede o creștere a produsului intern brut de 1,6%, cererea internă reprezentând motorul creșterii economice.

- Ritmul de creștere a formării brute de capital fix va fi de 3,5%
- Cheltuielile cu consumul privat se vor majora cu circa 2,3%, în condițiile

creșterii veniturilor disponibile ale populației, în principal, ca efect de bază al reîntregirii salariilor în sectorul bugetar în două etape în 2012 (iunie și decembrie)

Deficitul contului curent al balanței de plăți externe va reprezenta 4,2% din PIB

Exporturile și importurile de bunuri se vor amplifica o dată cu majorarea cererii externe, în special în țările din afara spațiului intracomunitar, precum și a celei interne, determinând creșterea deficitului comercial.

Deficitul de cont curent se va majora și ca urmare a începerii plății dobânzii la împrumutul din Acordul Stand by cu FMI, CE și BM.

Presiunile pe piața muncii se vor atenua

Se așteaptă o majorare a numărului de salariați concomitent cu reducerea ratei șomajului înregistrat la sfârșitul anului 2013.

Inflația anuală se va reduce în a doua parte a anului 2013

Rata inflației se așteaptă să se mențină la un nivel ridicat în prima parte a anului, în principal, ca rezultat al unui efect de bază datorat recoltei agricole reduse din anul 2012.

La sfârșitul anului rata inflației va ajunge la 3,5%, cu o medie anuală de 4,3%.

Evoluția indicatorilor macroeconomici pe termen mediu

- modificare procentuală față de anul anterior -

	2012	2013	2014	2015	2016
Produsul intern brut,					
- prețuri curente – mld. lei	585,2	623,3	660,6	696,3	734,7
- creșterea reală, %	0,2	1,6	2,2	2,8	3,0
Contul curent – mil. euro	-4.955	-5.760	-6.345	-6.640	-6.900
- % din PIB	-3,8	-4,2	-4,3	-4,2	-4,1
Creșterea prețurilor de consum, %					
- sfârșitul anului	4,95	3,5	3,0	2,5	2,3
- media anuală	3,33	4,3	3,3	2,8	2,5
Cursul de schimb mediu – lei/euro	4,456	4,50	4,45	4,40	4,40
Câștigul salarial mediu brut lunar - lei	2.077	2.223	2.339	2.444	2.537
Câștigul salarial mediu net lunar - lei	1.512	1.615	1.698	1.773	1.839
Câștigul salarial real, %	1,3	2,4	1,7	1,6	1,2
Numărul de șomeri înregistrați la sfârșitul anului, mii persoane	493,8	465	445	420	405
- rata șomajului înregistrat, %	5,6	5,2	5,0	4,7	4,5

Creșterea economică pe termen mediu se va accelera

Pentru perioada 2014 - 2016 se estimează că economia românească își va relua creșterea mai susținută, cu un ritm mediu anual de 2,7%, dar se va situa sub potențial. Cererea internă va continua să reprezinte motorul creșterii economice.

- Formarea brută de capital fix se va accelera pe fondul îmbunătățirii finanțării din economie, cu un ritm mediu anual de 6,5%.

Deficitul contului curent se va menține în limite sustenabile

Ponderea în PIB a deficitului de cont curent se va diminua după 2014, până la 4,1% în 2016.

Piața muncii va continua să se îmbunătățească

Ocuparea forței de muncă se va îmbunătăți, în principal, prin creșterea numărului de salariați, fiind posibilă creșterea productivității muncii.

Numărul șomerilor înregistrați se va reduce, rata șomajului scăzând până la 4,5% la sfârșitul anului 2016.

Tendința de reducere a inflației va continua

Estimările au luat în calcul ani agricoli normali și o volatilitate redusă pentru prețul internațional al petrolului.

- Rata inflației urmează să se reducă gradual până la nivelul de 2,3% la sfârșitul anului 2016, cu o medie anuală în scădere de la 3,3% în 2014 la 2,5% în 2016.

Capitolul 4. Politica fiscal-bugetare și de administrare fiscală

4.1 Politica fiscală-bugetară

Viziunea fiscală promovată prin proiectul de buget pe anul 2013 este una calitativă, care să stimuleze mediul economic, investițiile și inițiativa antreprenorială, bazată pe construirea unui **sector privat puternic**, care să genereze prosperitate, securitate socială și să dinamizeze inclusiv reformele din sfera sectorului public.

În același timp, în dimensiunea sa financiar-bugetară, modelul economic de **dezvoltare va fi axat pe investiții publice de antrenare**, acele investiții menite să susțină infrastructura, agricultura și dezvoltarea rurală, energia și tehnologia avansată.

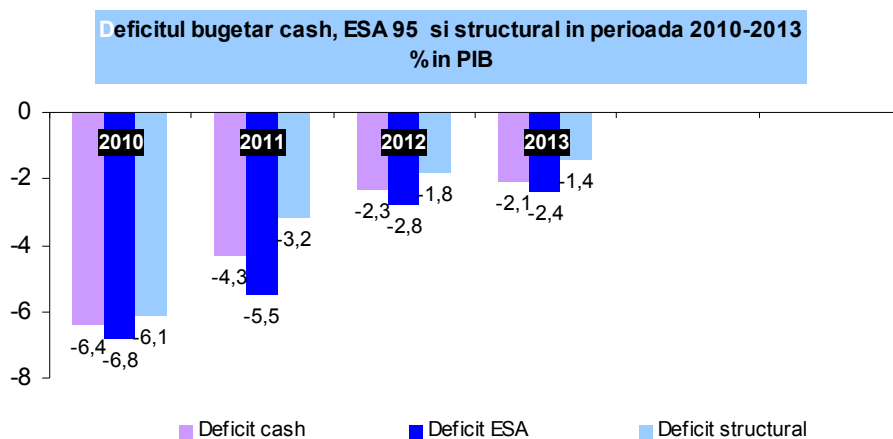
Priorități

- Un sistem european performant al finanțelor publice - eficient, transparent, previzibil, care să conducă la creșterea veniturilor bugetare prin lărgirea bazei de impozitare, și nu prin creșterea poverii fiscale asupra economiei.
- Asigurarea stabilității macroeconomice și a sustenabilității datoriei publice, prin menținerea deficitului bugetar în trendul actual de consolidare fiscală
- Simplificarea sistemului de taxe și sporirea competitivității fiscale a mediului de afaceri prin:
 - ✓ lărgirea bazei de impozitare;
 - ✓ simplificarea sistemului de taxe;
 - ✓ creșterea colectării veniturilor bugetare;
 - ✓ reducerea evaziunii fiscale.
 - ✓ Reducerea numărului de taxe parafiscale.
- Întărirea disciplinei și a guvernanței fiscale, și transparentizarea și creșterea eficienței banului public

- ✓ Pentru anul 2013 deficitul pe baze cash este de 2,1%, cel ESA 2,4 % iar cel structural 1,4% din PIB.
- ✓ Se estimează ca în anul 2014 România să îndeplinească obiectivul bugetar pe termen mediu (MTO)

respectiv un deficit structural de cel mult 1,0% din PIB, fata de 3,2% din PIB in anul 2011, si respectiv 1,8 % din PIB pe anul 2012.

- ✓ **Limitarea deficitului structural** promovată prin *Tratatul privind stabilitatea, coordonarea și guvernanta în cadrul Uniunii Economice și Monetare* semnat și de România la 2 martie 2012 va conduce la imposibilitatea practicării unor politici fiscale prociclice, la o disciplină fiscală pronunțată, cheltuirea responsabilă a banilor publici, ceea ce pentru o țară ca România, dată fiind experiența istorică negativă, poate fi un avantaj semnificativ.
- ✓ **Mutarea accentului în cadrul politicii fiscale, dupa anul 2012 pe țintirea echilibrului structural** va permite acesteia să joace un rol de stabilizator pe întregul ciclu economic, aspect posibil prin instalarea cadrului instituțional impus de Noul Tratat Fiscal - instrument important pentru întărirea disciplinei fiscale și a elaborării politicilor.

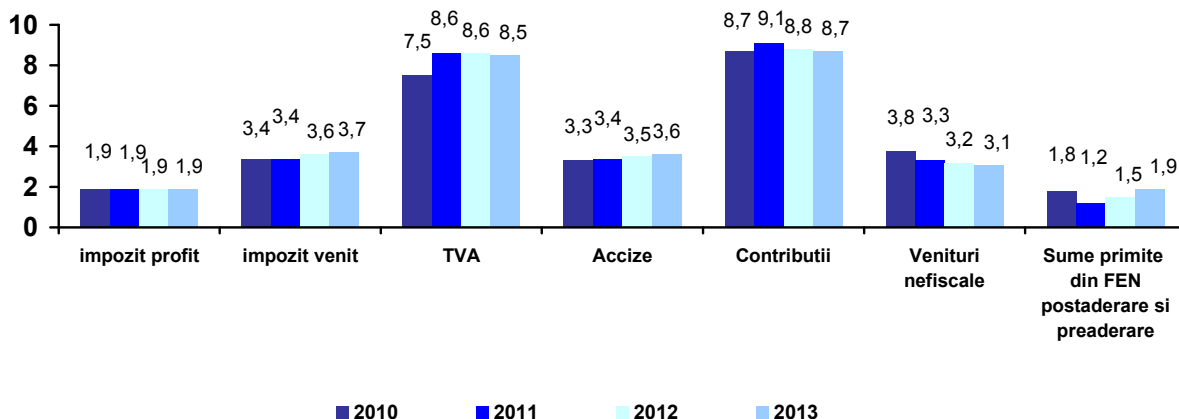

Sursa :Eurostat : notificarea Fiscală din 22 octombrie 2012 pentru deficitul ESA 2010 si 2011

Ministerul Finantelor Publice - Executiile bugetare si prognozele pentru deficitele bugetare cash 2010-2013 si ESA 2012 -2013

Ministreul Finantelor Publice : pentru deficitele structurale 2010-2013.

**Evoluția principalelor venituri ale bugetului general consolidat în anii 2010-2013
- procente în PIB -**

- **Veniturile bugetare** sunt estimate la 209.3 miliarde lei reprezentând o pondere în PIB de 33,6%, respectiv o creștere de 0,5 pp fata de anul 2012.
- Estimarea veniturilor bugetare va avea în vedere **în anul 2013 atingerea unui nivel al deficitului bugetar de 2,1 % din PIB**, prognozat in funcție de ceilalți indicatori macroeconomici, evoluția cadrului macroeconomic fiind influențată de evoluțiile nefavorabile din zona euro.
- În cadrul veniturilor bugetare, în anul 2013 cele mai mari ponderi sunt înregistrate **de contribuțiile sociale** (8,7%), **TVA** 8,5%, **accize** 3,6%.
- **Veniturile din impozitul pe profit și impozitul pe venit** reprezintă 1,9%, si respectiv 3,7 din PIB in anul 2013.

Impozit pe profit
11,7 mld lei

Evoluția este determinată de creșterea nominală a PIB, si o ușoară îmbunătățire a rentabilității activității agenților economici, ceea ce le situează la 1,9 % din PIB in anul 2013.

Impozit pe venit
23,1 mld lei

Evoluția este influențată de creșterea numărului de salariați, creșterea castigului salarial mediu brut, completat cu impactul creșterii salariului minim brut la 750 lei in luna februarie si 800 lei in luna iunie , ceea ce le situează la 3,7 % din PIB .

TVA
52,9 mld lei

Incasările din TVA vor ajunge la un nivel de 8,5 % din PIB în anul 2013 în linie cu creșterea nominala a PIB si usoara îmbunătățire a consumului.

Accize
22,3 mld lei

In anul 2013 acestea sunt estimate la 3,6% din PIB in functie de creșterea cursului de schimb la accize, creșterea reala si impactul creșterii accizelor la motorina, tigari si bere.

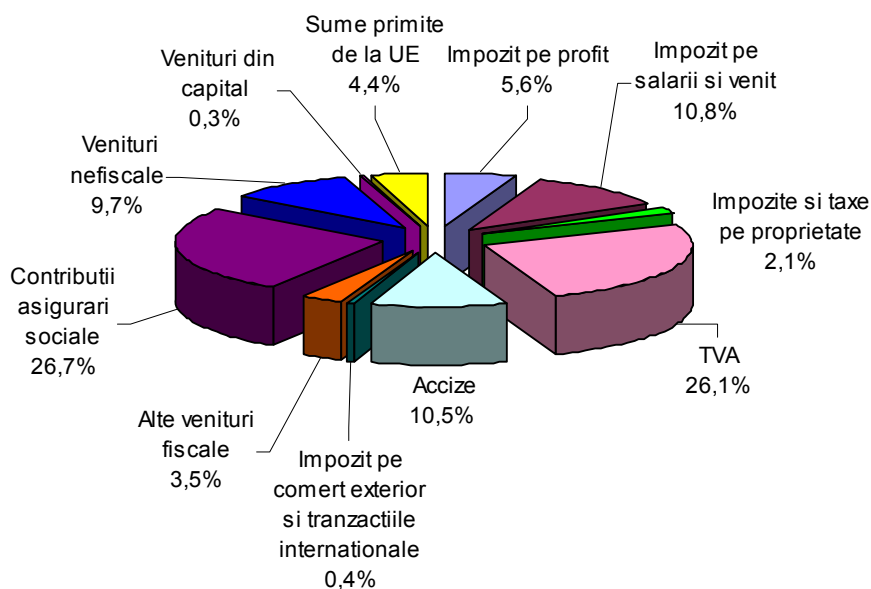
**Contribuții de asigurări
sociale
54,4 mld lei**

În anul 2013 acestea sunt estimate să se situeze la 8,7% din PIB fiind influențate de creșterea nr de salariați, creșterea câștigului salarial mediu brut, precum și impactul creșterii salariului minim brut la 750 lei în luna februarie și 800 lei în luna iunie și scăderea generată de creșterea cotei de contribuții la Pilonul 2. La fondul de sănătate există influența din restituirea contribuțiilor datorate de pensionari atât în 2012 cât și în 2013.

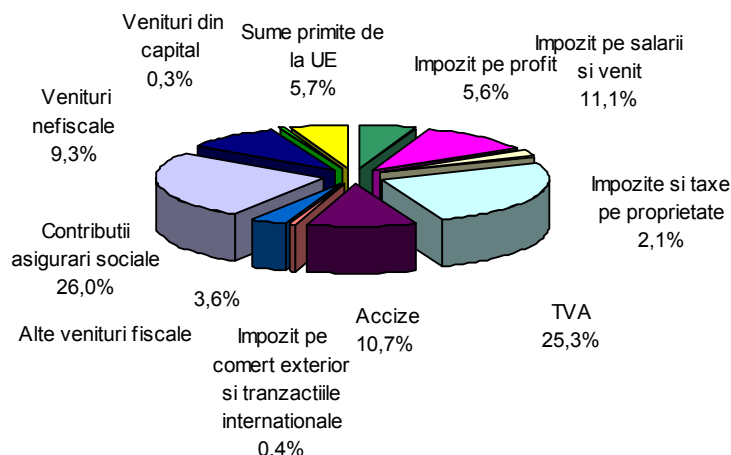
Ponderea veniturilor în total venituri bugetare pe anul 2013

	- milioane lei-		- milioane lei-	
	Execuție preliminară 2012		Propuneri 2013	
	% din total	Sume	% din total	Sume
Venituri bugetare total	100,0	193.698	100,0	209.285
Impozit pe profit	5,6	10.827	5,6	11.722
Impozit pe salarii și venit	10,8	20.881	11,1	23.146
Impozite și taxe pe proprietate	2,1	4.059	2,1	4.494
TVA	26,1	50.517	25,3	52.949
Accize	10,5	20.270	10,7	22.363
Impozit pe comerț exterior și tranzacțiile internaționale	0,4	707	0,4	742
Alte venituri fiscale	3,5	6.719	3,6	7.550
Contribuții asigurări sociale	26,7	51.649	26,0	54.355
Venituri nefiscale	9,7	18.758	9,3	19.427
Venituri din capital	0,3	660	0,3	687
Sume primite de la UE	4,4	8.504	5,7	11.850

Ponderea veniturilor în total venituri bugetare pe anul 2012

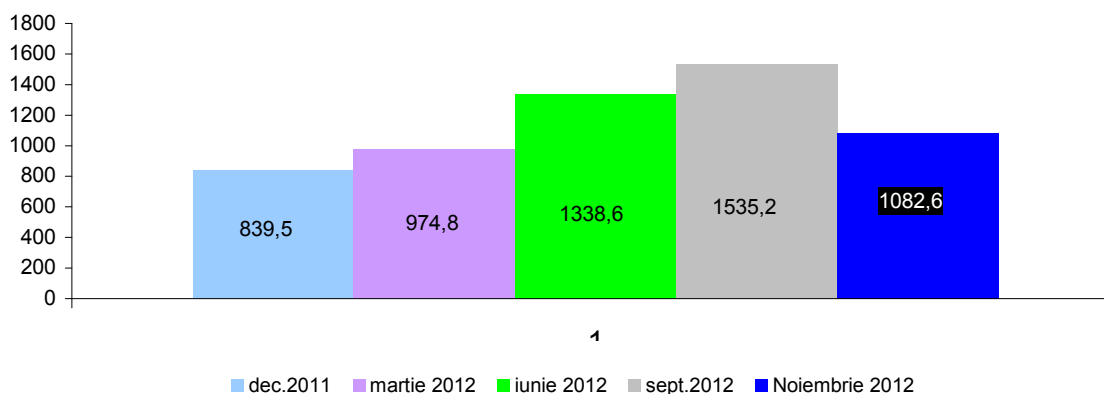
Ponderea veniturilor in total venituri bugetare pe anul 2013

Cele mai mari ponderi in cadrul veniturilor bugetare sunt detinute de contributiile de asigurari sociale (26,0 %), TVA (25,3%), impozitul pe salarii si venit (11,0%), accizele (10,7%), veniturile nefiscale (9,3%)

Arieratele bugetare

Evolutia platilor restante in perioada dec 2011 -noiembrie 2012

Sursa Ministerul Finantelor Publice

Totalul plăților restante ale bugetului general consolidat la 30 noiembrie 2012 totalizează 1082,6 milioane lei în creștere cu 243,1 milioane lei față de dec. 2011, dar în scădere considerabilă cu 452,6 mil lei față de luna septembrie 2012.

Cea mai mare parte a plăților restante se situează la bugetele locale care reprezintă 86,1% din stocul de arierate; bugetul de stat și bugetele de asigurări sociale reprezintă 13,9 % din stocul de arierate.

Ordonanta de urgență nr. 47/2012 pentru modificarea și completarea unor acte normative și reglementarea unor măsuri fiscale bugetare

- Ordonatorii de credite ai bugetelor locale care înregistrează arierate, trebuie să reducă în fiecare lună stocul cu câte 5%, respectiv 3% față de luna anterioară.

- În caz de nerespectare, direcțiile generale ale finanțelor publice județene și Direcția generală a finanțelor publice a municipiului București sistează alimentarea cu cote și sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat, în cazul ordonatorilor principali de credite, și de asemenea, sistează operarea plăților din conturile instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii. Prevederea nu se aplică dacă se fac plăți pentru stingerea arieratelor. În momentul în care s-a atins ținta de 5%, respectiv 3% se încetează sistarea.
- Se interzice angajarea de noi cheltuieli în cazul în care nu sunt achitate plățile restante.

Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 61/2012 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2012

Față de Ordonanța Guvernului nr.13/23.08.2012 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2012 prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 61/2012 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2012 s-a propus majorarea veniturilor și a cheltuielilor bugetului general consolidat, pe sold, cu suma de 1.354,0 milioane lei.

- Pe cheltuielile bugetului general consolidat suma de 1.354,0 milioane lei alocată suplimentar este destinată, în principal, pentru: 628,8 milioane lei către bugetele locale pentru plată de arierate și a altor cheltuieli ale acestui buget, 450 milioane lei alocate bugetelor locale în scopul achitării plăților restante și a altor obligații de decontare înregistrate în contabilitate ale unor unități administrativ-teritoriale și instituții publice finanțate integral din bugetele locale.

Politica bugetară

Coordonatele predominante ale politicii bugetare pe anul 2013:

- **Asigurarea resurselor pentru dezvoltarea economică sustenabilă prin creșterea cu 15,4 miliarde lei a cheltuielilor bugetului general consolidat**
- **creșterea eficienței alocațiilor bugetare și reduceri de cheltuieli pentru identificarea de economii în vederea creării spațiului de manevră pentru domenii prioritare cu influență asupra creșterii economice: marile proiecte în infrastructură, educație, cercetare, agricultură, etc.**

Cheltuielile bugetare estimate pentru anul 2013 sunt prevăzute în sumă de 222.7 miliarde lei, respectiv 35,7% din PIB.

Cheltuielile de personal
46,2 mld lei;

- ✓ Pentru anul 2013 s-a avut în vedere menținerea drepturilor salariale la nivelul lunii decembrie 2012, drepturi care includ și majorarea de 7,4% asigurându-se astfel recuperarea integrală a reducerii salariale de 25%.

- ✓ De asemenea, în cheltuielile de personal aferente bugetului general consolidat pe anul 2013 este inclusă și suma de 0,9 miliarde lei, reprezentând tranșa de 10% din titlurile executorii obținute de personalul din sectorul bugetar, având ca obiect drepturi de natură salarială.
- ✓ În ceea ce privește politica privind ocuparea posturilor vacante din instituții și autorități publice, aceasta se menține în continuare restrictivă, în sensul că se poate ocupa numai un post din șapte care se vacantează. Astfel, pentru anul 2013, s-a avut în vedere finanțarea unui număr maxim de posturi în sectorul bugetar de 1.187.000.

Ponderea lor în PIB în anul 2013 este de 7,4 % față de 6,9 % din PIB în anul 2012.

Blocarea posturilor vacante și ocuparea a numai 15% din cele care se vacantează.

Neacordarea de tichete de masă și tichete cadou la personal din sector bugetar (aceste drepturi nu s-au acordat nici în perioada anterioară).

Cheltuielile cu investițiile 36,9 mld lei;

- ✓ Un aspect relevant în cadrul acestor cheltuieli îl reprezintă analiza eficienței cheltuielilor de capital, prioritizarea acestora pe criterii de eficiență, și diminuarea sau eliminarea alocațiilor bugetare pentru investiții cu potențial economico-financiar redus, cum ar fi bazinele de înot, dotări ale instituțiilor publice cu autovehicule, mobilier, aparatură electronică etc.
- ✓ Creșterea absorbției fondurilor europene devine astfel esențială știind că potențialul de multiplicare a cheltuielilor bugetare proprii în cazul proiectelor finanțate din fonduri UE este mult mai mare decât în cazul proiectelor finanțate integral din resurse proprii. Se va avea în vedere și urmărirea implementării prevederilor **Regulamentului U.E. nr. 1311/2011 al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului C.E. 1083/2006** care prevede în cazuri justificate, o majorare a plăților intermediare și a plăților soldului final din fondurile structurale și din Fondul de coeziune, **cu o sumă echivalentă cu zece puncte procentuale în plus față de rata de cofinanțare aplicabilă pentru fiecare axă prioritară** în cazul statelor membre care se confruntă cu dificultăți grave cu privire la stabilitatea lor financiară și care au solicitat să beneficieze de măsura respectivă. În consecință, contrapartida națională necesară va fi redusă în mod corespunzător.

Ponderea lor în PIB în anul 2013 este de 16,6 % din total cheltuieli bugetare.

Cheltuielile cu bunurile și serviciile

37,2 mld lei;

reducere substanțială a unor categorii de cheltuieli materiale și de servicii ineficiente și oneroase pentru contribuabili, ca efect al întăririi cadrului legislativ privind **unele măsuri de reducere a cheltuielilor publice și întărirea disciplinei financiare**, Astfel cheltuielile cu bunurile și serviciile ajung în anul 2013 la 5,9 % din PIB , dar pe întreg orizontul de prognoza au un trend descrescător.

- ✓ Interzicerea achiziționării de servicii juridice de consultanță, asistență și/sau reprezentare de către autoritățile și instituțiile publice ale administrației publice centrale și locale
- ✓ Diminuarea cu 30% a cheltuielilor de protocol și a cheltuielilor cu deplasările în străinătate efectuate de către autoritățile și instituțiile publice ale administrației publice centrale și locale
- ✓ Interzicerea achiziționării din fonduri publice de tipărituri și alte bunuri pentru acțiunile de reprezentare și protocol, precum și pentru zile festive, inclusiv zile aniversare
- ✓ Abrogarea prevederilor din Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern, referitoare la posibilitatea externalizării serviciilor de audit public intern de către entitățile locale.
- ✓ Interzicerea achiziționării de autoturisme, mobilier și aparatură birotică de către instituțiile și autoritățile publice.

Subvențiile

5,2 mld lei;

ceea ce arată diminuarea intervenției statului în economie și intensificarea acțiunii regulilor economiei de piață.

Ponderea lor în PIB în anul 2013 este de 0,8 % din PIB față de 1,1% în anul 2012.

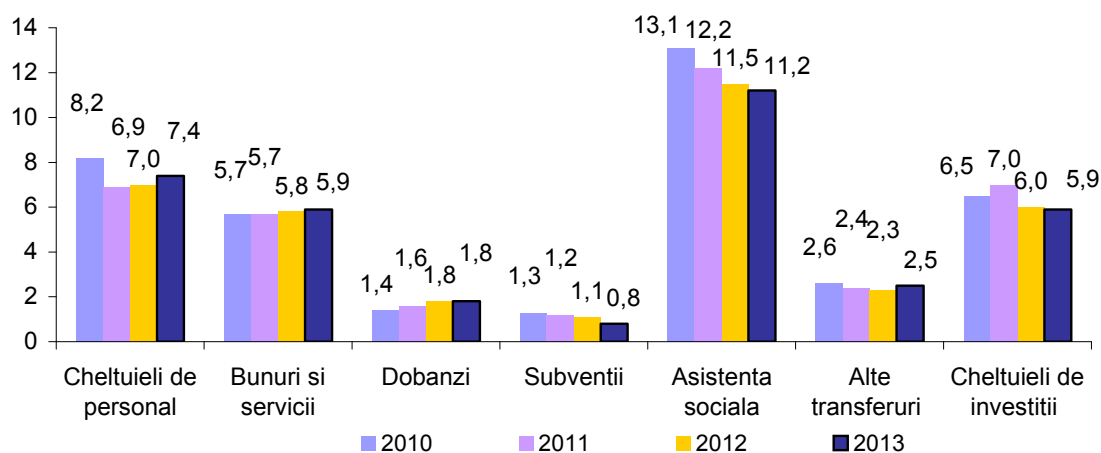
- ✓ Începând cu anul 2013, ajutoarele de stat acordate producătorilor agricoli bunăstarea la animale, se asigură din Programul Național de Dezvoltare Rurală.
- ✓ ajutorul de stat acordat pentru motorină s-a acordat până la 31 decembrie 2012.
- ✓ Începând cu anul 2013 activitatea de închidere a zonelor afectate de activitatea minieră - iazuri de decantare și halde, reprezentând acțiuni de ecologizare a minelor închise va fi preluată în finanțare din fonduri europene prin bugetul Ministerului Mediului și Schimbărilor Climatice

**Cheltuielile cu dobânzile –
11,4 mld**

mai mici în principal datorită faptului că pentru primul trimestru al anului 2013 s-au primit notificările de plată de la creditorii externi.

Ponderea lor în PIB în anul 2013 este de 1,8 % din PIB, menținându-se ca în anul 2012.

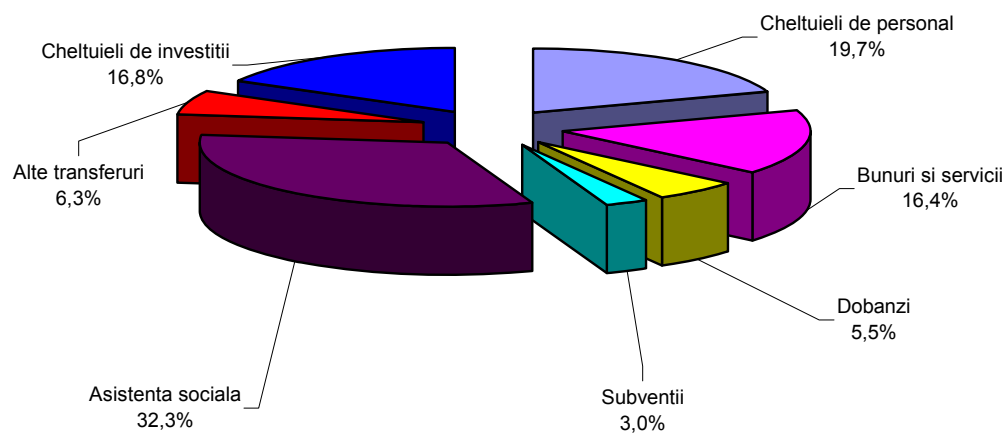
Cheltuielile bugetare pe perioada 2010-2013

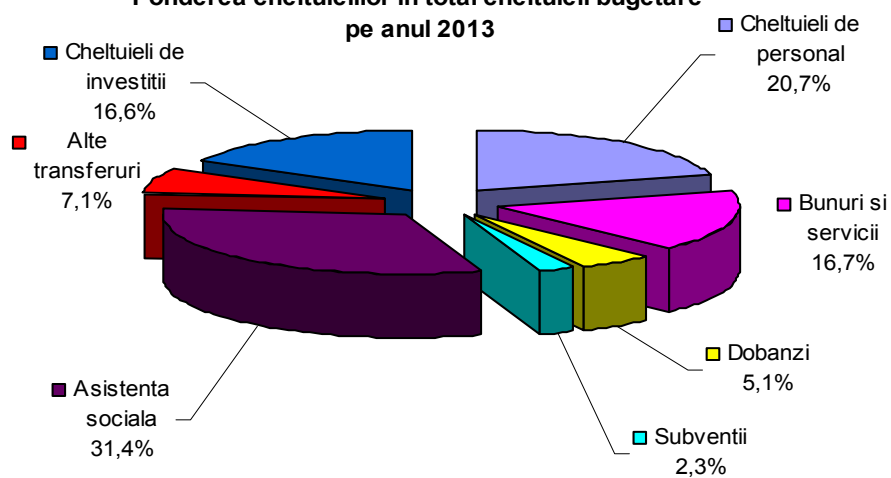
Ponderea cheltuielilor în total cheltuieli bugetare pe anii 2012-2013

	- milioane lei-		- milioane lei-	
	Execuție preliminară 2012		Propuneri 2013	
	% din total	Sume	% din total	Sume
Cheltuieli total	100,0	207.322	100,0	222.691
Cheltuieli de personal	19,7	40.778	20,7	46.154
Bunuri și servicii	16,4	34.096	16,7	37.253
Dobânzi	5,5	11.383	5,1	11.383
Subvenții	3,0	6.132	2,3	5.230
Asistență socială	32,3	67.041	31,4	69.979
Alte transferuri	6,3	12.958	7,1	15.737
Cheltuieli de investiții	17	34.933	16,6	36.955

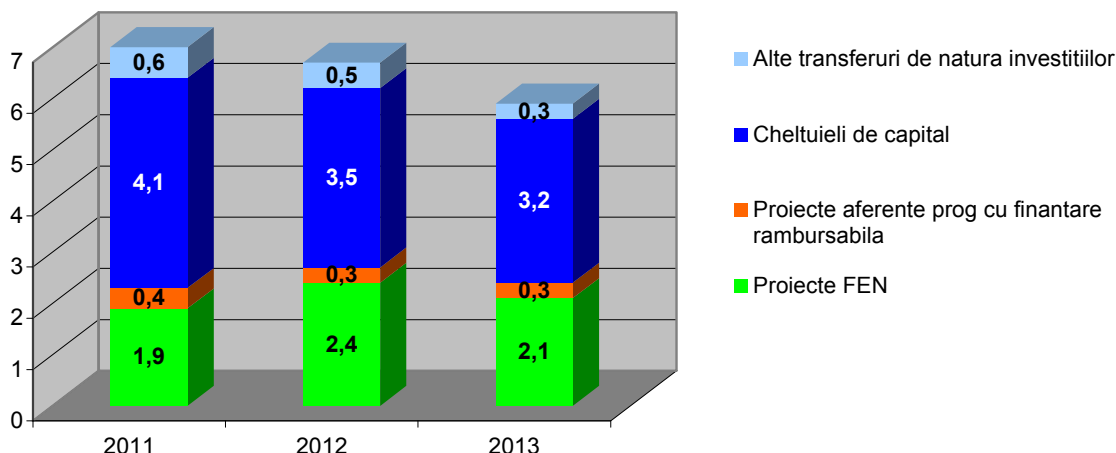
Ponderea cheltuielilor in total cheltuieli bugetare pe anul 2012

Ponderea cheltuielilor in total cheltuieli bugetare pe anul 2013

Structura cheltuielilor de investitii pe anii 2011-2013
% din P.I.B.

4.2. Politica de administrare fiscala

I. Politica de administrare fiscală în anul 2012

Rezultatele obținute de ANAF în anul 2012 relevă o creștere semnificativă a eficienței și dinamicii activității de administrare fiscală. Astfel, **veniturile bugetare totale încasate, în sumă de 164.042⁵ mil. lei, au depășit cu 4,2% încasările din anul 2011.**

Evoluția favorabilă a încasărilor s-a datorat atât îmbunătățirii conformării voluntare la declarare și, implicit, la plată cât și trendului favorabil al încasărilor din arierate.

1. Cele mai importante acțiuni legislative și organizatorice

În anul 2012, A.N.A.F. a pus în practică măsuri organizatorice și legislative care au vizat, pe de o parte combaterea evaziunii fiscale, iar pe de altă parte prevenirea indiscipliniei fiscale și creșterea gradului de conformare voluntară. Principalele acte normative emise de Agenția Națională de Administrare Fiscală sunt:

- Ordinul președintelui A.N.A.F. nr. 207/2012 privind aprobarea modalităților și procedurilor pentru realizarea supravegherii fiscale a producției, depozitării, circulației și importului produselor accizabile și Ordinul președintelui A.N.A.F. nr. 208/2012 pentru aprobarea unor proceduri aplicabile operatorilor economici în domeniul produselor accizabile;
- Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.235/2012 pentru modificarea și completarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.294/2007 privind impozitele, contribuțiile și alte sume reprezentând creanțe fiscale, care se plătesc de contribuabili într-un cont unic;
- Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.303/2012 privind modificarea și completarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.438/2009 pentru aprobarea modelelor unor formulare utilizate în domeniul colectării creanțelor

⁵ În realizările anului 2012 nu sunt incluse încasările privind contribuția datorată pentru medicamentele finanțate din bugetul Fondului național unic de asigurări de sănătate și din bugetul Ministerului Sănătății (taxa de clawback) în sumă de 1.545,8 mil. lei, precum și 2.211,1 mil. lei, sumele alocate conform prevederilor OG nr. 13/2012 și OG nr. 61/2012 cu scopul achitării arieratelor înregistrate în contabilitatea unor unități-administrativ teritoriale și instituții publice finanțate integral din bugete locale.

fiscale;

- Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.485/2012 privind modificarea și completarea Instrucțiunilor de completare a numărului de evidență a plății, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.870/2004;
- Ordinul președintelui ANAF nr. 1.087/2012 referitor la modificarea instrucțiunilor privind depunerea online a declarațiilor cu privire la situația achizițiilor și livrărilor de produse accizabile utilizând aplicația EMCS-RO Stocuri;
- O.P.A.N.A.F. nr. 1.352/2012 privind stabilirea unor competențe de exercitare a inspecției fiscale pentru Direcția verificări fiscale, care acordă Direcției verificări fiscale competența de a exercita inspecția fiscală parțială privind obligația de stabilire, reținere și plată a impozitului pe venit, asupra tuturor persoanelor, indiferent de forma lor de organizare, pe întregul teritoriu al țării;
- Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.107/2012 privind emiterea prin intermediul centrului de imprimare masivă a unor acte administrative și procedurale;
- Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.822/2012 pentru modificarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 2.731/2010 privind organizarea activității de administrare a contribuabililor mijlocii la administrațiile finanțelor publice pentru contribuabilii mijlocii din cadrul direcțiilor generale ale finanțelor publice județene și a municipiului București;
- Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.823/2012 pentru modificarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 2.730/2010 privind organizarea activității de administrare a marilor contribuabili;
- Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.135/2012 pentru modificarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 101/2008 privind aprobarea modelului și conținutului formularelor utilizate pentru declararea impozitelor, taxelor și contribuțiilor cu regim de stabilire prin autoimpunere sau reținere la sursă;
- Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.913/2012 privind modificarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 52/2012 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare prevăzute la titlul III din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal;
- Ordinul comun al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală și al președintelui Casei Naționale de Pensii Publice nr. 874/221/IC/20.06.2012 pentru aprobarea modelului, conținutului, modalității de depunere și de gestionare a "Declarației privind venitul asigurat la sistemul public de pensii";
- Ordinul intern al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.176/2012 pentru aprobarea unor proceduri de stabilire a contribuțiilor sociale obligatorii conform capitolului II al titlului IX² din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.180/2012 pentru modificarea și completarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 2.101/2010 pentru aprobarea Procedurii de organizare și funcționare a Registrului operatorilor intracomunitari, precum și pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare;
- Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.790/2012 pentru aprobarea modelului și conținutului formularului (300) "Decont de taxă pe valoarea adăugată";
- Ordinul președintelui A.N.A.F. nr. 406/2012 pentru aprobarea procedurii privind monitorizarea transporturilor de bunuri provenind din țările membre ale U.E. de către personalul Gărzii Financiare Ordinul Președintelui A.N.A.F. nr. 506/2012 care cuprinde procedura de efectuare a controalelor în domeniul achizițiilor intracomunitare;
- Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 78/2012 privind aprobarea Procedurii de solicitare și eliberare a certificatului pentru spațiul cu destinație de sediu social și de

înregistrare a documentului care atestă dreptul de folosință asupra spațiului cu destinația de sediu social, precum și pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare. Ulterior, în vederea reducerii duratei de înființare a unei firme sau de schimbare a sediului social al acesteia, a fost aprobată procedura, potrivit căreia organele fiscale eliberează certificatul pentru spațiul cu destinație de sediu social, la solicitarea electronică a oficiului registrului comerțului, fără a fi necesară prezentarea persoanei solicitante la organul fiscal.

În anul 2012 au fost desfășurate controale inopinate și acțiuni specifice pentru controlul activităților sezoniere (cu caracter interinstituțional), precum și acțiuni tematice de control desfășurate în colaborare cu alte instituții. A fost reglementată efectuarea de controale inopinate/cercetări la fața locului prin care să se stabilească relațiile de afiliere și cuantumul tranzacțiilor cu afiliații în vederea inițierii verificării dosarului prețurilor de transfer.

Este încă în curs de desfășurare o amplă acțiune comună a Gărzii Financiare și a Autorității Naționale a Vămirilor (A.N.V.), care vizează întărirea controlului în trafic. În consecință, va crește numărul de acțiuni ale echipelor mobile ale A.N.V. și ale echipelor de comisari ai GF, în vederea limitării situațiilor frecvente de neînregistrare sau subdeclarare în documentele financiar contabile (acțiune programată prin Strategia de riscuri la conformare, elaborată de A.N.A.F. în luna septembrie 2011).

Pentru sprijinirea mediului de afaceri, în anul 2012, a fost finalizat accesul controlat al contribuabililor persoane juridice la situația fiscală proprie, ceea ce va contribui la creșterea conformării la plată a acestora. De asemenea, în această perioadă a continuat sprijinirea contribuabililor prin acordarea de facilități fiscale reprezentând reducerea cu 50% a penalităților de întârziere și reducerea cu 50% a unei cote de 50% din majorările de întârziere, aferente obligațiilor fiscale principale restante la 31 august 2011, stinse prin plată voluntară sau compensare, conform OG nr. 30/2011, dispoziții care au produs efecte juridice până la data de 30.06.2012.

În conformitate cu Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.125/2011, începând cu data de 1 iulie 2012, competența de administrare a contribuțiilor sociale obligatorii datorate de persoanele fizice prevăzute la capitolul II și III din titlul IX² al Codului fiscal a revenit Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

Tot în anul 2012, au avut loc și modificări organizatorice în interiorul A.N.A.F., în vederea sprijinirii obiectivelor specifice instituției. În acest context, pentru combaterea mai eficientă a corupției, a fost înființată Direcția Generală de Integritate. Totodată, înființarea Direcției Generale de Strategie, Reformă și Cooperare Internațională va asigura suportul necesar implementării și monitorizării centralizate a măsurilor strategice de reformă care au loc la nivelul Agenției Naționale de Administrare Fiscală (inclusiv în perspectiva proiectului de modernizare a administrației care se va realiza cu sprijinul Băncii Mondiale).

2. Realizările ANAF în anul 2012

2.1. Activitatea de colectare a veniturilor

Totalul veniturilor bugetare realizate de Agenția Națională de Administrare Fiscală, de 164.042 mil. lei, reprezintă un grad de realizare de 99,3% a programului de încasări venituri bugetare comunicat de Ministerul Finanțelor Publice și o depășire cu 4,2% a nivelului veniturilor realizate în anul 2011.

Ponderea în Produsul Intern Brut a veniturilor colectate de A.N.A.F. în anul 2012 a crescut cu 0,6 puncte procentuale față de anul precedent.

Arieratele recuperabile la data de 31 decembrie 2012 au înregistrat o scădere cu 15,4% față de 31 decembrie 2011.

Prin executare silită, în anul 2012 au fost încasate creanțe fiscale în sumă de 17.679,8 mil. lei, cu 23,7% mai mult față de anul 2011.

2.2. Administrarea specializată: contribuabilii mari și contribuabilii mijlocii

Începând cu 1 ianuarie 2012, a fost îmbunătățită segmentarea contribuabililor mari și mijlocii, în sensul reducerii numărului contribuabililor mari de la 3000, în anul 2011, la 2000, în anul 2012 și

creșterii numărului de contribuabili mijlocii de la 21.887 la 22.887.

Deși numărul de contribuabili mari a scăzut, veniturile încasate de la aceasta categorie de contribuabili au crescut cu 3,8%.

2.3. Sprijinirea conformării voluntare

Au fost elaborate proceduri fiscale simplificate la impozitul pe venit, în domeniul gestiunii taxei pe valoarea adăugată, al înregistrării fiscale a contribuabililor.

Serviciile electronice promovate în continuare de A.N.A.F. sunt o oportunitate pentru o conformare rapidă, sigură și economică.

Au fost puse la dispoziția contribuabililor, gratuit, prin publicare pe site, o serie de ghiduri care să faciliteze conformarea contribuabililor persoane fizice:

- „Ghidul privind declararea și plata contribuțiilor sociale de către persoanele fizice care realizează venituri din activități independente”;
- „Ghidul activităților comerciale și profesiilor liberale”;
- „Ghidul obligațiilor fiscale ale asociațiilor de proprietari”;
- „Ghidul contribuabililor persoane fizice care realizează venituri din cedarea folosinței bunurilor (închirieri și arendă)”.

Au fost elaborate și difuzate comunicate de presă privind obligațiile fiscale ale contribuabililor, care decurg din reglementările în materie.

În anul 2012, gradul de conformare voluntară la declarare și la plată a crescut cu 3,1 p.p. (de la 87,27% la 90,39%) și, respectiv, cu 1,9 p.p. (de la 77,90% la 79,75%), față de anul 2011.

2.4. Combaterea evaziunii și fraudei fiscale

Lupta cu evaziunea fiscală – axă prioritară a activității de administrare fiscală

Activitatea de verificare și control desfășurată de cele trei structuri de specialitate ale A.N.A.F. este orientată cu prioritate în direcția asigurării egalității cetățenilor în fața obligațiilor lor fiscale și a menținerii unei concurențe corecte între agenții economici, prin diminuarea susținută a evaziunii fiscale care afectează veniturile bugetare și distorsionează mediul de afaceri.

În anul 2012, structurile de specialitate ale A.N.A.F. au desfășurat, în total, 257.081 controale și inspecții. Rezultatele s-au materializat în obligații fiscale suplimentare stabilite de 8.542,8 mil. lei, amenzi aplicate în sumă de 175,9 mil. lei.

A fost transmis către organele abilitate, un număr de 7.257 sesizări penale, pentru prejudicii în valoare de 9.002,5 mil. lei (cu 21,9% mai mult decât în anul precedent).

Au fost confiscate produse și numerar în valoare estimativă de 356,7 mil. lei (+5,1%).

Diminuarea pierderii fiscale a fost de 1.294,1 mil. lei.

Începând cu anul 2012, sunt aplicabile și prevederile Ordonului M.F.P. nr. 1076 referitoare la încasarea sumelor reprezentând prejudiciul cauzat și recuperat potrivit prevederilor art.10 din Legea evaziunii fiscale nr. 241/2005 într-un cont distinct (50.86.09”Disponibil din sume încasate reprezentând prejudiciul cauzat și recuperat potrivit prevederilor art.10 din L. nr. 241/2005”)

La data de 31 decembrie 2012, în acest cont se consemnau încasări de 6,58 mil. lei.

Activitatea de inspecție fiscală

În anul 2012, a crescut numărul acțiunilor de inspecție fiscală care au vizat controlul cu prioritate, al contribuabililor cu grad mare de risc fiscal. Numărul verificărilor a fost de 98.625, în creștere cu 1,9% comparativ cu anul 2011.

Obligațiile suplimentare au fost stabilite la valoarea de 6.498,4 mil. lei, iar pierderea fiscală a fost diminuată cu suma de 1.294,1 mil. lei. S-au dispus măsuri asigurătorii pentru suma de 3.488,0 mil. lei în creștere față de anul 2011 cu 842,6 mil. lei.

Pentru contravențiile și infracțiunile depistate s-au aplicat 14.510 amenzi contravenționale, valoarea acestora însumând 23,2 mil. lei și au fost transmise 3.309 sesizări penale, prejudiciul aferent sesizărilor penale înaintate fiind de 4.502,1 mil. lei.

Activitatea de verificări fiscale

Începând cu luna mai 2012, odată cu depunerea declarațiilor de venit pentru anul 2011, a fost lansat programul de verificare a persoanelor fizice cu venituri/averi mari, vizând un grup de peste 300 de persoane.

A fost identificată o categorie de risc fiscal semnificativ și generalizat asociat veniturilor obținute din străinătate de persoanele fizice, risc fiscal asupra căruia a fost propus, în primă fază, un tratament alternativ, fiind desfășurat un program de notificare având ca subiect conformarea la obligația de declarare a acestei categorii de venituri, adresat persoanelor fizice cu averi/venituri mari. Persoanelor în cauză li s-au adus la cunoștință atât obligațiile fiscale care le revin, cât și faptul că în perioada următoare vor fi declanșate verificări fiscale mai amănunțite pe acest segment.

În cursul lunii noiembrie 2012 a fost procesată lista persoanelor care depășesc riscul minim acceptat de administrația fiscală și au fost declanșate verificările fiscale prealabile documentare pentru 30 de persoane din grupul persoanelor fizice cu averi/venituri mari.

Activitatea Gărzii Financiare

Numărul de controale desfășurate de Garda Financiară în anul 2012 a fost de 124.652

Rezultatele obținute s-au concretizat în 1.344 măsuri asigurătorii, în valoare de 2.037,1 mil. lei (cu 29,7% mai mult decât în anul 2011), un număr de 38.678 amenzi aplicate, în valoare de 83,1 mil. lei. De asemenea, confiscările de bunuri și numerar au avut o valoare estimativă de 194,1 mil. lei (+45,7%).

O evoluție pozitivă față de perioada similară din 2011 au avut prejudiciile constatate (de la 2.818,5 mil. lei, la 3.851,2 mil. lei) și valoarea măsurilor asigurătorii (de la 1.570,2 mil. lei la 2.037,1 mil. lei), înregistrându-se creșteri de 36,6% și, respectiv, de 29,7%.

Activitatea Autorității Naționale a Vămirilor

În urma inspecțiilor fiscale și acțiunilor de control ulterior, au fost stabilite obligații suplimentare în sumă de 2.044,4 mil. lei. Au fost aplicate amenzi contravenționale în valoare de 69,6 mil. lei (+2,1%). De asemenea, au fost înaintate 588 sesizări penale în valoare de 649,2 mil lei (+237,7%). Valoarea măsurilor asigurătorii a fost de 301,2 mil lei.

II. Obiective strategice ale ANAF pe termi scurt si mediu – prezentare selectivă

• 1. Politica de administrare fiscală în anul 2013

• Reorganizarea ANAF

- ✓ Reorganizarea aparatului propriu al ANAF si a unităților subordonate acesteia (Autoritatea Națională a Vămii, Garda Financiară și direcțiile generale ale finanțelor publice județene); regionalizarea structurilor teritoriale prin crearea a 8 direcții ale finanțelor publice regionale și reducerea numărului administrațiilor fiscale de la 221 la 47;
- ✓ Reechilibrarea gradului de încărcare cu sarcini; introducerea unei politici de gestiune previzională a personalului și competențelor.

• Prevenirea si combaterea evaziunii fiscale

Acțiuni prioritare

- ✓ Intensificarea monitorizării tranzacțiilor intracomunitare; întărirea rolului Gărzii Financiare;
- ✓ Controlul persoanelor fizice cu averi/venituri mari;
- ✓ Extinderea informatizării și îmbunătățirea sistemelor informatice utilizate în activitatea de inspecție fiscală;

- ✓ Dezvoltarea analizei de risc generalizate la nivelul întregii activități de administrare fiscală;
- ✓ Implementarea controlului comerțului electronic;
- ✓ Întărirea controlului vamal printr-o serie de măsuri dedicate conform normelor europene;
- ✓ Prevenirea evaziunii fiscale în faza de colectare; dinamizarea măsurilor de executare silită, cu accent pe aplicarea sechestrelor;
- ✓ Limitarea operațiunilor de încasare și plată în numerar între diferite categorii de persoane fizice/juridice.
- ✓ Introducerea unor prevederi legale privind gestionarea alocării de către A.N.A.F. a seriilor și plajelor de numere necesare emiterii facturilor și a altor documente cu regim special.

• Creșterea eficienței și dinamicii colectării veniturilor

Acțiuni prioritare

- ✓ Reducerea volumului arieratelor, în special prevenirea formării de noi arierate;
- ✓ Inițierea procesului de dematerializare a dosarului fiscal;
- ✓ Îmbunătățirea administrării specializate a contribuabililor;
- ✓ Înființarea poprii electronice asupra terților;
- ✓ Standardizarea activității compartimentelor de executare silită;
- ✓ Extinderea activității de imprimare centralizată a actelor administrativ fiscale (Centrul de imprimare rapidă de la Râmnicu Vâlcea);
- ✓ Unificarea procedurilor de administrare a impozitului pe venit cu administrarea contribuțiilor sociale datorate de persoane fizice.

• Încurajarea conformării voluntare

- ✓ Stimularea depunerii on-line a declarațiilor și a plăților electronice;
- ✓ Comunicarea actelor administrative către contribuabili utilizând serviciul de e-mail.

În anul 2012, a fost demarată pregătirea unui proiect multianual cu Banca Mondială, de modernizare a administrării fiscale (în perioada 2013-2018). Amplul proiect de reformare a A.N.A.F. are ca obiectiv esențial îmbunătățirea sistemului de tehnologia informației și comunicațiilor.

2. Obiective în perioada 2014-2016

Măsuri de prevenire a evaziunii fiscale

- Intensificarea monitorizării cu prioritate a domeniilor cu risc fiscal ridicat
 - întărirea supravegherii mișcării produselor accizabile, a antrepozitelor fiscale și a altor operatori cu produse accizabile inclusiv în zonele limitrofe
 - monitorizarea mai bună a tranzacțiilor intracomunitare
 - o întărirea rolului Gărzii Financiare
 - operațiuni de import/export
- Creșterea eficacității sancțiunilor administrative
 - asigurarea unui tratament unitar contribuabililor, în funcție de gradul de conformare voluntară a acestora;
- Întărirea aplicațiilor informatice aferente inspecției fiscale;
- Perfectionarea și actualizarea bazei de date cu cazuri fiscale speciale identificate;
- Prevenirea evaziunii fiscale în faza de colectare
 - dinamizarea măsurilor de executare silită, în special a sechestrelor;

Măsuri de combatere a evaziunii fiscale

- Controlul persoanelor fizice cu averi/venituri mari;
- Combaterea fraudei la T.V.A., în special fraudă intracomunitară;
 - dezvoltarea activității grupului de lucru antifraudă fiscală
- Îmbunătățirea analizei de risc;
- Implementarea controlului comerțului electronic;
- Depistarea contribuabililor neînregistrați care desfășoară activitate comercială;
- Verificarea contribuabililor persoane fizice care au efectuat tranzacții imobiliare;
- Crearea unui punct unic la nivelul agenției prin care să fie monitorizate toate sesizările cu privire la fapte de natura infracțiunilor transmise organelor de cercetare și urmărire penală; Verificarea persoanelor afiliate:
 - intensificarea acțiunilor de verificare a prețurilor de transfer
 - asigurarea procedurii amiabile și de arbitraj
- Cooperare cu structurile naționale cu atribuții în combaterea fraudei fiscale;
- Îmbunătățirea actului de control;
- Dezvoltarea activității de informații fiscale și cooperare administrativă;
- Întărirea controlului vamal:
 - implementarea politicii de securitate IT;
 - dezvoltarea de sisteme TIC transeuropene interoperabile;
 - creșterea eficienței acțiunilor echipelor mobile, prin prezența mai activă în teren și prin efectuarea controalelor în trafic;
 - gestionarea în continuare a activităților specifice pentru implementarea Convenției Schengen;
 - protejarea teritoriului vamal național și comunitar prin combaterea traficului ilicit de droguri, precursori, produse cu regim special, mărfuri contrafăcute și pirat, bunuri culturale mobile, specii sălbatice de floră și faună, metale și pietre prețioase, aliaje ale acestora, a traficului de mărfuri cu risc pentru sănătatea și siguranța consumatorului precum și prin controlul mișcării de numerar la frontiera comunitară.

Îmbunătățirea eficienței și dinamicii colectării veniturilor; creșterea conformării voluntare

- Stimularea depunerii on-line a declarațiilor și a plăților electronice;
- Unificarea sistemelor de administrare a creanțelor persoanelor juridice cu cel al persoanelor fizice;
- Controlul și îmbunătățirea calității serviciilor furnizate contribuabililor; crearea politicii de calitate a serviciilor;
- Introducerea de standarde de calitate pentru serviciile furnizate;
- Optimizarea proceselor de activitate;
- Finalizarea dematerializării dosarului fiscal;
- Realizarea în mediu electronic a licitațiilor bunurilor imobile sechestrate ale debitorilor;
- Continuarea aplicării sistemului stabil de înlesniri la plata obligațiilor pentru contribuabilii aflați în dificultate generată de lipsa temporară a disponibilităților bănești;
- Îmbunătățirea administrării specializate;
- Elaborarea de studii privind nivelul de satisfacție a contribuabililor privind serviciile de asistență;
- Dezvoltarea comunicării interne.

O parte din obiectivele amintite se vor realiza în cadrul proiectului multianual cu Banca Mondială.

Evoluția principalelor domenii finanțate prin proiectul de buget pe anul 2013

Domenii	milioane lei		% din PIB		% 2013 față de 2012
	2012	2013	2012	2013	
Produs Intern Brut	585.200	623.300			
Total Cheltuieli buget general consolidat din care	207.322	222.679	35,7	35,4	7,4
Asigurări și asistență socială	71.478	74.049	12,2	11,9	3,6
Sănătate	24.207	28.391	4,1	4,6	17,3
Transporturi	20.382	22.031	3,5	3,5	8,1
Educație și cercetare	20.555	22.220	3,5	3,6	8,1
Agricultură și dezvoltare rurală	16.716	17.332	2,9	2,8	3,7
Ordine publică și siguranță națională	12.339	12.469	2,1	2,0	1,1
Administrație publică centrală și locală	9.270	9.530	1,6	1,5	2,8
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	6.270	6.491	1,1	1,0	3,5
Apărare	4.348	4.816	0,7	0,8	10,8
Protecția mediului	4.660	4.803	0,8	0,8	3,1
Alte domenii bugetare (datorie publică, alte servicii generale etc.)	17.097	20.548	2,9	3,3	20,2

Scurta prezentare ale principalelor domenii finanțate din bugetul de stat pe anul 2013

Politica salarială

Politică salarială restrictivă

Pentru anul 2013 s-a avut în vedere **menținerea drepturilor salariale la nivelul lunii decembrie 2012**, drepturi care includ și majorarea de 7,4% asigurându-se astfel recuperarea integrală a reducerii salariale de 25%. Ca urmare a reîntregirii la nivelul anului 2013 a creșterilor salariale de 8% și respectiv 7,4% acordate în anul 2012, cheltuielile de personal aferente bugetului general consolidat cresc cu 4,6 miliarde lei.

În cheltuielile de personal aferente bugetului general consolidat

pe anul 2013 este inclusă și suma de 0,9 miliarde lei, reprezentând **tranșa de 10% din titlurile executorii obținute de personalul din sectorul bugetar**, având ca obiect drepturi de natură salarială.

Ocuparea posturilor vacante din instituții și autorități publice

Se continuă politica restrictivă privind ocuparea posturilor vacante din instituții și autorități publice, în sensul că se poate ocupa numai un post din șapte care se vacantează. Astfel, pentru anul 2013, s-a avut în vedere **finanțarea unui număr maxim de posturi în sectorul bugetar de 1.187.000**.

Politica în domeniul ocupării forței de muncă

Ținta națională pentru perioada 2013-2015:

Creșterea ratei de ocupare până la 70% pentru populația din grupa de vârstă 20-64 de ani

Obiective generale

Creșterea gradului de ocupare și promovarea incluziunii sociale

Creșterea gradului de ocupare a tinerilor și a persoanelor de etnie romă

Facilitarea tranzițiilor de la șomaj sau inactivitate către ocupare

Îmbunătățirea și consolidarea competențelor profesionale ale persoanelor în căutare de loc de muncă

Obiective specifice

Facilitarea accesului pe piața forței de muncă a persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile și îndrumarea acestora spre programe de formare adecvate nivelului de educație în vederea obținerii unei calificări;

Corelarea nevoilor de formare profesională a forței de muncă cu cerințele pieței muncii;

Asigurarea egalității de șanse pe piața muncii prin facilitarea accesului nediscriminatoriu al tuturor persoanelor, indiferent de mediul social, sex, religie, etnie etc., la un loc de muncă;

Măsuri de stimulare a ocupării forței de muncă potrivit Programului de ocupare a forței de muncă

Acordarea de servicii gratuite de mediere pe locurile de muncă vacante sau nou create

Acordarea de servicii gratuite de informare și consiliere profesională persoanelor în căutarea unui loc de muncă

Stimularea reîncadrării în muncă prin acordarea de alocații pentru șomerii care se încadrează înainte de expirarea șomajului

Stimularea mobilității forței de muncă prin acordarea de prime de încadrare sau de instalare, inclusiv pentru șomerii de lungă durată

Organizarea de cursuri de formare profesională pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă

Acordarea gratuită de servicii de consultanță și asistență pentru începerea unei activități independente sau inițierea unei afaceri

Măsuri prevăzute în proiectul de lege de modificare a cadrului legal privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea forței de muncă

Acordarea de servicii gratuite de evaluare a competențelor dobândite pe alte căi decât cea formală, cu scopul de a facilita și urgenta obținerea unui certificat de competențe profesionale; de această măsură vor beneficia anual, minim **400 persoane**

Acordarea primelor de mobilitate inclusiv șomerilor de lungă durată, măsură ce țintește stimularea mobilității teritoriale în vederea ocupării, de această măsură vor beneficia anual, aproximativ **2.000 persoane**

Eliminarea scutirii de la plata contribuției datorate la bugetul asigurărilor pentru șomaj a angajatorilor care beneficiază de măsura pentru subvenționarea locurilor de muncă

Promovarea participării pe piața muncii a tinerilor în risc de marginalizare socială, prin stimularea angajatorilor care încadrează tineri aflați în această categorie, de această măsură vor beneficia anual, aproximativ **2.300 persoane**.

Politica în domeniul pensiilor

Aplicarea prevederilor Legii privind sistemul unitar de pensii:

- creșterea pensiei medii în sistemul public de pensii, aferentă pensionarilor plătiți prin Casa Națională de Pensii Publice în anul 2013 comparativ cu anul 2012 de la 751 la 795 lei, respectiv cu 5,9%,
- creșterea pensiei medii a pensionarilor din sectorul de apărare, ordine publică și siguranță națională în anul 2013 comparativ cu anul 2012 de la 2.330 lei la 2.473 lei, respectiv cu 6%.

Majorarea valorii punctului de pensie cu 4%, așa cum rezultă din aplicarea prevederilor art.102 din Legea nr.263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, respectiv indexarea punctului de pensie cu 100% din rata inflației la care se adaugă 50% din creșterea reală a câștigului salarial mediu brut.

Acordarea diferențelor de punctaj pentru perioadele realizate în condiții deosebite de muncă după data de 1 aprilie 2001 și acordarea indicelui de corecție pentru persoanele înscrise la pensie începând cu 1 ianuarie 2011, așa cum prevede art.169 alin.(6) și 170 din Legea nr.263/2010.

Restituirea sumelor reținute în anul 2011 sub forma de contribuției de asigurări sociale de sănătate la veniturile din pensii ce depășeau 740 lei;

Contribuția la *bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate* datorată de pensionari se aplică numai la partea de pensie care depășește 740 lei.

Politica în domeniul asistenței sociale

În domeniul asistenței sociale se are în vedere susținerea măsurilor de protecție a familiei și copilului, a persoanelor cu handicap, a persoanelor vârstnice, a celor provenite din medii defavorizate și a tuturor celor care se află în risc de sărăcie și excluziune socială.

Obiective

Instituirea unui sistem de beneficii sociale eficient, echilibrat și flexibil, corelat cu măsuri active, care să asigure prevenirea și combaterea riscurilor sau situațiilor ce pot conduce la excluziune socială;

Dezvoltarea cadrului legal pentru realizarea unui sistem

național, sustenabil, de servicii sociale eficiente și de calitate, adaptate la nevoile diferitelor categorii de persoane aflate în situații de dificultate;

Dezvoltarea capacității instituționale în scopul asigurării monitorizării sistematice, evaluării, analizei și prognozei indicatorilor din domeniul asistenței sociale și incluziunii sociale, precum și în scopul realizării planificării strategice și stabilirii celor mai eficiente politici și programe în domeniu;

Creșterea performanței sistemului de asistență socială prin promovarea competenței și calității personalului angajat în sistem.

Politica în domeniul agriculturii

Obiective

Creșterea ratei de absorbție a fondurilor europene pentru agricultură și dezvoltare rurală.

Identificarea din fondurile structurale a unui program special pentru zona de irigații, care să refacă toată infrastructura care aparține statului.

Pregătirea noului Plan Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) pentru perioada 2014 – 2020 Sprijinirea fermelor de semisubzistență și a sectorului zootehnic.

Crearea de depozite pentru legume-fructe.

Asigurarea securității alimentare naționale prin creșterea și diversificarea producției agricole.

Creșterea competitivității produselor agroalimentare și pescărești românești pe piața europeană și globală în vederea echilibrării balanței comerciale agricole.

Modernizarea și extinderea infrastructurii de îmbunătățiri funciare, adaptarea agriculturii la schimbările climatice.

Dezvoltarea pisciculturii.

Susținerea cercetării agricole și a formării profesionale.

Accelerarea procesului de comasare a terenurilor agricole prin măsuri de sprijinire a efectuării cadastrului (proiectul CESAR).

Implementarea unui program special de refacere a infrastructurii de irigații cu finanțare din fonduri europene.

Realizarea unui program pe termen mediu și lung pentru sectorul legume-fructe în vederea înființării de centre de colectare.

Crearea unui fond de creditare a beneficiarilor de proiecte prin PNDR, prin introducerea unei scheme de inginerie financiară, finanțată din PNDR .

Sprijinirea producătorilor din sectorul zootehnic prin plăți pentru bunăstarea animalelor.

Crearea unui concept modern de dezvoltare a satului românesc, care să fie implementat prin noul PNDR 2014-2020.

Promovarea produselor cu randamente și calitate ridicată obținute prin bio-tehnologii.

Măsuri

Aplicarea de scheme eficiente de finanțare a agriculturii pentru absorbția integrală a fondurilor europene și asigurarea cofinanțării de la bugetul de stat, prin proiecte tip de investiții. Stimularea producției agricole și aplicarea de politici diferențiate pe tipuri de ferme și zone de favorabilitate.

Gestionarea sistemului informațional de prețuri de piață la cereale și oleaginoase, din zonele reprezentative din România, pentru încadrarea în sistemul de raportare solicitat de UE.

Analize periodice privind exportul și importul produselor agroalimentare, evoluția balanței comerciale.

Politica în domeniul transporturilor

Obiectiv general

Reabilitarea/modernizarea și dezvoltarea infrastructurilor și serviciilor de transport care, conectate la rețeaua europeană de transport, permit o dezvoltare semnificativă a competitivității economice și, implicit, crearea premiselor integrării rapide a economiei românești în piața europeană. Fundamentate pe cerințele de aliniere la condițiile tehnice și operaționale/de exploatare pe care trebuie să le îndeplinească infrastructurile și serviciile de transport, prioritățile strategice stabilite vor putea fi respectate/implementate prin asigurarea unui suport financiar corespunzător.

Direcții de acțiune

Implementarea unei politici de finanțare prudentă, asigurându-se cu prioritate resurse pentru proiecte finanțate prin OUG 64/2007 pentru care există acorduri internaționale semnate. Abordarea unei politici agresive de atragere masivă a fondurilor europene nerambursabile. Utilizarea unei politici de creștere progresivă a participării utilizatorilor la finanțarea infrastructurilor. Continuarea politicii de încurajare a participării sectorului privat printr-un aranjament de tip parteneriat public-privat.

Obiective propuse

Obiectivul global al Programului Operațional Sectorial – Transport (POS-T) este să promoveze în România un sistem de transport durabil, care să permită deplasarea rapidă, eficientă și în condiții de siguranță a persoanelor și bunurilor între și în cadrul regiunilor României, asigurându-se un nivel al serviciilor corespunzător standardelor.

Obiectivele specifice ale Programului Operațional Sectorial – Transport (POS-T) sunt următoarele:

- Promovarea circulației internaționale și de tranzit a persoanelor și bunurilor în România prin asigurarea de conexiuni pentru portul Constanța, precum și creșterea tranzitului dinspre UE către sud, prin modernizarea și dezvoltarea axelor prioritare TEN-T relevante, aplicând măsurile necesare pentru protecția mediului înconjurător;
- Promovarea circulației eficiente a persoanelor și bunurilor între regiunile României și transferul acestora din interiorul țării către axele prioritare prin

modernizarea și dezvoltarea rețelelor naționale și TEN-T în conformitate cu principiile dezvoltării durabile;

- Promovarea dezvoltării unui sistem de transport echilibrat în ceea ce privește toate modurile de transport, prin încurajarea dezvoltării sectoarelor feroviar, naval și inter-modal;
- Sprijinirea dezvoltării transportului durabil, prin minimizarea efectelor adverse ale transportului asupra mediului și prin îmbunătățirea siguranței traficului și a sănătății umane.
- Respectarea termenelor de execuție a proiectelor în derulare;
- Începerea lucrărilor de execuție contractate;
- Accelerarea procesului de contractare a lucrărilor;
- Accelerarea acțiunilor procedurale pentru aprobarea finanțării proiectelor incluse în lista proiectelor prioritare;
- Pregătirea portofoliului de proiecte, concomitent cu îmbunătățirea procedurilor, pentru perioada de programare 2014-2020 a UE.

Repriorizarea resurselor prin:

- reechilibrarea resurselor alocate pentru cheltuielile de capital și cheltuielile de întreținere/reparații în transportul feroviar și rutier;
- raționalizarea programului de investiții publice;
- asigurarea necesarului de cofinanțare a proiectelor finanțate din fonduri europene.

Întărirea disciplinei financiare și raționalizarea cheltuielilor prin:

- raționalizarea cheltuielilor materiale;
- restructurarea unităților din subordinea, coordonarea și de sub autoritatea MT;
- refacerea echilibrului dintre salarii și productivitatea muncii.

Creșterea progresivă a participării utilizatorilor la finanțarea infrastructurilor prin:

- creșterea progresivă a tarifelor de utilizare a infrastructurilor de transport;

Rezultate așteptate

Reașezarea cheltuielilor și veniturilor pe o nouă structură care să permită, pe termen scurt, funcționarea sistemului de transport în condiții de siguranță și securitate și modernizarea și dezvoltarea pe termen mediu.

Corectarea unor dezechilibre apărute în domeniul transporturilor în special în domeniul întreținerii și reparării infrastructurii.

Diminuarea riscurilor ca transporturile să genereze obstacole pentru dezvoltarea economică și socială a țării.

MARILE PROIECTE DE INVESTIȚII

Obiective

Demararea și finalizarea acelor investiții majore care au un impact economic și social imediat și care rezolvă probleme

	acute ce au în prezent un impact negativ semnificativ asupra calității vieții cetățenilor și asupra capacității de a face afaceri a firmelor din România
Domeniul rutier	– Autostrada București-Ploiești-Brașov (tronsonul Comarnic-Brașov).
Domeniul feroviar	– Linie de cale ferată de mare viteză pe Coridorul IV Paneuropean (Arad-Timișoara-Caransebeș-Drobeta-Turnu Severin-Craiova-Calafat/București) – reabilitarea liniei de cale ferată de pe Coridorul IV Paneuropean Brașov-Simeria – reabilitarea liniei de cale ferată de pe Coridorul IV Paneuropean Frontieră-Curtici-Simeria
Domeniul naval	– Extinderea digului de larg în Portul Constanța – Canalul Dunăre-București (parteneriat public-privat) – Reabilitarea infrastructurii pe canalul Dunăre-Marea Neagră
Domeniul informații de interes public	– Sistemul Informatic Integrat de Cadastru și Publicitate Imobiliară – Sistemul Informatic Integrat de Acces Electronic la Justiție

Politica în domeniul sănătății

Obiectiv general	Un sistem de sănătate care sprijină și oferă posibilitatea cetățenilor să atingă o stare cât mai bună de sănătate și care contribuie la creșterea calității vieții acestora.
Obiective specifice:	
• Întărirea rolului sistemului de sănătate	Elaborarea în cursul anului 2013 a unei strategii de dezvoltare și modernizare a sistemului de sănătate românesc pe termen scurt, mediu și lung Promovarea politicilor de sănătate ca politici intersectoriale prin implicarea altor sectoare în creșterea stării de sănătate a populației și implementarea conceptului “sanatatea în toate politicile publice” Promovarea politicilor de sănătate bazate pe dovezi și implicit reșezarea ponderii componentelor sistemului de sănătate (servicii de sănătate publică, servicii de sănătate comunitare, servicii preventive, asistență medicală ambulatorie) Revizuirea sistemului de finanțare și implementarea unui control riguros al cheltuielilor publice; Continuarea și îmbunătățirea accesului populației la servicii medicale de urgență prin consolidarea sistemului integrat
• Managementul sistemului de sănătate	Elaborarea, finanțarea și implementarea programelor de screening pentru depistarea precoce și tratarea bolilor netransmisibile, cu impact major asupra indicatorilor stării de sănătate, cu prioritate pentru bolile oncologice, cardiovasculare și cerebrovasculare Finanțarea unor politici publice în domeniul sănătății printr-o mai bună gestionare a fondurilor europene Diversificarea competențelor, atribuțiilor și responsabilităților medicilor de familie, vizând creșterea rolului asistenței medicale primare în îmbunătățirea continuă a performanței sistemului de sănătate Dezvoltarea unui Sistem Informatic Integrat în Sistemul de

- **Organizarea serviciilor de sănătate**

Sănătate Publică, (SISSP) ca suport pentru sistemul informațional, care să permită interoperabilitatea aplicațiilor informatice existente și viitoare pe baza unei arhitecturi integratoare, care să permită utilizarea eficientă a informațiilor în elaborarea politicilor de sănătate și managementul sistemului

Creșterea accesului populației la servicii de sănătate de bază

- **Finanțarea sistemului de sănătate**

Dezvoltarea de centre de sănătate ambulatorii multifuncționale (specialități medicale; specialități paraclinice/servicii de imagistică/laborator/explorări funcționale)

Separarea finanțării serviciilor de sănătate în:

- pachet de servicii de sănătate de bază, pentru toți cetățenii - asigurați și neasigurați - pachet care va cuprinde domeniile: urgență, prevenție, programe naționale de sănătate;
- pachet de servicii medicale suplimentare pentru cetățenii asigurați în regim privat, asigurări deductibile într-o limită stabilită de Guvern;

- **Infrastructură**

Reactualizarea documentației și demararea construcției a celor 8 spitale regionale de urgență, spitale de cel mai complex și înalt nivel calitativ

Dezvoltarea spitalelor județene de urgență de interes strategic și creșterea competenței acestora

Finalizarea extinderii infrastructurii SMURD la nivel național (asigurarea de echipaje SMURD la nivel rural pentru creșterea operativității și prin participarea autorităților locale)

Dezvoltarea și implementarea serviciilor e-health la nivel național

Reabilitarea și dezvoltarea platformelor de investigații radiologice, terapie intensivă, radioterapie, precum și a blocurilor operatorii și a laboratoarelor de cardiologie intervențională, neuro-radiologia intervențională, gastroenterologia intervențională și altele similare la nivelul spitalelor strategice

Înființarea unor centre pentru arși în cel puțin 3 regiuni pe lângă cele din București

Dezvoltarea unor centre de chirurgie cardiovasculară pediatrică și neonatală

Măsurile de reformă

Elaborarea unei Strategii în domeniul sănătății 2014-2020 care să permită programarea fondurilor structurale europene 2014-2020 și să asigure crearea unui Program Operațional pe Sănătate.

Elaborarea unei Strategii în domeniul sănătății pe termen lung
Redefinirea pachetului de servicii medicale de bază

Reorientarea programelor naționale de sănătate către domeniile prioritare de sănătate publică

Informatizarea sistemului de sănătate – prin implementarea Cardului Național de Sănătate și a altor 2 proiecte importante la nivelul CNAS, care privesc Fișa Electronică a Pacientului (EHR) și prescrierea electronică (e-Prescrierea)

Dezvoltarea sectorului de asistență medicală primară și comunitară

Dezvoltarea asistenței medicale în ambulatoriu

Implementarea strategiei cu privire la dezvoltarea rețelei regionale de spitale de urgență
 Eficientizarea asistenței medicale la nivelul spitalelor
 Definirea unei Strategii de dezvoltare a Îngrijirilor pe Termen Lung
 Finanțarea dezvoltării și modernizării infrastructurii sanitare pe termen mediu și lung
 Elaborarea și finanțarea unui plan de investiții în sănătate pe termen mediu și lung, inclusiv prin realizarea de parteneriate public-private
 Îmbunătățirea continuă a calității serviciilor medicale și a siguranței pacientului
 Introducerea sistemului de evaluare a tehnologiilor medicale (HTA - Health Technology Assessment)
 Gestionarea infrastructurii de sănătate și asistență medicală la nivel regional

Politica în domeniul educației

Obiectivul central al educației din România este *dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, formarea personalității autonome și asumarea unui sistem de valori necesare pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, participare cetățenească activă în societate, incluziune socială și angajare pe piața muncii.*

Obiectivele Strategiei Europa 2020 - țintele asumate de România la capitolul Educație:

- **Reducerea ratei părăsirii timpurii a școlii;**
- **Creșterea ponderii populației cu vârsta de 30-34 ani cu nivel de educație terțiară.**

Obiectivele politicilor educaționale

Acces egal la educație și formare profesională de calitate, inclusiv în învățământul cu predare în limbile minorităților naționale;
 Implementarea educației timpurii ca prioritate a sistemului de învățământ;
 Modernizarea infrastructurii sistemului de învățământ preuniversitar, inclusiv în zonele rurale, cu accent pe zonele defavorizate;
 Crearea unui curriculum pentru sistemul de învățământ preuniversitar orientat spre formarea de competențe și creșterea calității educației școlare;
 Asigurarea predictibilității sistemului de învățământ preuniversitar prin aplicarea principiului „*finanțarea urmează elevul*” și ameliorarea formulei de finanțare;
 Reformarea politicilor în domeniul resursei umane;
 Stimularea educației permanente;
 Clasificarea universităților;
 Modernizarea managementului și conducerii universităților;
 Finanțarea universităților pe criterii competiționale;
 Asigurarea calității și încurajarea excelenței în învățământul superior;
 Reorganizarea sistemului de cercetare – dezvoltare – inovare atât în universități cât și în institutele de cercetare.
 Acces egal la educație și formare profesională de calitate, inclusiv în învățământul cu predare în limbile minorităților naționale;
 Implementarea educației timpurii ca prioritate a sistemului de învățământ;

Modernizarea infrastructurii sistemului de învățământ preuniversitar, inclusiv în zonele rurale, cu accent pe zonele defavorizate;
 Crearea unui curriculum pentru sistemul de învățământ preuniversitar orientat spre formarea de competențe și creșterea calității educației școlare;
 Regândirea sistemului de evaluare și examinare;
 Asigurarea predictibilității sistemului de învățământ preuniversitar prin aplicarea principiului „*finanțarea urmează elevul*” și ameliorarea formulei de finanțare;
 Reformarea politicilor în domeniul resursei umane;
 Stimularea educației permanente;
 Clasificarea universităților;
 Modernizarea managementului și conducerii universităților;
 Finanțarea universităților pe criterii competiționale;
 Asigurarea calității și încurajarea excelenței în învățământul superior;
 Reorganizarea sistemului de cercetare – dezvoltare – inovare atât în universități cât și în institutele de cercetare.

Direcții de acțiune

Realizarea de Investiții în resursele umane;
 Îmbunătățirea bazei materiale a învățământului;
 Corelarea programelor educaționale cu piața muncii;
 Orientarea activităților extrașcolare și extracurriculare, în completarea programelor școlare aprobate, spre domenii ca: sănătate, educație civică, cultural-artistică și științifică, ecologică, sport, educație rutieră, dezvoltare durabilă;
 Susținerea învățământului și educației pentru minoritățile naționale și pentru grupurile dezavantajate;
 Descentralizarea unităților de învățământ;
 Întărirea autonomiei învățământului superior și a cercetării;
 Dezvoltarea și accentuarea dimensiunii europene și internaționale a învățământului românesc;
 Creșterea competitivității universităților românești.

Politica în domeniul cercetării

Prioritate

Recuperarea decalajelor față de nivelul atins în Uniunea Europeană pentru investițiile în Cercetare Dezvoltare Inovare
 Crearea de cunoaștere;

Obiective

Creșterea competitivității economiei românești și sprijinirea infrastructurii de cercetare și inovare pentru dezvoltarea centrelor de excelență;
 Creșterea calității sociale
 Crearea Centrului „Extreme Light Infrastructure (ELI)” pentru cercetări de cel mai înalt nivel în domeniul laserilor, finanțat din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare

Direcții de acțiune

Articularea unor programe majore de cercetare, în concordanță cu *obiectivele strategice de dezvoltare ale României*, precum

și cu *obiectivele din "Strategia Europa 2020"*;
 Susținerea cercetării științifice din domeniile cu potențial de performanță
 Susținerea bazelor de cercetare cu utilizatori multipli
 Transferarea capacității de cercetare și spre sectorul generării de cunoștințe de interes comercial
 Transformarea regiunilor de dezvoltare în regiuni ale cunoașterii care să dezvolte *economia "verde"* prin concentrarea eforturilor universităților, guvernului și companiilor
 Dezvoltarea unor *strategii multiplicative* prin crearea sau extinderea de infrastructuri comune pentru cercetare ori tehnologie
 Utilizarea *fondurilor structurale* pentru dezvoltarea *infrastructurii comune orientate pe cercetare, agenții și companii pentru reducerea distanței de la știință la aplicație*
 Realizarea proiectului *ELI (Extreme Light Infrastructure)*

Política de apărare, ordine publică și justiție

Obiective

Continuarea participării la operațiunile internaționale pentru onorarea angajamentelor asumate la NATO și UE;
 Îndeplinirea responsabilităților ce decurg din calitatea de membru NATO și UE pentru asigurarea capacităților necesare îndeplinirii nivelului de ambiție al acestor organizații;
 Participarea activă la procesele decizionale în cadrul celor două organizații și angajarea la proiecte de interes din cadrul inițiativelor: „Smart defence/NATO” și „Pooling and Sharing/UE”;
 Îndeplinirea obligațiilor asumate prin Parteneriatul strategic cu SUA, inclusiv cele determinate în baza prevederilor Legii pentru ratificarea Acordului dintre România și Statele Unite ale Americii privind amplasarea sistemului de apărare împotriva rachetelor balistice al Statelor Unite în România, nr.290/2011;
 Creșterea contribuției la asigurarea securității și stabilității regionale;
 Restabilirea capacității operaționale a Armatei României, având la bază principiile procesului de planificare a apărării în cadrul NATO, pentru dezvoltarea unei structuri de forțe echilibrate și optimizarea actului decizional, în baza unui Plan multianual de refacere și consolidare a capacității operaționale;
 Consolidarea capacității administrative a instanțelor și facilitarea accesului la justiție;
 Pregătirea sistemului judiciar pentru intrarea în vigoare a noilor Coduri;
 Consolidarea sistemului penitenciar românesc;
 Dezvoltarea serviciului de probațiune;
 Creșterea gradului de siguranță pentru cetățeni prin cunoașterea, prevenirea și aplicarea legii împotriva infracționalității, în special asupra terorismului, criminalității organizate și transfrontaliere, șederii ilegale a străinilor pe teritoriul României, precum și prin reducerea impactului acestora, la nivelul comunităților și persoanelor;
 Restabilirea autorității structurilor de aplicare a legii,

descentralizarea și reforma instituțională, necesară consolidării serviciilor comunitare și a celor de ordine publică, realizării interoperabilității acestora, precum și asigurării unui grad ridicat de încredere a cetățenilor față de structurile de ordine publică;

Eficientizarea acțiunilor de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și asigurarea stocurilor rezerve de stat necesare economiei naționale și a teritoriului pentru apărare, precum și respectarea prevederilor actelor internaționale referitoare la controlul armamentelor, creșterea încrederii și securității.

Política în domeniul mediului și schimbărilor climatice

Obiective

Protejarea mediului și resurselor naturale, cu scopul de a garanta generației actuale și celor viitoare un mediu curat și sănătos care să asigure calitatea vieții în corelare cu progresul social și o dezvoltare economică mai ecologică și mai eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor și cu emisii scăzute de dioxid de carbon.

Priorități

Continuarea colaborării active cu Comisia Europeană și celelalte instituții europene pentru diminuarea consecințelor negative cauzate de nerespectarea angajamentelor asumate prin Tratatul de aderare a României la Uniunea Europeană în domeniul mediului

Accelerarea ratei de absorbție a fondurilor europene

Operaționalizarea Fondului de mediu prin alocarea cu prioritate a resurselor pentru investiții verzi și crearea de locuri de muncă verzi

Promovarea achizițiilor publice verzi și introducerea criteriilor de mediu și sociale care să permită îmbunătățirea calității produselor și serviciilor oferite cetățenilor

Finalizarea Strategiei naționale privind schimbările climatice pentru perioada 2013-2020, care vizează reducerea emisiilor de gaze cu efect de sera în acord cu angajamentele asumate prin pachetul "Energie - Schimbări climatice"

Adaptarea la efectele schimbărilor climatice în vederea reducerii reducerii vulnerabilității pe termen mediu și lung la efectele schimbărilor climatice prin dezvoltarea planurilor de acțiuni la nivel central, regional și local

Adoptarea unei strategii și a unui plan național de gestionare a deșeurilor

Inițierea colaborării cu autoritățile locale în vederea garantării și implementării dreptului la un mediu curat și sănătos, cu respectarea principiilor europene de dezvoltare durabilă în comunitățile urbane pentru promovarea "orașelor verzi"

Colaborarea cu ONG, parteneri sociali și cu autoritățile locale și stimularea participării active a cetățenilor la luarea deciziilor de mediu

Având în vedere preocuparea publică privind cazul Roșia Montană, Guvernul va reanaliza în mod transparent și pe bază de dialog deschis și democratic situația existentă, astfel încât deciziile să fie în acord cu interesul național, protecția mediului și legislația europeană

Alinierea la legislația europeană privind exploatarea gazelor de

șist în funcție de rezultatele evaluării Comisiei Europene privind necesitatea îmbunătățirii sau nu a legislației în domeniu
 Conservarea biodiversității Deltei Dunării și inițierea reconstrucției ecologice a concesiunilor agricole și piscicole
 Promovarea producției de energie din surse regenerabile precum și stimularea creșterii economice durabile și crearea de locuri de muncă verzi

Gospodărirea durabilă a resurselor de apă, protecția împotriva inundațiilor, asigurarea monitorizării adecvate hidrometeorologice, protecția surselor de apă, îmbunătățirea calității apei până la atingerea stării bune a apelor și perfecționarea cadrului legislativ, a metodologiilor, normelor și reglementărilor din domeniile gospodării apelor, meteorologiei și hidrologiei

Creșterea suprafeței împădurite și reconstrucția ecologică a pădurilor corelat cu întărirea măsurilor preventive contra tăierilor abuzive de masă lemnoasă

Dezvoltarea activităților durabile de pescuit, precum și a acvaculturii competitive economice, cu respectarea principiilor ecologice

Direcții de acțiune

- I. Protecția mediului și conservarea biodiversității
- II. Combaterea și adaptarea la efectele schimbărilor climatice
- III. Managementul resurselor de apă și al riscului la inundații
- IV. Administrarea sistemului național de meteorologie
- V. Protecția și gestionarea durabilă a pădurilor, faunei cinegetice și pisciculturii
- VI. Modernizarea și întărirea capacității administrative în domeniul mediului

Protecția mediului și conservarea biodiversității

Obiective

Protecția naturii și conservarea biodiversității; administrarea rețelei Natura 2000

Contribuirea la asigurarea cadrului național de biosecuritate

Protecția solului și a subsolului; refacerea ecologică a siturilor contaminate

Gestionarea deșeurilor și a substanțelor periculoase

Evaluarea și ameliorarea calității aerului; combaterea poluării atmosferice

Obiective

Combaterea schimbărilor climatice și susținerea dezvoltării durabile

Combaterea și adaptarea la efectele schimbărilor climatice

Managementul resurselor de apă și al riscului la inundații

Obiective

Amenajarea și protecția apelor

Managementul situațiilor de urgență (cauzate de condițiile hidrometeorologice extreme, poluare, accidente la construcțiile hidrotehnice)

Managementul riscului asociat construcțiilor hidrotehnice

Administrarea sistemului național de meteorologie

Obiective

Asigurarea protecției vieții și a bunurilor materiale, prin

desfășurarea unitară a supravegherii și informării meteorologice

Protecția și gestionarea durabilă a pădurilor, faunei cinegetice și pisciculturii

Objective

Extinderea suprafeței fondului forestier național și asigurarea integrității acestuia

Îmbunătățirea administrării fondului forestier

Utilizarea durabilă a resurselor cinegetice și conservarea biodiversității

Gestionarea durabilă a pădurilor și protejarea biodiversității din ecosistemele forestiere

Dezvoltarea infrastructurii în vederea eficientizării economice a pescuitului comercial

Modernizarea și întărirea capacității administrative în domeniul mediului

Objective

Educarea și creșterea gradului de conștientizare în rândul populației și a agenților economici, privind importanța protecției mediului

Dezvoltarea capacității instituționale pentru absorbția fondurilor europene în cadrul Programului Operațional Mediu

Politica de investiții

Cheltuielile totale și de investiții incluse în BGC în perioada 2012-2016

	2012	2013 proponeri	2014 estimări	2015 estimări	2016 estimări
Cheltuieli totale BGC (mil. lei)	207.322,1	222.679,0	235.957,4	248.604,1	262.079,0
- % din PIB	35,4	35,7	35,7	35,7	35,7
Cheltuieli de investiții BGC (mil. lei)	34.933,0	36.955,3	42.748,0	48.829,6	57.223,6
% din cheltuieli totale	16,8	16,6	18,1	19,6	21,8

Priorități în domeniul investițiilor

Infrastructură

Lucrările de infrastructură în domeniile transport, mediu, rurale, din educație și sănătate, energie, prioritare fiind cele finanțate din fonduri externe nerambursabile;

Principalele proiecte de infrastructură finanțate în anul 2013:

- ✓ *Reabilitarea liniei de cale ferată Brașov - Simeria, componentă a Coridorului IV paneuropean, pentru circulația trenurilor cu viteză maximă de 160 km/h, secțiunea Coșlariu – Sighișoara:* pentru acest obiectiv se alocă în anul 2013 suma de 1.008.829 mii lei, integral din fonduri externe nerambursabile postaderare.
- ✓ *Autostrada Orăștie – Sibiu:* pentru acest obiectiv se alocă în anul 2013 suma de 699.069 mii lei, integral din fonduri externe nerambursabile postaderare.
- ✓ *Proiect reabilitare drumuri naționale Etapa a VI-A (1112 KM):* pentru acest obiectiv se alocă în anul 2013 suma de 546.704 mii lei, integral din fonduri externe rambursabile.
- ✓ *Proiectul ELI (EXTREME LIGHT INFRASTRUCTURE - NUCLEAR PHYSICS):* pentru acest obiectiv se alocă în anul 2013 suma de 519.719 mii lei, integral din fonduri externe nerambursabile postaderare.

- ✓ *Autostrada Cernavodă – Constanța*: pentru acest obiectiv se alocă în anul 2013 suma de 435.448 mii lei, din care 9.844 mii lei din fonduri externe nerambursabile postaderare și 425.604 mii lei din fonduri externe rambursabile.
- ✓ *Autostrada Lugoj – Deva*: pentru acest obiectiv se alocă în anul 2013 suma de 430.091 mii lei, integral din fonduri externe nerambursabile postaderare.
- ✓ *Reabilitarea liniei de cale ferată Frontieră – Curtici - Simeria, parte componentă a Coridorului IV paneuropean pentru circulația trenurilor cu viteză maximă de 160 km/h, secțiunea: Frontieră – Curtici – Arad - km 614 (tronsonul 1)*: pentru acest obiectiv se alocă în anul 2013 suma de 413.414 mii lei, integral din fonduri externe nerambursabile.
- ✓ *Autostrada București – Brașov*: pentru acest obiectiv se alocă în anul 2013 suma de 369.078 mii lei, integral din bugetul de stat.
- ✓ *Construcția variantei de ocolire a orașelor Deva – Orăștie la standard de autostradă*: pentru acest obiectiv se alocă în anul 2013 suma de 324.466 mii lei, integral din bugetul de stat – cheltuieli neeligibile ISPA.
- ✓ *Reabilitarea liniei de cale ferată Brașov - Simeria, componentă a Coridorului IV paneuropean, pentru circulația trenurilor cu viteză maximă de 160 km/h, secțiunea Coșlariu – Simeria*: pentru acest obiectiv se alocă în anul 2013 suma de 255.935 mii lei, integral din fonduri externe nerambursabile.
- ✓ *Autostrada Arad – Timișoara și By-pass Arad*: pentru acest obiectiv se alocă în anul 2013 suma de 250.709 mii lei, din care 18.723 mii lei din fonduri externe nerambursabile postaderare și 231.986 mii lei din fonduri externe rambursabile.
- ✓ *Varianta de ocolire a municipiului Constanța*: pentru acest obiectiv se alocă în anul 2013 suma de 246.166 mii lei, din care 71.804 mii lei din fonduri externe nerambursabile postaderare și 174.362 mii lei din fonduri externe rambursabile.
- ✓ *Autostrada Brașov – Cluj – Borș*: pentru acest obiectiv se alocă în anul 2013 suma de 188.368 mii lei, integral din bugetul de stat.

Autostrada Nădlac - Arad: pentru acest obiectiv se alocă în anul 2013 suma de 170.003 mii lei, integral din fonduri externe nerambursabile postaderare.

Asigurarea contribuției naționale la proiectele cu finanțare externă nerambursabilă

Asigurarea resurselor bugetare necesare implementării proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile, reprezentând în principal cofinanțarea națională și cheltuielile neeligibile aferente acestor proiecte

Locuințe

Construcții locuințe pentru tineri, precum și locuințe sociale;

Programul național de dezvoltare a infrastructurii aprobat prin OUG nr. 105/2010

Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe;
În cadrul Programului Național de Dezvoltare a Infrastructurii (PNDI), **sunt semnate și adjudecate 8 contracte de lucrări** pentru proiectarea și execuția lucrărilor de modernizare și reabilitare a drumurilor județene și de interes local pentru perioada 2011-2020, cu execuție în termen de până la 3 ani,

după cum urmează :

- **4 contracte în derulare** - pentru care au fost emise ordine de începere execuție lucrări proiectare și lucrări execuție, aferent județelor: **Arad, Bihor, Prahova, Giurgiu, Ilfov, Buzău, Vrancea, Bistrița Năsăud și Maramureș;**

Valoarea totală a contractelor este de 2.939.757,614 mii lei inclusiv TVA, cuprinzând un număr de 292 obiective de investiții și totalizând 2037 km;

- **1 contract semnat ce nu a intrat efectiv în derulare - județul Dâmbovița**

Valoarea totală a contractului de lucrări este de **355.664,003 mii lei inclusiv TVA**, cuprinzând un număr de **35 obiective de investiții** și totalizând **205,80 km**;

- **3 contracte pentru care a fost comunicat rezultatul procedurii, adjudecate, pentru județele Argeș, Brașov și Teleorman.**

Valoarea totală a celor 3 contracte sus-menționate se ridică la **914.447 mii lei** și au ca obiect reabilitarea și modernizarea a **683,95 km**.

Agricultură

Diminuarea factorilor de risc naturali în vederea creșterii capacității de producție a terenurilor agricole prin lucrări de îmbunătățiri funciare (prevenirea și combaterea excesului și deficitului de apă, a inundațiilor și eroziunii solului, reabilitări de stații de pompare, sisteme de irigații), regularizări de scurgeri pe versanți și prevenirea alunecărilor de teren.

IMM-uri

Sprijin acordat IMM-urilor prin intermediul Fondului de Garantare și Contragarantare, precum și prin acordarea de ajutoare de minimis;

Sprijinirea proiectelor de investiții realizate de microîntreprinderi, cu o vechime mai mică de doi ani;

Stimularea înființării de noi microîntreprinderi;

Dezvoltarea aptitudinilor antreprenoriale ale tinerilor în scopul implicării acestora în structuri economice private;

Sprijinirea incubatoarelor de afaceri.

Transferuri de resurse către bugetele locale

Bugetul general centralizat al unităților administrativ-teritoriale (BGCUT), estimat pe anul 2013, este rezultat din cumularea veniturilor și cheltuielilor bugetelor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București, județelor și municipiului București, bugetelor instituțiilor publice finanțate din venituri proprii și subvenții din bugetele locale sau integral din venituri proprii, bugetului împrumuturilor externe și interne și a bugetului fondurilor externe nerambursabile și reflectă dimensiunea efortului financiar public al unităților administrativ-teritoriale pe anul 2013.

Veniturile bugetului general centralizat al unităților administrativ-teritoriale, pe anul 2013, se estimează la 55.068,1 milioane lei, reprezentând 8,8% din produsul intern brut, iar în cadrul acestora, veniturile totale ale bugetelor locale se estimează la 46.603.2 milioane lei, reprezentând 7,5% din produsul intern

brut, în timp ce veniturile celorlalte bugete de la nivelul autorităților administrației publice locale reprezintă 1,4% din produsul intern brut.

Venituri proprii	Veniturile proprii ale bugetelor locale (formate din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri) estimate la 8.398,2 milioane lei, reprezintă 18% din totalul veniturilor bugetelor locale
Cote defalcate din impozitul pe venit	Cotele defalcate din impozitul pe venit reprezintă 15.260.0 milioane lei, respectiv 32,7% din totalul veniturilor bugetelor locale, în creștere, comparativ cu anul 2012 cu 15,3 %. Creșterea este determinată de majorarea impozitului pe venit ca urmare a recuperărilor salariale acordate personalului din sectorul bugetar, a creșterii veniturilor din tranzacții imobiliare și din indicatorii macroeconomici aferenți anului 2013.
Sume defalcate din TVA la nivelul județelor	2.125,8 milioane lei, destinate finanțării: - sistemului de protecție a copilului și centrelor de asistență socială a persoanelor cu handicap; - finanțării drepturilor privind acordarea de produse lactate și de panificație pentru elevii din învățământul primar și gimnazial de stat și privat, precum și pentru copiii preșcolari din grădinițele de stat și private cu program normal de 4 ore; - finanțării drepturilor privind acordarea de miere de albine ca supliment nutritiv pentru preșcolari și elevii din clasele I - IV din învățământul de stat și confesional; - finanțării cheltuielilor privind implementarea programului de încurajare a consumului de fructe proaspete în școli, pentru elevii prevăzuți la art.1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.24/2010 privind implementarea programului de încurajare a consumului de fructe proaspete în școli, cu modificările și completările ulterioare, care frecventează învățământul de stat și privat autorizat/acreditat, în limita sumelor totale aprobate potrivit anexei la Hotărârea Guvernului nr.1154/2012 privind stabilirea fructelor distribuite, a perioadei și frecvenței distribuției, a limitei valorii zilnice/elev și a fondurilor necesare pentru distribuția fructelor și a măsurilor adiacente distribuției de fructe, a bugetului aferent acestora, precum și a modalității de implementare efectivă și de gestionare la nivelul administrației publice, în cadrul programului de încurajare a consumului de fructe proaspete în școli în anul școlar 2012 – 2013; - finanțării învățământului special și centrelor județene de resurse și asistență educațională; - finanțării instituțiilor de cultură descentralizate începând cu anul 2002; - plății contribuțiilor pentru personalul neclerical angajat în unitățile de cult din țară; - finanțării serviciilor publice comunitare de evidență a persoanelor de sub autoritatea consiliilor județene; - plății sumelor prevăzute prin hotărâri judecătorești având ca obiect acordarea unor drepturi de natură salarială stabilite în favoarea personalului din unitățile de învățământ special și din centrele de resurse și asistență educațională, în cuantumul prevăzut prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2009 privind plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar, aprobată cu modificări prin Legea nr. 230/2011.

Sume defalcate din TVA la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor	10.390,1 milioane lei destinate: - finanțării de bază a unităților de învățământ preuniversitar de stat pentru categoriile de cheltuieli prevăzute la art. 104 alin. (2) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare; - plății sumelor prevăzute prin hotărâri judecătorești având ca obiect acordarea unor drepturi de natură salarială stabilite în favoarea personalului din unitățile de învățământ preuniversitar de stat, în cuantumul prevăzut prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2009, aprobată cu modificări prin Legea nr. 230/2011; - finanțării drepturilor asistenților personali ai persoanelor cu handicap grav sau indemnizațiilor lunare ale persoanelor cu handicap grav acordate în baza prevederilor art. 42 alin. (4) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare; - finanțării ajutorului pentru încălzirea locuinței cu lemne, cărbuni și combustibili petrolieri, pentru beneficiarii de ajutor social; - finanțării serviciilor publice comunitare de evidență a persoanelor de sub autoritatea consiliilor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor și Consiliului General al Municipiului București; - finanțării cheltuielilor creșelor; - finanțării cheltuielilor descentralizate la nivelul sectoarelor și municipiului București, respectiv pentru: sistemul de protecție a copilului, centrele de asistență socială a persoanelor cu handicap, drepturile privind acordarea de produse lactate și de panificație pentru elevii din învățământul primar și gimnazial de stat și privat, precum și pentru copiii preșcolari din grădinițele de stat și private cu program normal de 4 ore, drepturile privind acordarea de miere de albine ca supliment nutritiv pentru preșcolari și elevii din clasele I - IV din învățământul de stat și confesional, implementarea programului de încurajare a consumului de fructe proaspete în școli pentru elevii prevăzuți la art.1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.24/2010, cu modificările și completările ulterioare, care frecventează învățământul de stat și privat autorizat/acreditat, în limita sumelor totale aprobate potrivit anexei la Hotărârea Guvernului nr.1154/2012 privind stabilirea fructelor distribuite, a perioadei și frecvenței distribuției, a limitei valorii zilnice/elev și a fondurilor necesare pentru distribuția fructelor și a măsurilor adiacente distribuției de fructe, a bugetului aferent acestora, precum și a modalității de implementare efectivă și de gestionare la nivelul administrației publice, în cadrul programului de încurajare a consumului de fructe proaspete în școli în anul școlar 2012 – 2013, învățământul special și centrele de resurse și asistență educațională, instituțiile de cultură descentralizate începând cu anul 2002 și plata contribuțiilor pentru personalul neclerical angajat în unitățile de cult.
Finanțarea drumurilor județene și comunale	368,3 milioane lei
Echilibrarea bugetelor locale	1.754,0 milioane lei
Subvenții de la bugetul de stat	4.507,3 milioane lei, din care, în principal, pentru: - finanțarea programului de pietruire a drumurilor comunale și

alimentare cu apă a satelor (366,9 milioane lei);

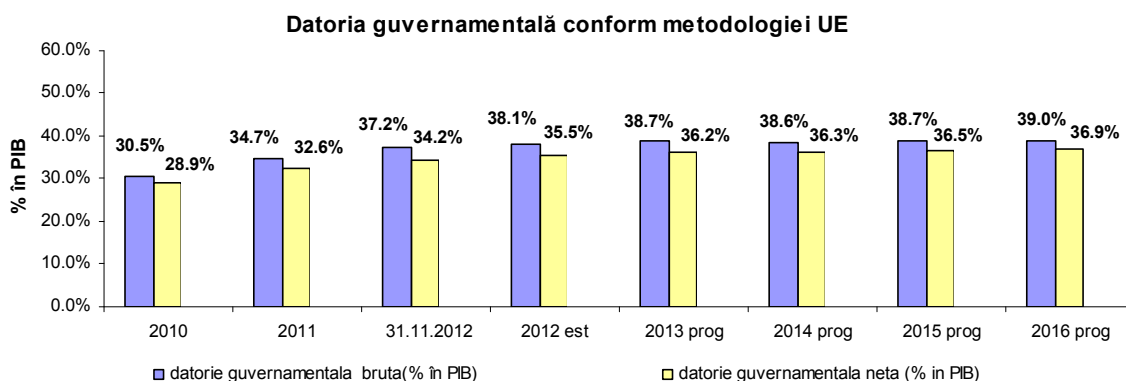
- finanțarea programelor multianuale prioritare de mediu și gospodărire a apelor (155,6 milioane lei);
- finanțarea drepturilor acordate persoanelor cu handicap (2.145,3 milioane lei);
- re tehnologizarea centralelor termice și electrice de termoficare (45,2 milioane lei);
- acordarea ajutorului pentru încălzirea locuinței cu lemne, cărbuni, combustibili petrolieri (160,0 milioane lei);
- susținerea derulării proiectelor finanțate din fonduri nerambursabile (FEN) postaderare (1.422,1 milioane lei) implementate la nivelul unităților administrativ-teritoriale.

Capitolul 6

Datoria publică, finanțarea deficitului bugetar și acordare de garanții

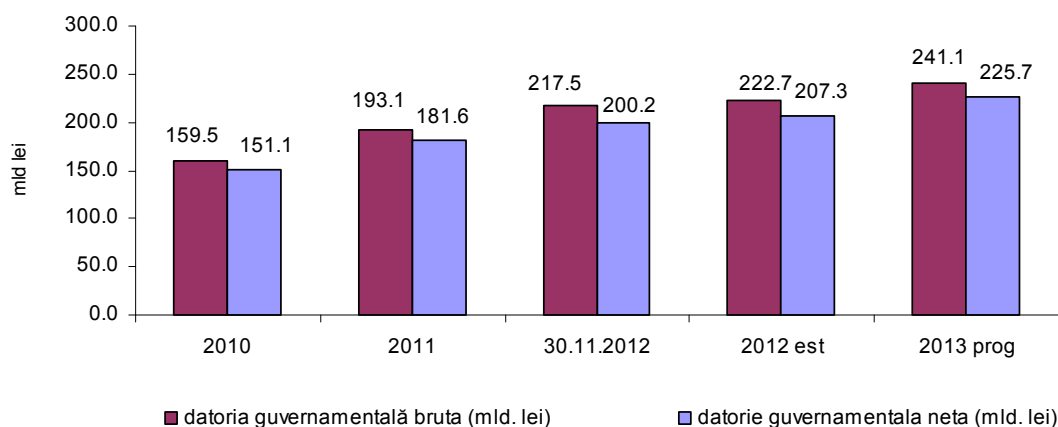
Datoria guvernamentală brută conform metodologiei UE a crescut de la 34,7% din PIB la sfârșitul anului 2011 la 37,2% din PIB la sfârșitul lunii noiembrie 2012, situându-se sub plafonul de 60% stabilit prin Tratatul Uniunii Europene. Dacă se are în vedere rezerva financiară în valută aflată la dispoziția Trezoreriei Statului, datoria guvernamentală netă (reprezentând datoria guvernamentală brută diminuată cu rezerva financiară în valută) crescut de la 32,6% din PIB la sfârșitul anului 2011 la 34,2% la sfârșitul lunii noiembrie 2012. Creșterea de datorie guvernamentală a fost determinată în principal de angajarea de datorie pentru finanțarea deficitului bugetar și refinanțarea datoriei publice, atât de pe piața internă, prin emisiuni de titluri de stat, cât și de pe piața externă, prin emisiuni de eurobondațiuni, și din trageri din împrumuturile destinate finanțării de proiecte.

Nivelul estimat al datoriei guvernamentale brute pentru sfârșitul anului 2012 este de 38,1% din PIB iar pentru anul 2013 de 38,7% din PIB, în timp ce nivelul datoriei guvernamentale nete este estimat la 35,5% pentru sfârșitul anului 2012 și de 36,2 % din PIB pentru anul 2013 .

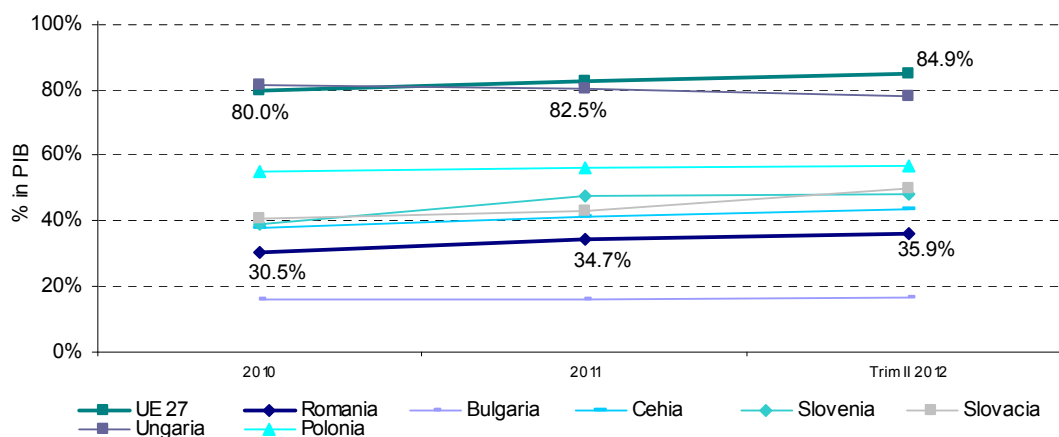
Tendința de creștere a datoriei guvernamentale se reflectă și în valorile absolute ca urmare a angajării de datorie pentru acoperirea necesităților de finanțare a deficitului bugetar și de refinanțare a datoriei publice.

Datoria guvernamentală conform metodologiei UE

La nivelul țărilor membre ale Uniunii Europene, atât la sfârșitul anului 2011 cât și la sfârșitul semestrului I 2012 România se situa pe locul 4 între statele UE cu cel mai scăzut nivel de îndatorare după Estonia (7,3%- date semestrul I 2012), Bulgaria (16,5%) și Luxemburg (20,9%) . Statele membre UE cu cel mai ridicat nivel de îndatorare la sfârșitul semestrului I 2012 sunt: Grecia (150,3%), Italia (126,1%), Portugalia (117,5%), Irlanda (111,5).

Datorie publică conform metodologiei UE/ PIB

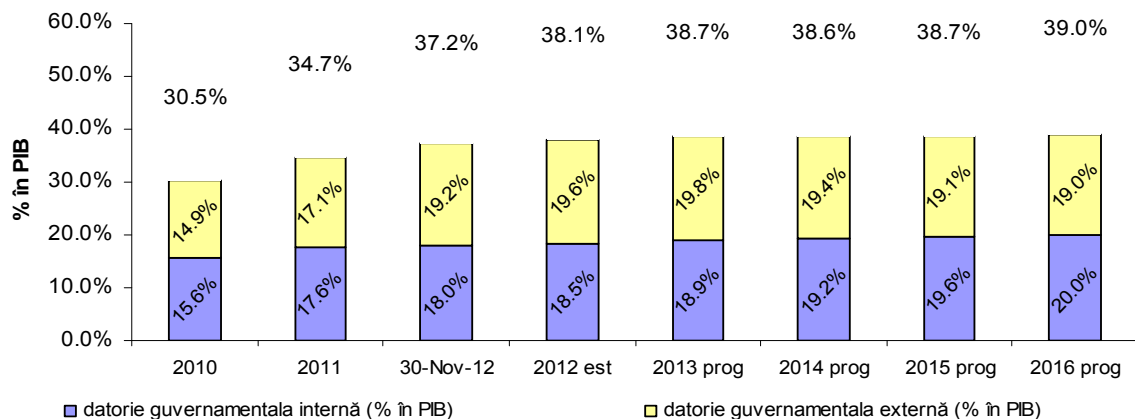

Sursa: Eurostat și MFP

Structura datoriei guvernamentale la 30 noiembrie 2012 după piața emisiunii

La 30 noiembrie 2012 se observă o creștere a datoriei guvernamentale contractate de pe piețele externe la 19,2% în PIB de la 17,1% în PIB la sfârșitul anului 2011, în principal ca urmare a emisiunilor de euroobligațiuni denuminate în EURO și USD lansate în anul 2012, în valoare cumulată de 4,0 mld. Euro.

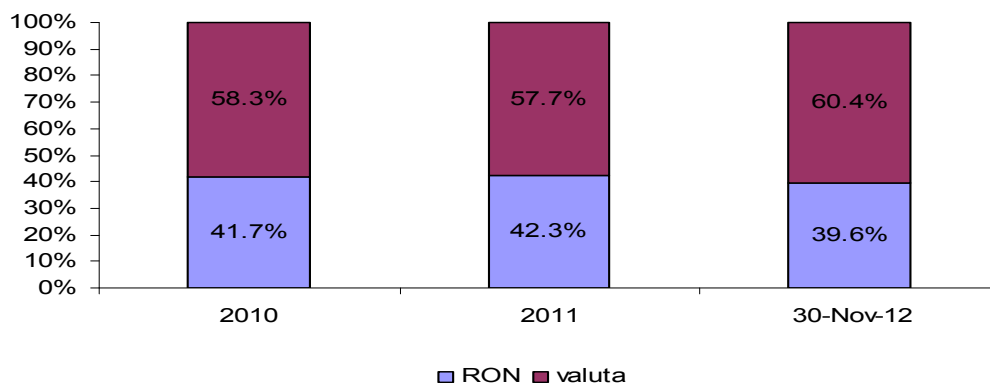
Datoria guvernamentală conform metodologiei UE

Durata medie rămasă a datoriei guvernamentale la 30 noiembrie 2012 a fost de 4,2 ani.

Analiza datoriei guvernamentale în funcție de valutele componente la 30 noiembrie 2012 arată că ponderea datoriei denumite în lei reprezintă 40% din total datorie guvernamentală.

Structura datoriei guvernamentale pe tipuri de valute la 30 noiembrie 2012

Finanțarea deficitului bugetar

Finanțarea deficitului bugetar (termeni cash) în anul 2012 s-a asigurat într-o proporție mai mare din surse interne comparativ cu sursele externe, prin: emisiuni de titluri de stat pe piața internă și externă, trageri din împrumuturi deja contractate în vederea finanțării de proiecte, împrumuturi ale autorităților administrației publice locale și sume încasate din activitatea de privatizare utilizate prin mecanismul Fondul Național de Dezvoltare. Strategia de finanțare a deficitului bugetar în perioada următoare (2013-2016) prevede finanțarea deficitului bugetar în proporție echilibrată din surse interne și externe. În acest context, pentru finanțarea de pe piața internă, MFP va acționa pentru:

- extinderea maturității titlurilor de stat, emitând pe lângă certificate de trezorerie și obligațiuni de stat denumite în lei și în valută, cu scadențe de până la 15 ani și chiar pe scadențe mai lungi, corespunzător cererii investitorilor, funcție de oportunitățile identificate pe piață, și
- pentru consolidarea curbei de randament a titlurilor de stat pe piața secundară, astfel încât să reprezinte o referință pentru finanțarea în lei pe piața internă de capital.

În ceea ce privește finanțarea externă, în anii următori se va asigura:

- în principal, prin emisiuni de euroobligațiuni pe piețele externe de capital, MFP acționând pentru extinderea maturităților și consolidarea curbei de randament pentru acest instrument de datorie, dar și
- prin împrumuturi de la instituțiile financiare internaționale, dedicate finanțării anumitor cheltuieli

bugetare (de tipul împrumutului BIRD pe bază de rezultate) sau programe de dezvoltare.

Procesul de consolidare fiscală și îndeplinirea obiectivului pe termen mediu privind deficitul structural (1,0% din PIB) corespunzător Tratatului privind stabilitatea, coordonarea și guvernarea în cadrul UEM, semnat de România în martie 2012, va determina un trend descrescător al necesităților de finanțare a deficitului bugetar în termenii cash.

	2012	2013
Finanțare deficit bugetar, din care:	100,0 %	100,0 %
surse interne	34,3 %	49,3 %
surse externe	65,7 %	50,3 %
alte surse (sume încasate din privatizare)	0,02 %	0,4 %

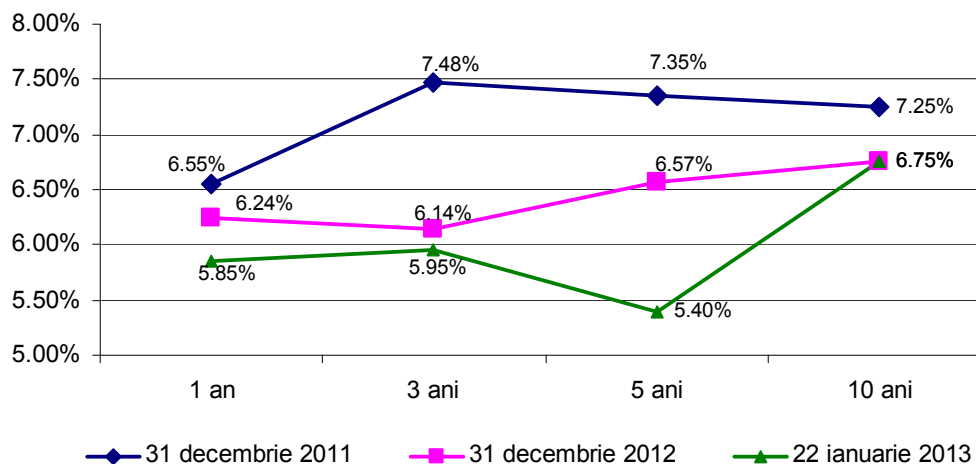
Cheltuielile cu dobânzile din bugetul general consolidat

În anul 2013 ponderea cheltuielilor cu dobânzile din bugetul general consolidat în PIB se va menține la nivelul de 1,8% din PIB înregistrat în anul 2012.

În luna ianuarie 2013 s-a înregistrat o scădere accentuată a randamentelor la titluri de stat emise pe piața internă pe fondul creșterii cererii investitorilor, îndeosebi nerezidenți, ca urmare a anunțurilor facute de Barclays în luna noiembrie privind adăugarea României începând cu 31 martie 2013 la indexul EM Local Currency Government Index și a celui din ianuarie al JPMorgan cu privire la eligibilitatea României de a fi inclusă în indexul GBI-EM Index Series începând cu 1 martie 2013.

Includerea titlurilor de stat în acești indici de referință reprezintă un semnal foarte pozitiv pentru dezvoltarea pe termen mediu a pieței interne a titlurilor de stat și va contribui la reducerea graduală a costurilor de finanțare pentru Ministerul Finanțelor Publice pe termen mediu și la extinderea maturității titlurilor de stat emise pe această piață, prin emiterea de titluri de stat preponderent cu scadențe pe termen mediu și lung, și implicit la reducerea riscului de refinanțare.

Evoluția randamentului titlurilor de stat emise în lei pe piața primară la 31.12.2011, 31.12.2012 și 22 ianuarie 2013

Randamentul titlurilor de stat pe piața primară a înregistrat o scădere accentuată în prima parte a anului 2012, atât ca urmare a cererii mare a investitorilor cât și a politicii BNR de reducere a ratei dobânzii de referință cu 75 bps până la nivelul actual de 5,25%. Astfel, randamentul titlurilor de stat cu scadența de 1 an a atins nivelul de 5,0%, în timp ce randamentul titlurilor de stat cu scadența la 5 ani a scăzut până la 6,15%. Deteriorarea conjuncturii externe ca urmare a crizei datoriei din Grecia și a crizei datoriei suverane din zona Euro, combinată cu turbulențele politice interne, au determinat creșterea aversiunii față de risc a investitorilor și implicit creșterea randamentelor la titlurile de stat începând cu luna iunie 2012, randamentul titlurilor de stat cu scadența la 1 an

ajungand la 6% iar al titlurilor pe termen mediu (4 ani) până la 6,4%. Încrederea investitorilor a revenit în luna septembrie odată cu lansarea emisiunii de obligațiuni pe piața externă de capital în septembrie 2012, iar în perioada următoare Ministerul Finanțelor Publice a depus eforturi pentru construirea graduală a curbei randamentelor de titluri de stat.

După alegerile parlamentare din decembrie 2012, pe fondul creșterii cererii investitorilor, îndeosebi a celor nerezidenți, randamentele titlurilor de stat cu scadență la 3 ani au scăzut la 6,14%. În luna ianuarie 2013, tendința de scadere a titlurilor de stat s-a accentuat și mai mult urmare anunțului făcut de JPM de includere a României în indexul GBI-EM Index Series începând cu 1 martie 2013 și interesului investitorilor nerezidenți pentru titlurile de stat emise în lei. În aceste condiții, randamentul titlurilor de stat cu scadență la 5 ani a scăzut cu 117 bps până la 5,4%, în timp ce randamentul titlurilor cu scadență la 1 an au scăzut cu 39 bps până la 5,85%.

Pe lângă titlurile de state emise în lei Ministerul Finanțelor Publice a emis și titluri de stat pe piața internă denominate în Euro. În scopul refinanțării emisiunii de obligațiuni denominate în Euro scadente în noiembrie 2012, emisă în anul 2009, în valoare de 794 mil. Euro, cupon de 5,25%, Ministerul Finanțelor Publice a redeschis în luna octombrie emisiunea de obligațiuni în Euro cu maturitatea de 4 ani lansată în anul 2011, având cuponul de 4,7%, atragând un volum de 421,5 mil. Euro la un randament de 3,76%, iar în luna noiembrie a redeschis emisiunea de obligațiuni în Euro cu maturitatea de 3 ani lansată în anul 2011, la un cupon de 4,5%, atragând un volum de 341,75 mil. Euro la un randament de 3,4%. În luna ianuarie 2013, în scopul refinanțării emisiunii de obligațiuni în Euro cu maturitatea de 4 ani lansată în anul 2009, la cu cuponul de 5,25%, Ministerul Finanțelor Publice a lansat o emisiunii de obligațiuni în Euro cu maturitatea de 3 ani, în valoare de 502,5 mil. Euro la un randament de 3,14 %.

Pe piața externă de capital, în luna ianuarie 2012, Ministerul Finanțelor Publice a lansat cu succes prima emisiune de obligațiuni denominată în USD, în valoare de 1,5 miliarde USD, cu scadența la 10 ani și cuponul de 6,75%, urmată în luna februarie de o redeschidere în valoare de 750 de milioane USD, la un randament de 6,45% (în scădere cu 42,5 bps față de randamentul de 6.875% aferent tranzacției inițiale), ca urmare a interesului mare al investitorilor pentru titluri românești. În luna septembrie 2012, România a redeschis emisiunea de euroobligațiuni lansată în anul 2008 cu scadența la 10 ani și cu cupon de 6,50%, volumul atras fiind de 750 de milioane EUR, la un randament de 5,1 %. Ultima tranzacție din anul 2012 a avut loc în luna octombrie, când Ministerul Finanțelor Publice a lansat cu succes o noua emisiune de euroobligațiuni pe piața externă de capital în valoare de 1,5 miliarde de euro, de acesta dată cu scadența la 7 ani, și un cupon de 4.875 %, la un randament de 5,04 %, în scădere față de randamentul de 5,1 % al redeschiderii emisiunii de obligațiuni efectuate în luna septembrie 2012.

Garantii guvernamentale

Plafonul de garanții guvernamentale propus anul 2013, ce include garantiile emise de Guvern, prin MFP, și de către unitățile administrativ-teritoriale, este în valoare de 6.000 mil. lei. În cadrul acestui plafon, se vor emite garanții de stat pentru:

- companii din sectorul energetic, și
 - în cadrul programelor guvernamentale: programul „Prima Casa” (plafon de 350 mil. Euro), programul Mihail Kogalniceanu destinat sustinerii IMM-urilor, programului de sprijin pentru beneficiarii proiectelor în domenii prioritare pentru economia românească finanțate din instrumente structurale ale UE și programul pentru reabilitare termică.
- În cazul demarării proiectului Nabucco, fapt ce ar impune emiterea de garanții de stat de către România, plafonul privind emiterea de garanții de către Guvern, prin MFP și de către unitățile administrativ teritoriale se va ajusta în consecință.

Active guvernamentale		
solduri la sfirsitul perioadei		
		- milioane lei -
	31.12 2011	30.09.2012
Active nefinanciare Total	595.903,9	599.248,5
din care:		
Active fixe corporale	580.303,7	583.942,2
Active fixe necorporale	1.997,2	1.848,3
Stocuri	13.603,0	13.458,0
Active financiare Total	240.129,4	207.021,4
din care:		
Active financiare necurente	35.982,3	12.043,3
Titluri de participare	27.343,5	29.949,1
Creante necurente	12.740,1	12.566,5
Creante curente	151.606,6	129.974,3
Disponibilitati la banci,trezoreria statului si Trezoreria Centrala	12.456,9	22.488,2

Creanțele statului român însumau, la data de 31 decembrie 2012, **1.101,8 milioane dolari SUA** pe relația de valute convertibile, **1.300,5 milioane ruble transferabile** și alte sume în diverse valute, din care:

A. DATORII REGLEMENTATE (în curs de încasare prin derularea Acordurilor guvernamentale)

- **860.523,4 mii USD⁶** (din care: Irak - 843.466,8 mii USD, R. Mozambic -14.087,3 mii USD, R. Guineea -2.305,5 mii USD, R.P.D. Coreeană -546,9 mii USD și R.D. Congo - 116,9 mii USD).

- **24,4 mii EUR** - Guineea

B. DATORII NEREGLEMENTATE

- **241.308 mii USD** (din care: Sudan -169.858 mii USD, Libia - 45.568,3 mii USD, Nigeria - 12.587 mii USD, R. Centrafricană -10.686,2 mii USD, Somalia-2.509,5 mii USD și Tanzania-99 mii USD).

- **1.300.543,6 mii RBT** - Cuba

- **881,3 mii lire sterline** - Sudan

- **22.930,1 mii dinari libieni** - Libia

I. Situatia activelor nefinanciare ale instituțiilor publice la 31 decembrie 2011

⁶ În perioada ianuarie-decembrie 2012 s-au încasat în contul creanțelor României 70,8 milioane dolari SUA (Irak, Mozambic și R.D.Congo).

Activele fixe necorporale sunt active fără substanță fizică, care se utilizează pe o perioadă mai mare de un an.

Activele fixe necorporale sunt în sumă de 1.997,2 milioane lei și reprezintă contravaloarea programelor informatice, licențelor, brevetelor, cheltuieli de dezvoltare etc. deținute de instituțiile publice din care:

- **930,3 milioane lei** (46,6% din total active fixe necorporale) reprezentând **active fixe necorporale ale instituțiilor publice** finanțate din bugetul de stat;
- **889,7 milioane lei** (44,5% din total active fixe necorporale) reprezentând active fixe necorporale ale instituțiilor publice finanțate din bugetul unităților administrativ-teritoriale;
- **150,0 milioane lei** (7,5% din total active fixe necorporale) reprezentând **active fixe necorporale ale instituțiilor publice** finanțate din bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul asigurărilor pentru șomaj și bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate;
- **27,2 milioane lei** (1,4% din total active fixe necorporale) reprezentând **active fixe necorporale ale instituțiilor publice** finanțate integral din venituri proprii.

Activele fixe corporale cuprind: terenuri și clădiri, instalații tehnice, mijloace de transport, animale și plantații, mobilier, aparatură birotică, alte active corporale deținute de stat și unitățile administrativ-teritoriale. Acestea prezintă un sold de **580.303,7 milioane lei** din care:

- în sumă de **277.203,7 milioane lei** (47,8 % din total active fixe corporale) reprezentând **active fixe corporale ale instituțiilor publice finanțate din bugetul de stat**;
- în sumă **301.054,8 milioane lei** (51,9% din total active fixe corporale) reprezentând **active fixe corporale ale instituțiilor publice finanțate din bugetul unităților administrativ-teritoriale**;
- **730,5 milioane lei** (0,1% din total active fixe corporale) reprezentând **active fixe corporale ale instituțiilor publice finanțate din bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul asigurărilor pentru șomaj și bugetul Fondului național unic de asigurări de sănătate** ;
- **1.314,7 milioane lei** (0,2% din total active fixe corporale) reprezentând **active fixe corporale ale instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii**.

Stocurile sunt active circulante deținute pentru a fi vândute pe parcursul desfășurării normale a activității sau materii prime, materiale și alte consumabile ce urmează a fi folosite în desfășurarea activității instituției.

La data de 31 decembrie 2011 stocurile sunt în sumă de **13.603,0 milioane lei**.

II. Poziția financiară a societăților/companiilor la care statul/unitățile administrativ teritoriale dețin acțiuni

La sfârșitul anului 2011, **valoarea participațiilor** deținute de **statul român** la societăți/companii/regii de subordonare centrală este în sumă de **28.409 mil.lei**, iar cele deținute de **unitățile administrativ teritoriale** la societăți/companii/regii de subordonare locală este în sumă de **5.758 mil lei**.

Activele totale (active imobilizate, active circulante și cheltuieli în avans) ale operatorilor economici la care statul și unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari raportate în situațiile financiare anuale centralizate la nivelul MFP sunt în sumă de **261.486 milioane lei** .

Capitalurile proprii determinate ca diferență între activele totale și datoriile totale, ale acestor operatori economici sunt în sumă de **96.241 mil. lei**.

Profitul net realizat de operatorii economici la care statul și unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari raportate în situațiile financiare anuale centralizate la nivelul MFP este în sumă de **9.737 mil lei**, în timp ce **pierdere netă este în sumă de 6.544 mil lei**.

La nivelul Ministerului Finanțelor Publice în anul 2011 s-a realizat monitorizarea trimestrială a 241 operatori economici cu capital integral/majoritar de stat, având următoarea structură:

- 46 de societăți comerciale cu capital social integral de stat;
- 56 de societăți comerciale cu capital social majoritar de stat;
- 83 de filiale ale societăților comerciale cu capital integral/majoritar de stat
- 15 regii autonome;
- 41 institute naționale de cercetare dezvoltare organizate potrivit Ordonanței Guvernului nr. 54/2000.

Corespunzător acestui număr, capitalul social/patrimoniul deținut de stat este în valoare de 25.464 mil lei, repartizat astfel:

- ✓ 6.814 mil lei aferent societăților comerciale cu capital social integral de stat;
- ✓ 10.018 mil lei aferent societăților comerciale cu capital social majoritar de stat ;
- ✓ 3.745 mil lei aferent filialelor;
- ✓ 4.360 mil lei aferent regiilor autonome;
- ✓ 527 mil lei aferent institutelor naționale de cercetare dezvoltare.

**SITUAȚIA PRINCIPALILOR INDICATORI ECONOMICO-FINANCIARI
PENTRU 241 OPERATORI ECONOMICI CU CAPITAL / PATRIMONIU INTEGRAL/MAJORITAR DE STAT
ÎN ANUL 2011**

Indicatori	total	din care:			
		regii autonome	societăți comerciale cu capital integral/majoritar de stat	filiale	institute naționale de cercetare dezvoltare
0	1=(2+3+4+5)	2	3	4	5
Număr operatori economici	241	15	102	83	41
Capital social	25.464	4.360	16.832	3.745	527
Capital Propriu	66.549	4.827	52.320	8.637	765
Total Active din care :	158.752	11.731	125.409	18.620	2.992
active imobilizate	127.498	9.835	102.804	12.495	2.364
active circulante	30.897	1.872	22.295	6.108	622
cheltuieli în avans	357	24	310	17	6
Venituri totale din care:	63.322	4.041	47.453	10.891	937
subvenții / transferuri	2.573	112	2.399	30	32
Cheltuieli totale	60.577	3.855	44.965	10.822	935
Profit net	4.404	152	3.895	345	12

mil
lei

Pierdere netă	-2.576	-11	-2.178	-374	-13
Rezultat net	1.828	141	1.717	-29	-1
Dividende/vărsăminte cuenite statului	1.420	125	1.295	-	-
Rata profitului la venituri Rezultatul net / Venituri totale	2,89%	3,50%	3,62%	-	-
Rata profitului la total active Rezultatul net / Total active	1,15%	1,20%	1,37%	-	-
Arierate	17.375	92	14.488	2.749	46

Capitolul 8 Perspective bugetare pentru perioada 2014-2016

Politica fiscal-bugetară pe termen mediu

Proiecția politicii fiscal-bugetare pe termen mediu se bazează pe ancorarea acestuia în câteva repere economice și instituționale esențiale: *echilibrul macroeconomic*, *responsabilitatea fiscal-bugetară* și *disciplina financiară*. Se continuă practic conduita echilibrată, începută în a doua parte a anului 2012, de consolidare fiscală sustenabilă și, în acest cadru, de relansare economică.

Viziunea strategiei fiscale pe termen mediu și lung este una *calitativă*, menită să *stimuleze mediul economic*, *investițiile și inițiativa antreprenorială*, să dinamizeze inclusiv *reforme din sfera sectorului public*, precum și să încurajeze comportamentul onest în afaceri și în relațiile dintre stat și contribuabili.

În același timp, în dimensiunea sa financiar-bugetară, modelul economic de dezvoltare va fi axat pe investiții publice de antrenare, acele investiții menite să susțină infrastructura, agricultura și dezvoltarea rurală, energia și tehnologia avansată.

Obiectivele fundamentale ale strategiei fiscal-bugetare vizează:

Un sistem performant al finanțelor publice – eficient, transparent, previzibil, care să conducă la creșterea veniturilor bugetare prin lărgirea bazei de impozitare și nu prin creșterea poverii fiscale asupra economiei;

Asigurarea stabilității macroeconomice și a sustenabilității datoriei publice, prin menținerea deficitului bugetar în trendul actual de consolidare fiscală;

*Simplificarea sistemului de taxe și crearea predictibilității într-un cadru fiscal-bugetar stimulat*iv pentru dezvoltarea mediului economic privat și public;

Creșterea calității finanțelor publice, întărirea disciplinei și a guvernantei fiscale, precum și reducerea deciziei discreționare în politicile fiscale și bugetare, în condițiile acelorași reguli pentru toți contribuabilii;

Raționalizarea cheltuielilor și transparentizarea folosirii acestora, în paralel cu regândirea achizițiilor publice în baza criteriilor de oportunitate, prioritate, eficiență.

În acest sens, pe lângă măsurile de politică fiscal-bugetară referitoare la *creșterea colectării veniturilor bugetare* și *creșterea calității cheltuielilor publice*, se impun și *reforme structurale* care să vizeze

reducerea pierderilor și a arieratelor precum și sporirea disciplinei financiare în special în sectorul companiilor de stat.

Strategia fiscal-bugetară este menită să instituie o nouă abordare a relației dintre stat și contribuabil, bazată pe transparență și corectitudine. Aceasta va însemna regândirea și reproiectarea întregului sistem fiscal. Principiile majore ale acestei reforme fiscale sunt transparența, simplificarea și reducerea costurilor de conformare fiscală – la nivelul agenților economici, și a costurilor de administrare fiscală – la nivelul autorităților publice.

În planul echilibrului macroeconomic, obiectivul central pe termen mediu este atingerea unei valori a deficitului structural al bugetului general consolidat care să respecte prevederile Tratatului privind Stabilitatea, Coordonarea și Guvernanța în cadrul Uniunii Economice și Monetare, respectiv încadrarea în limita de 1% din PIB.

Pentru atingerea acestui obiectiv structural încă de la începutul orizontului de prognoză, respectiv anul 2014, în condițiile celei mai recente prognoze macroeconomice pe termen mediu, este necesară reducerea deficitului cash al bugetului general consolidat cu numai 0,3 puncte procentuale față de anul 2013, o ajustare mai puțin abruptă față de magnitudinea consolidării fiscale aplicată în anii de după declanșarea crizei economice.

Veniturile, Cheltuielile și Deficitul bugetului general consolidat (%PIB)				
	2013 Estimări	2014 Estimări	2015 Estimări	2016 Estimări
VENITURI cash	33,6	33,9	33,9	33,8
CHELTUIELI cash	35,7	35,7	35,7	35,7
DEFICIT cash	2,1	1,8	1,8	1,8
DEFICIT metodologie ESA	2,4	2,0	2,0	2,0
DEFICIT structural	1,4	1,0	1,0	1,0

Masurile de consolidare fiscala avute in vedere începând cu mai 2012 si continuând în perioada 2013-2015 vor viza o nouă abordare, respectiv dezvoltare, echitate, disciplină.

Direcțiile de acțiune pe termen mediu au în vedere:

- lărgirea bazei de impozitare;
- simplificarea sistemului de taxe;
- creșterea colectării veniturilor bugetare;
- reducerea evaziunii fiscale.

Pe partea de venituri, se va urmări:

- ✓ Creșterea gradului de colectare a taxelor și impozitelor prin combaterea evaziunii fiscale.
- ✓ Creșterea masei de impunere fiscala prin cuprinderea unor venituri neimpozabile aferente sectorul agricol, ajustarea regimului deducerilor privind amortizarea în cazul autovehiculelor și a cheltuielilor cu diurna acordată angajaților din sectorul privat;

- ✓ Măsuri de ajustare a sistemului de impunere fiscală pentru sectorul resurselor naturale și a operatorilor de transport din sectorul gaze și energie până la introducerea unui nou sistem al redevențelor;
- ✓ Creșterea nivelului de accizare pentru unele produse și decalarea termenului de aplicare a programului de creștere a accizelor la țigarete;

Pe partea de cheltuieli, se va urmări, ca obiectiv fundamental:

- ✓ Creșterea eficienței acestora, concentrarea pe rezultate și calitate a alocațiilor bugetare.

Pentru orizontul de timp 2013-2016 vor fi urmărite, ca obiective specifice:

- Revenirea TVA la nivelul de 19%.
- Păstrarea plafonului de 16% și introducerea impozitului diferențiat pe venitul salarial cu deductibilități fiscale: cote de 8%, 12% și 16%, ce vor fi stabilite pe grile de venit.
- Reducerea la jumătate a numărului de taxe parafiscale.
- Creșterea deductibilității cheltuielilor în cercetare și dezvoltare de la 20% la 50%.
- Alinierea la media europeană a redevențelor încasate de stat ca urmare a concesionării activelor statului.
- Scutirea de impozitare, pe o perioadă de 5 ani, a dividendelor care vor fi reinvestite în utilaje și echipamente tehnologice, cercetare-dezvoltare, sub forma majorării capitalului social la societățile unde sunt acționari, sau participarea la capitalul social al altor societăți comerciale și care conduc la crearea de noi locuri de muncă.
- Stimularea mediului de afaceri în limite admisibile pentru stabilitatea macroeconomică, prin simplificarea procedurilor și debirocratizarea pentru micii întreprinzători.
- Extinderea impozitului pe venit pentru microîntreprinderile cu o cifră de afaceri mai mică de 65.000 de euro, în vederea simplificării sistemului fiscal și a reducerii costurilor de administrare.
- Reducerea TVA la producătorii de produse agricole de la 24% la 9%, iar 15% va rămâne la aceștia pentru dezvoltare.
- Reducerea CAS cu 5 puncte procentuale pentru angajatori.

Pentru 2013, obiectivele prioritare vizează:

- a) regândirea impozitării directe prin diversificarea modalităților de impunere fiscală funcție de diverse criterii;
- b) lărgirea bazei impozabile prin includerea în baza impozabilă a unor categorii de venituri scutite;
- c) creșterea veniturilor fiscale prin măsuri de reducere considerabilă a evaziunii fiscale în special în domeniile cunoscute ca având un grad sporit de risc în planul evaziunii fiscale.
- d) reducerea numărului de taxe parafiscale;
- e) urmărirea modului de aplicare a sistemului de „TVA la încasare” în vederea posibilității adoptării unor măsuri de corectie;
- f) rescrierea codului fiscal și a codului de procedură fiscală până la sfârșitul anului curent;
- g) stimularea activității de cercetare-dezvoltare prin creșterea plafonului de deductibilitate suplimentară a cheltuielilor aferente de la 20% la 50 %.

În plan legislativ, strategia fiscală menită să asigure îmbunătățirea colectării veniturilor bugetare, combaterea evaziunii fiscale și susținerea mediului de afaceri va cuprinde, în principal:

1. **Modificarea cadrului legislativ în vederea recuperii operative a prejudiciilor** stabilite pentru fapte de evaziune fiscală, inclusiv prin majorarea limitelor minime și maxime ale sancțiunilor contravenționale pentru fapte cu incidență fiscală;

2. **Modificarea și completarea actelor ce reglementează descoperirea și sancționarea evaziunii fiscale** prin redefinirea infracțiunilor din zona evaziunii fiscale și extinderea competențelor ANAF în eficientizarea activității de combatere a evaziunii fiscale.

3. **Întărirea disciplinei financiare** prin restricționarea plăților și încasărilor în numerar, prin reducerea semnificativă a limitei maxime a plăților în numerar admise de lege între operatorii economici și sancționarea drastică a nerespectării acestei limite, precum și restricționarea plăților în numerar realizate de operatorii economici către persoane fizice

4. **Modificarea Legii 31/1990 privind societățile comerciale** prin instituirea obligativității majorării capitalului social în condițiile înregistrării de capitaluri negative, precum și introducerea răspunderii solidare a asociaților/acționarilor/administratorilor care cesionează societățile comerciale cu datorii către bugetul de stat și/sau partenerii comerciali.

5. **Modificarea Legii 85/2006 privind insolvența**, în sensul introducerii posibilității de a fi efectuate inspecții fiscale și după data deschiderii procedurii insolvenței, respectiv condiționarea intrării în insolvență voluntară de efectuarea inspecției fiscale.

6. **Îmbunătățirea legislației privind eșalonările la plata obligațiilor bugetare** prin stabilirea unor condiții mai puțin dificile decât cele actuale pentru obținerea și menținerea eșalonărilor la plată pentru contribuabilii viabili aflați în dificultate financiară temporară, legiferarea unei proceduri simplificate pentru obținerea eșalonării.

Totodată, vor fi adoptate **măsuri de natură organizatorică** în domeniul reducerii semnificative a evaziunii fiscale:

1. Unificarea structurilor de control operativ la nivelul A.N.A.F., corelat cu instituirea controlului unic asupra activității contribuabililor, o dată la 3 ani pentru IMM-uri și o dată la 5 ani pentru marii contribuabili.
2. Reorganizarea aparatului teritorial pe o structură regională.
3. Recalificarea și redistribuirea personalului către activitățile deficitare.
4. Modernizarea și integrarea sistemului de tehnologia informației și comunicațiilor.
5. Reproiectarea proceselor de activitate ale A.N.A.F.;
6. Dezvoltarea analizei de risc fiscal generalizate la nivelul întregii administrații fiscale.

Veniturile bugetare

Estimarea evoluției principalelor categorii de impozite și taxe pe perioada 2014-2016 are la bază proiecția indicatorilor macroeconomici și menținerea principalelor rate de taxare la nivelul stabilit potrivit legislației în vigoare.

În valoare nominală veniturile bugetare vor înregistra o creștere cu aproximativ 18,2% față de nivelul din anul 2013, ceea ce corespunde unei traiectorii stabile relativ la PIB, în jurul valorilor de 33,6-33,4%.

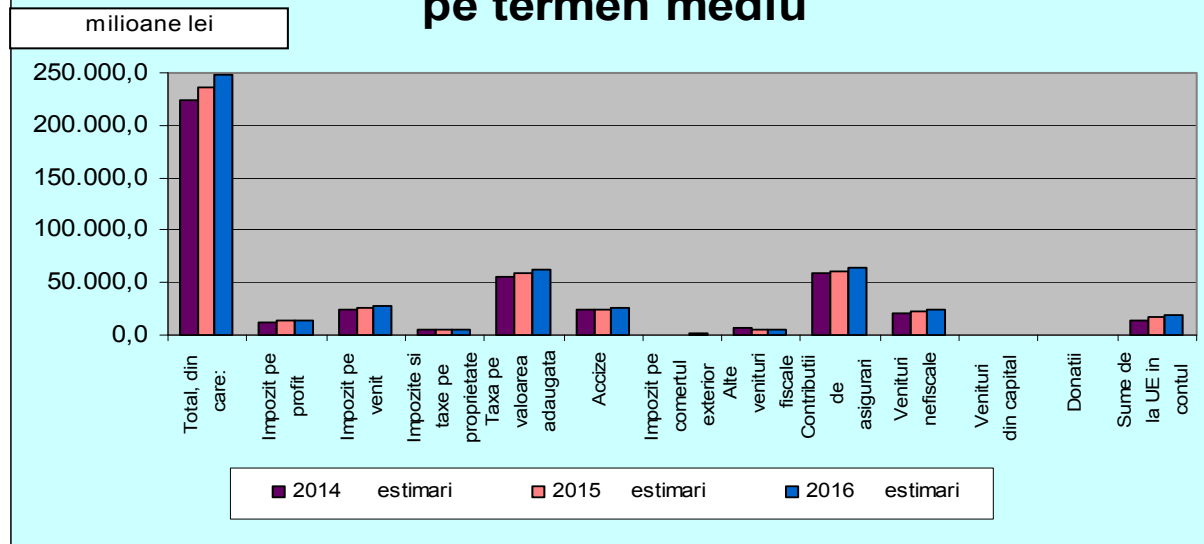
În termeni nominali, atât impozitul pe profit cât și impozitul pe venit, impozitele pe proprietate, accizele și taxa pe valoarea adăugată sunt estimate în creștere cu peste 11% în anul 2016 față de anul 2014.

Contribuțiile de asigurări sociale sunt estimate cu o dinamică nominală pozitivă de circa 9,7%, contribuind în mod semnificativ la tendința generală a veniturilor bugetare.

Veniturile bugetului general consolidat - pe tipuri de venit - - mil. lei -			
	2014 estimari	2015 estimari	2016 estimari
Total, din care:	221.921,1	233.981,0	245.026,8
Impozit pe profit	12.421,4	13.153,4	13.889,0
Impozit pe venit	24.201,2	25.604,1	26.992,8
Impozite si taxe pe proprietate	4.387,5	4.626,2	4.940,4
Taxa pe valoarea adaugata	57.412,0	60.851,4	64.160,2
Accize	23.726,0	25.124,7	26.481,7
Impozit pe comertul exterior	860,0	922,6	998,5
Alte venituri fiscale	4.471,5	4.677,5	4.882,1
Contributii de asigurari sociale	58.398,3	61.178,3	63.916,3
Venituri nefiscale	20.909,3	22.088,0	23.061,4
Venituri din capital	1.102,2	835,3	868,6
Donatii	330,5	175,8	92,1
Sume de la UE in contul platilor efectuate	13.701,2	14.743,7	14.743,7

Nota: Din cauza rotunjirilor este posibil ca totalul sa nu fie egal cu suma componentelor

Veniturile bugetului general consolidat pe termen mediu

Politica de cheltuieli

Orientări generale:

- asigurarea unui nivel sustenabil pentru cheltuielile cu salariile și pensiile în sectorul public;
- orientarea resurselor disponibile către investiții publice de antrenare în domeniile: infrastructura, agricultura și dezvoltarea rurală, energia și tehnologia avansată;
- accelerarea ritmului de cheltuire a fondurilor europene pentru a ajunge la o rată de absorbție în intervalul 50%-80% până la 31 decembrie 2015;
- regândirea achizițiilor publice în baza criteriilor de oportunitate, prioritate, eficiență;
- Implementarea programării bugetare multianuală pe proiecte și programe, care va aduce economii importante la buget și va crește gradul de predictibilitate și eficiența cheltuielilor publice;
- Introducerea contractelor de performanță în toate instituțiile publice și companii de stat (ministere, agenții guvernamentale, autorități locale și companii de stat);

Ponderea în PIB a cheltuielilor bugetare totale se menține pe un trend relativ stabil pe termen mediu, în consonanță cu traiectoria veniturilor bugetare, reflectând o atenuare a procesului de consolidare fiscală în comparație cu ajustările abrupte aplicate în anii anteriori.

Cheltuielile de personal continuă să scadă până la un nivel de sub 7% din PIB în anul 2016, reflectând continuarea aplicării unei politici de personal prudentă pentru sectorul public, aceeași tendință de reducere manifestându-se și în cazul cheltuielilor pentru subvenții.

Cheltuielile cu dobânzile se vor diminua cu 0,13 puncte procentuale ca pondere în PIB, fiind de așteptat chiar o dinamică nominală negativă în ultimul an al orizontului de prognoză.

Chiar dacă dinamica nominală a cheltuielilor cu asistența socială se menține în teritoriul pozitiv, aceasta este una sustenabilă și permite o contractie a ponderii acestora în PIB de la 11,2% la 10,7% la sfârșitul orizontului de prognoză.

Reducerea ponderii în PIB a celorlalte naturi de cheltuieli crează spațiu fiscal suficient pentru majorarea substanțială a cheltuielilor pentru investiții de la 6,5% din PIB în 2014 la 7,8% din PIB în anul 2016.

**Cheltuielile bugetului general consolidat
- pe clasificatia economica -**

- mil. lei -

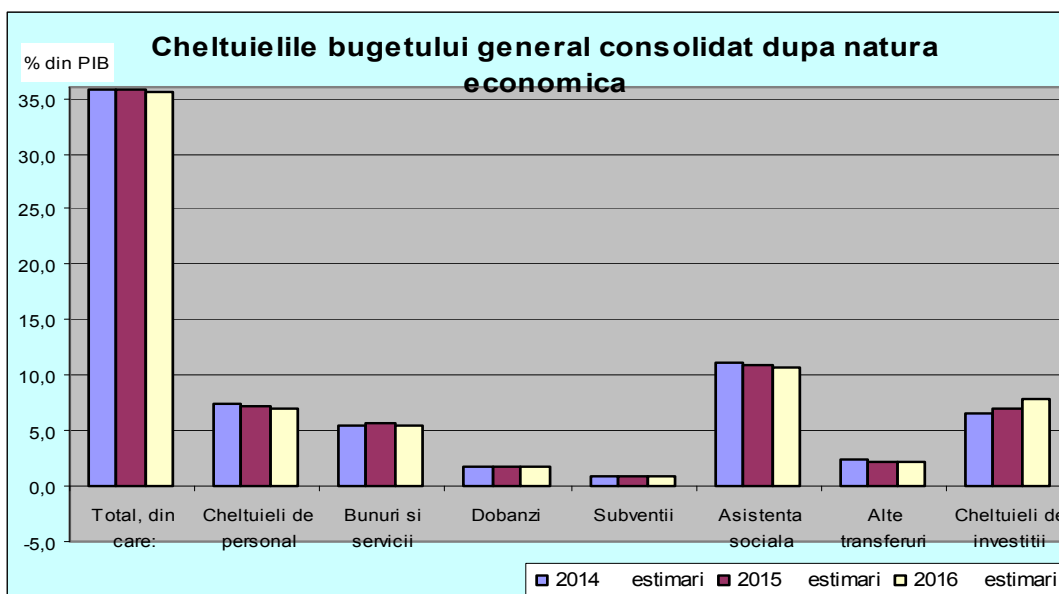
	2014 estimari	2015 estimari	2016 estimari
Total, din care:	235.957	248.604	262.079
Cheltuieli de personal	48.663	49.941	51.007
Bunuri si servicii	36.461	38.964	40.720
Dobanzi	12.218	12.592	12.469
Subventii	5.801	5.783	5.838
Asistenta sociala	73.927	76.550	78.953
Alte transferuri	16.139	15.945	15.870
Cheltuieli de investitii	42.748	48.830	57.224

Nota: Din cauza rotunjirilor este posibil ca totalul sa nu fie egal cu suma componentelor

**Cheltuielile bugetului general consolidat
- pe clasificatia economica -**

- % din PIB -

	2014 estimari	2015 estimari	2016 estimari
Total, din care:	35,7	35,7	35,7
Cheltuieli de personal	7,4	7,2	6,9
Bunuri si servicii	5,5	5,6	5,5
Dobanzi	1,8	1,8	1,7
Subventii	0,9	0,8	0,8
Asistenta sociala	11,2	11,0	10,7
Alte transferuri	2,4	2,3	2,2
Cheltuieli de investitii	6,5	7,0	7,8

3.4 Finanțări de la Uniunea Europeană

Absorbția fondurilor externe nerambursabile reprezintă una dintre prioritățile de grad zero ale Guvernului României. Alocarea substanțială de fonduri din partea Uniunii Europene (cca. 34,8 miliarde Euro) trebuie valorificată optim, reprezentând o resursă cheie pentru dezvoltarea pe termen scurt, mediu și lung a economiei și societății românești, precum și un element central al sustenabilității bugetare prin prisma strategiei investiționale și a caracterului nerambursabil al acestor fonduri.

Sumele totale alocate României de Uniunea Europeană în perioada 2007-2013

Instrument	mil euro
Fonduri Structurale si de Coeziune	19.668
Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurala	8.022
Fondul European pentru Pescuit	231
Fondul European de Garantare Agricola	6.884
Total	34.805

Progresul în 2012 în implementarea programelor operaționale din cadrul Obiectivului „Convergență” a fost semnificativ în privința unor indicatori, cum ar fi valoarea proiectelor depuse spre finanțare, care a depășit de două ori întreaga alocare pentru perioada 2007-2013, precum și valoarea contractelor de finanțare, care a crescut cu 20% în 2012, ajungând să reprezinte aproape 78% din alocarea 2007-2013.

Volumul plăților către beneficiari și rata de absorbție efectivă a fondurilor UE alocate s-au situat sub țintele asumate pentru 2012. Procentul de absorbție de 20% pentru instrumentele structurale nu a fost atins, rata de absorbție pe cele 7 programe operaționale ajungând la 31 decembrie 2012 la 11,47%. Cu toate acestea, România a absorbit efectiv în 2012 suma de 1,138 miliarde euro, față de cele 700 milioane euro absorbite în 2011.

Stadiul implementării celor 7 programe operaționale la 31 decembrie se prezenta astfel:

Au fost depuse, de către solicitanți publici și privați, 36 969 proiecte, în valoare de cca. 60 miliarde euro. Pentru 9222 dintre acestea s-au semnat contracte/decizii de finanțare cu beneficiarii. Valoarea totală eligibilă a contractelor/ deciziilor de finanțare semnate este de cca. 19 miliarde euro, din care contribuția UE reprezintă cca. 14,5 miliarde euro (78% în raport cu alocarea UE 2007-2013). La aceeași dată, pentru proiectele aflate în implementare, plățile totale făcute către beneficiari,

reprezentând prefinanțări și rambursări (cu excepția rambursării de TVA), s-au ridicat la suma de 4,66 miliarde euro.

La nivelul lunii ianuarie 2013, România are aprobate de către Comisia Europeană un număr de 75 proiecte majore: 60 proiecte în domeniul mediului (infrastructură de alimentare cu apă, tratarea apelor uzate, managementul deșeurilor, sisteme urbane de încălzire și protecția împotriva inundațiilor), 14 proiecte în domeniul transporturilor (infrastructură rutieră, feroviară și navală) și 1 proiect în domeniul cercetării. Valoarea eligibilă totală a celor 75 de proiecte este de aproximativ 8,22 miliarde euro.

În pofida măsurilor întreprinse de autorități pentru accelerarea implementării programelor operaționale, așa cum au fost prevăzute în „*Planul de Măsuri Prioritare pentru consolidarea capacității de absorbție a Fondurilor Structurale și de Coeziune*” (PMP), aprobat de Guvern în aprilie 2011 și revizuit în ianuarie 2012, blocajele intervenite pe parcursul anului 2012, ca urmare a nerambursării plăților de la Comisie, au afectat circuitul financiar și, pe cale de consecință, ritmul de realizare a proiectelor, astfel încât rata de absorbție nu a ajuns la nivelul preconizat, de minimum 20%. Principalele măsuri întreprinse în 2012 au vizat îmbunătățirea sistemului de verificare a achizițiilor publice derulate în proiectele finanțate din instrumentele structurale. A fost creat cadrul legal, instituțional și procedural pentru funcționarea mecanismului de verificare a procedurilor de achiziții publice, astfel încât să se creeze condițiile pentru ridicarea pre-suspendării programelor operaționale și evitarea pe viitor a altor blocaje în implementarea programelor.

În luna decembrie 2012, ca urmare a acceptării de către autoritățile române a unor corecții financiare forfetare propuse de Comisia Europeană pentru acele programe la care s-au înregistrat deficiențe în verificarea procedurilor de achiziție publică, s-a evitat dezangajarea (pierderea definitivă) unor fonduri din alocarea 2007-2013 pentru România.

Eforturile autorităților române în 2013 se concentrează pe reluarea plăților de la Comisie pe toate programele operaționale și accelerarea ritmului de implementare ca urmare a unor planuri de acțiune eficiente pentru remedierea tuturor deficiențelor în funcționarea sistemelor de management și control. În aceste condiții, pragul de dezangajare automată de fonduri la sfârșitul anului 2013 (ca urmare a aplicării de către Comisia Europeană a regulii $n+3/n+2$), care este în prezent de 6,5 miliarde euro, poate fi depășit.

Contribuția României la bugetul UE și poziția financiară netă

Potrivit angajamentelor asumate prin Tratatul de aderare a Republicii Bulgaria și a României la Uniunea Europeană ratificat prin Legea nr. 157/2005 (negociate la Capitolul 29 – Prevederi financiare și bugetare), România, în calitate de stat membru, participă la finanțarea bugetului Uniunii Europene potrivit regulilor comunitare unitare care sunt direct aplicabile de la data aderării. Astfel, începând cu 1 ianuarie 2007, România asigură plata contribuției sale pentru finanțarea bugetului Uniunii Europene în cadrul sistemului resurselor proprii ale bugetului comunitar.

Începând cu anul 2007 sistemul resurselor proprii comunitare este reglementat prin Decizia nr. 2007/436/CE, Euratom, aceasta fiind publicată, atât în original (EN) cât și toate limbile oficiale ale statelor membre (inclusiv în limba română), în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 163, partea a II-a, din 23.06.2007 (p. 17-21 pentru versiunea în limba română).

Contribuția României la bugetul Uniunii Europene pentru anul 2012 și estimarea pentru anii 2013-2016

mii LEI

Cod	Denumirea	2012 ¹⁾	2013 ¹⁾	2014 ¹⁾	2015 ¹⁾	2016 ¹⁾
55.03.01	Contribuții din taxe vamale	613.749,0	563.930,0	542.445,0	542.445,0	542.445,0
55.03.03	Contribuții din sectorul zaharului	10.212,0	4.522,0	4.350,0	4.350,0	4.350,0
	Total contribuții din resurse proprii tradiționale	623.961,0	568.452,0	546.795,0	546.795,0	546.795,0
55.03.04	Contribuții din resursa TVA	633.638,0	686.168,0	622.181,0	652.500,0	630.750,0
55.03.05	Contribuții pentru corecția/rabatul acordat Marii Britanii	319.050,0	332.278,0	269.700,0	278.400,0	265.350,0
55.03.06	Contribuții din resursa VNB	4.338.608,0	4.977.787,0	4.187.745,0	4.460.490,0	4.252.995,0
55.03.10	Contribuții pentru reducerile în favoarea Țărilor de Jos și Suediei	39.228,0	42.011,0	37.410,0	39.585,0	38.280,0
	Total contribuții din resurse proprii	5.955.031,0	6.114.732,0	5.663.831,0	5.977.770,0	5.734.170,0
55.03.07	Contribuții suplimentare și neprevăzute, din care:	362.484,0	76.488,0	47.369,0	92.208,0	96.558,0
	²⁾ rezerve pentru acoperirea diferențelor calculate la soldurile TVA și VNB	362.484,0	76.488,0	47.369,0	92.208,0	96.558,0
55.03	Contribuția României la bugetul UE	6.316.969,0	6.683.184,0	5.711.200,0	6.069.978,0	5.830.728,0
	Produsul Intern Brut ³⁾	585.200.000,0	623.300.000,0	660.600.000,0	696.300.000,0	734.700.000,0
	Contribuția României privind resursele proprii la bugetul UE, ca pondere în PIB (%), inclusiv contribuții suplimentare și neprevăzute	1,08	1,07	1,04	1,05	1,05

¹⁾ Estimări UCRBUE pe baza nivelului general de cheltuieli prevăzut în DB 2013, a plafoanelor de cheltuieli din Cadrul Financiar multianual 2014-2020, coroborate cu setul de indicatori ai prognozei resurselor proprii ale UE pentru 2012-2013 conveniti la reuniunea ACOR Previziuni desfășurată în 21 mai 2012;

²⁾ Estimate de UCRBUE

³⁾ Conform indicatorilor macroeconomici estimați de Comisia Nationala de Prognoza

Aceste sume pot suferi modificări, întrucât, pe de o parte, potrivit procedurilor comunitare, se vor efectua ajustări tehnice automate ale indicatorilor stabiliți în cadrul reuniunii ACOR - Previziuni, la momentul apariției noilor indicatori macroeconomici estimați de Comisia Europeană, iar pe de altă parte, nivelul contribuției tuturor Statelor Membre, deci și a României, se va modifica în funcție de negocierile la nivel comunitar în ceea ce privește volumul total al bugetului Uniunii Europene.

În Articolul 26 din Partea a IV-a - Dispoziții temporare a Tratatului de Aderare a României și Bulgariei la Uniunea Europeană, ratificat prin Legea nr.157/2005, se prevede că România plătește, în perioada 2009-2012, o contribuție către Fondul de Cercetare pentru Cărbune și Oțel prevăzut în Decizia 2002/234/CECO a reprezentanților guvernelor statelor membre, întruniți în cadrul Consiliului, din 27 februarie 2002 privind implicațiile financiare ale expirării Tratatului CECO și Fondul de Cercetare pentru Cărbune și Oțel.

În tabelul de mai jos este prezentată contribuția României la Fondul de Cercetare pentru Cărbune și Oțel în anul 2011 și pentru anul 2012. Anul 2012 este ultimul an pentru care se datorează această contribuție.

mii lei

	realizat 2011	realizat 2012
Contribuția României la Fondul de Cercetare pentru Cărbune și Oțel	38.409	45.175

Prin Legea nr.16/2008, România a aderat la Acordul, semnat la Luxemburg la 25 iunie 2005, de modificare a Acordului de parteneriat dintre membrii grupului statelor din Africa, Caraibe și Pacific, pe de o parte, și Comunitatea Europeană și statele membre, pe de altă parte, semnat la Cotonou la 23 iunie 2000.

În acest context, din 2011, România contribuie la cel de-al 10-lea Fond European pentru Dezvoltare (FED 10).

În tabelul de mai jos este prezentată estimarea contribuției României la Fondul European de Dezvoltare pentru anul 2012, precum și proiecția acestuia pe anii 2013-2015:

Contribuția României la Fondul European de Dezvoltare pentru anul 2012 și estimarea pentru anii 2013-2016						
mii LEI						
Cod	Denumirea	Realizat 2012	2013	2014	2015	2016
55.02.05	Contribuția României la Fondul European de Dezvoltare	42.283,0	63.270,0	63.270,0	63.270,0	63.273,0
55.02	Transferuri curente în străinătate (către organizații internaționale)	42.283,0	63.270,0	63.270,0	63.270,0	63.273,0

Aceste sume pot suferi modificări în funcție de deciziile luate la nivel comunitar, cu privire la necesarul de fonduri pentru plățile către statele ACP.

Pentru a determina poziția netă națională în relația cu bugetul comunitar, fiecare stat membru folosește instrumentul denumit balanța financiară netă. În funcție de aspectele urmărite, pentru estimarea balanței financiare nete se utilizează mai multe metode. Indiferent de metoda folosită, balanța financiară netă reprezintă numai un exercițiu contabil al costurilor și beneficiilor financiare directe realizate de fiecare stat membru. Pentru a întregi imaginea, rezultatele astfel obținute ar trebui completate cu informații privind multiplele avantaje suplimentare câștigate datorită politicilor Uniunii Europene – legate de piața unică, integrarea economică sau stabilitatea politică și securitatea.

Încă din primul an de la aderare, România a fost beneficiar net în relația financiară cu UE, înregistrând un sold pozitiv de 426,27 mil. euro în 2007, 1.346,56 mil. euro în 2008, 1.530,73 euro în 2009, 1.099,37 mil. euro în 2010, 1.287,33 mil. euro în 2011 și 1.258,11 mil. euro la 30.11.2012.

La nivelul Uniunii Europene, anul 2013 reprezintă ultimul an din actualul cadru financiar multianual (CFM), iar începând cu anul 2014 se va intra într-un alt CFM, care va acoperi și el o perioadă de 7 ani, respectiv până în 2020. Având în vedere că noul CFM va avea o altă componentă a programelor și nu există informații privind sumele ce vor fi alocate pe state membre, la acest moment nu se pot încă face estimări asupra sumelor care vor fi accesate de România începând cu anul 2014. Nivelul alocațiilor pe state membre va putea fi cunoscut doar după finalizarea întregului proces de negociere, odata cu semnarea acordului de compromis. În ceea ce privește alocările care urmează să fie obținute în viitorul CFM, România este interesată ca o pondere importantă să fie detinută de principalele două politici europene de care beneficiem în prezent, respectiv Politica de Coeziune și de Politica Agricolă Comună.

Conform ultimei propuneri lansate în cadrul negocierilor, bugetul viitorului cadru financiar multianual 2014-2020 (973.234 mld. Euro, preturi 2011) va înregistra o scădere de circa 2%, comparativ cu bugetul actualului cadru financiar multianual 2007-2013 (993.600 mld. Euro, preturi 2011).

*

*

*

Alocarea unor sume importante pentru cheltuielile de investiții, cu rol multiplicator în economie, asigurarea sustenabilității finanțelor publice, continuarea programului de consolidare fiscală, accesarea fondurilor comunitare și accelerarea ritmului de absorbție al acestora, măsuri ferme de combatere a risipei în utilizarea banului public, asigurarea securității sociale reprezintă priorități ale construcției bugetare pe anul 2013 și perspectiva 2014-2016.

**VICEPRIM – MINISTRU,
Ministrul Finanțelor Publice,
Daniel Chițoiu**

**Ministrul Delegat pentru Buget,
Liviu Voinea**

**Avizăm favorabil,
Ministrul Justiției
Mona – Maria Pivniceru**

